

ความต้องการของผู้ประกอบการโรงสีข้าวในเขตภาคเหนือ
ต่อการใช้ข้อมูลทางการบัญชีบริหาร

ศุภลักษณ์ สมโภชน์

บัญชีมหาบัณฑิต

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright© by Chiang Mai University
All rights reserved

บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
เมษายน 2558

ความต้องการของผู้ประกอบการโรงสีข้าวในเขตภาคเหนือ
ต่อการใช้ข้อมูลทางการบัญชีบริหาร

การค้นคว้าแบบอิสระนี้เสนอต่อมหาวิทยาลัยเชียงใหม่เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรปริญญาบัญชีมหาบัณฑิต

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright © by Chiang Mai University
All rights reserved

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเชียงใหม่

เมษายน 2558

ความต้องการของผู้ประกอบการโรงสีข้าวในเขตภาคเหนือ
ต่อการใช้ข้อมูลทางการบัญชีบริหาร

ศุภลักษณ์ สมโภชน์

การค้นคว้าแบบอิสระนี้ได้รับการพิจารณาอนุมัติให้นับเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
ปริญญา บัญชีมหาบัณฑิต

คณะกรรมการสอบ

อาจารย์ที่ปรึกษา

.....*ดร. อมลา*.....ประธานกรรมการ*อมลา*.....
(รองศาสตราจารย์อมลา โกสยศานนท์) (ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.อมลา โกสยศานนท์)

.....*อมลา*.....กรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.อมลา โกสยศานนท์)

.....*ดร. อรรณพ*.....กรรมการ
(อาจารย์ ดร.อรรณพ ศีระเชื้อ)

27 เมษายน 2558

© ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยเชียงใหม่

กิตติกรรมประกาศ

การค้นคว้าแบบอิสระนี้สำเร็จลุล่วงได้ด้วยการได้รับคำปรึกษา คำแนะนำและให้แนวทางการค้นคว้าจากผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.อมลยา โกโศยกานนท์ อาจารย์ที่ปรึกษาการค้นคว้าแบบอิสระจนทำให้ การค้นคว้าแบบอิสระฉบับนี้เสร็จสมบูรณ์ ผู้เขียนต้องขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูงไว้ ณ โอกาสนี้

ขอกราบขอบพระคุณรองศาสตราจารย์อมรา โกโศยกานนท์ ประธานกรรมการสอบการค้นคว้าแบบอิสระ ขอกราบขอบพระคุณอาจารย์ ดร.อรรถพงษ์ พิระเชื้อ กรรมการสอบการค้นคว้าแบบอิสระ ผู้ซึ่งกรุณาใช้เวลาอันมีค่าในการสอบและให้ความรู้ คำแนะนำ จนทำให้การค้นคว้าแบบอิสระนี้เสร็จสมบูรณ์ได้ด้วยดี ผู้เขียนขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูง

ขอขอบพระคุณมหาวิทยาลัยราชภัฏกำแพงเพชร ที่ให้ทุนสนับสนุนการศึกษาตั้งแต่ปีการศึกษา 2555 – 2556 คณาจารย์ทุกท่านที่ได้อบรมสั่งสอน ให้ความรู้และให้การสนับสนุนในการศึกษาครั้งนี้ และขอขอบพระคุณ รองศาสตราจารย์ ดร.ปาริย์ ผลประเสริฐ คณบดีคณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏกำแพงเพชรและดร.กัณฐณา ดิษฐ์แก้ว อาจารย์ประจำคณะบริหารธุรกิจและศิลปศาสตร์ หัวหน้าสาขาวิชาการบัญชี มหาวิทยาลัยราชภัฏวชิรเวศน์น่าน ตาก ผู้ซึ่งกรุณาให้คำแนะนำและให้คำปรึกษา ผู้เขียนขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูง

ขอกราบขอบพระคุณ บิดา มารดา และบุคคลในครอบครัวทุกท่านที่คอยสนับสนุนและเป็นกำลังใจตลอดมา รวมทั้งเพื่อนนักศึกษาปริญญาโท หลักสูตรการบัญชีมหาบัณฑิตรุ่นที่ 15 อีกทั้งบุคคลอีกหลายท่านซึ่งผู้เขียนไม่ได้ระบุนามไว้ ณ ที่นี้ ที่คอยให้ความช่วยเหลือให้คำปรึกษาและให้กำลังใจอันมีค่ายิ่ง

ท้ายที่สุดนี้ หากคุณประโยชน์อันใดแม้เพียงเล็กน้อยที่ได้รับจากการค้นคว้าแบบอิสระ ผู้เขียนขอมอบแด่บุพการี คณาจารย์ผู้ประสทาวิทยาและทุกท่านที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับงานการศึกษาครั้งนี้สำเร็จลุล่วงและหวังเป็นอย่างยิ่งว่าการค้นคว้าแบบอิสระนี้จะเป็นประโยชน์แก่ผู้ที่สนใจ หากมีข้อบกพร่องหรือผิดพลาดประการใด ผู้เขียนขออภัยเป็นอย่างสูงในความผิดพลาดมา ณ ที่นี้ด้วย

ศุภลักษณ์ สมโภชน์

หัวข้อการค้นคว้าแบบอิสระ

ความต้องการของผู้ประกอบการ โรงสีข้าวในเขต
ภาคเหนือต่อการใช้ข้อมูลทางการบัญชีบริหาร

ผู้เขียน

นางสาวศุภลักษณ์ สมโภชน์

ปริญญา

บัญชีมหาบัณฑิต

อาจารย์ที่ปรึกษา

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.อมลยา โกไศยกานนท์

บทคัดย่อ

การค้นคว้าแบบอิสระนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาความต้องการของผู้ประกอบการ โรงสีข้าวในเขตภาคเหนือต่อการใช้ข้อมูลทางการบัญชีบริหาร โดยใช้แนวคิดหน้าที่ของผู้บริหารกับความต้องการข้อมูลทางบัญชีเพื่อการบริหาร ศึกษาจากแนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับการบัญชีบริหาร ข้อมูลทางการบัญชีบริหาร ซึ่งแบ่งกระบวนการบริหารเป็น 4 ด้าน ได้แก่ ด้านการวางแผน ด้านการสั่งการ ด้านการควบคุมและด้านการตัดสินใจ เก็บข้อมูลโดยใช้แบบสอบถามผู้ประกอบการโรงสีข้าวในเขตภาคเหนือ จำนวน 202 ราย และได้รับการตอบแบบสอบถามทั้งสิ้น จำนวน 156 ราย โดยนำมาวิเคราะห์ประมวลผลข้อมูล โดยใช้ค่าความถี่ ค่าร้อยละและค่าเฉลี่ย ผลการศึกษาพบว่าผู้ประกอบการโรงสีข้าวส่วนใหญ่มีความต้องการใช้ข้อมูลทางการบัญชีบริหารอยู่ในระดับมาก เมื่อแบ่งความต้องการใช้ข้อมูลทางบัญชีบริหารในแต่ละด้าน พบว่าผู้ประกอบการโรงสีข้าวมีความต้องการใช้ข้อมูลทางการบัญชีบริหารด้านการวางแผนอยู่ในระดับมาก ซึ่งข้อมูลที่มีความต้องการคือ ข้อมูลเกี่ยวกับการประมาณการล่วงหน้าว่าจะขายสินค้าเมื่อไรจำนวนเท่าไร ส่วนด้านการสั่งการผู้ประกอบการโรงสีข้าวมีความต้องการใช้ข้อมูลทางการบัญชีบริหารอยู่ในระดับมาก ซึ่งข้อมูลที่มีความต้องการคือ ข้อมูลด้านต้นทุน ข้อมูลด้านการขายเพื่อสั่งการให้จัดทำรายงานและนำเสนอรายงานเกี่ยวกับข้อมูลทางบัญชีที่สำคัญ เพื่อตอบสนองต่อการบริหารงานที่ทันเวลา และข้อมูลการผลิตเพื่อสั่งการให้ผลิตสินค้าตามความต้องการของตลาดและผลิตให้ทันเวลา ด้านการควบคุมผู้ประกอบการโรงสีข้าวมีความต้องการใช้ข้อมูลทางการบัญชีบริหารอยู่ในระดับมาก ซึ่งข้อมูลที่มีความต้องการคือ ข้อมูลเพื่อควบคุมคุณภาพของสินค้าที่ผลิตและการตรวจสอบคุณภาพก่อนการส่งมอบ ด้านการตัดสินใจ ผู้ประกอบการโรงสีข้าวมีความต้องการใช้ข้อมูลทางการบัญชีบริหารอยู่

ในระดับมาก ซึ่งข้อมูลที่มีความต้องการคือ ข้อมูลเกี่ยวกับจุดคุ้มทุนเพื่อการตัดสินใจในการผลิตสินค้า

เมื่อจำแนกความต้องการใช้ข้อมูลทางการบัญชีบริหาร ตามเพศ อายุ ระดับการศึกษา ขนาดโรงสี ประเภทการจดทะเบียนของกิจการ ระยะเวลาที่ประกอบกิจการ โรงสี ทุนจดทะเบียนของกิจการ และการจัดทำบัญชีของธุรกิจ พบว่ามีความต้องการในภาพรวมในระดับมาก

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright© by Chiang Mai University
All rights reserved

Independent Study Title Demand of Rice Mill Operators in Northern Region Towards
Using Managerial Accounting Information

Author Miss Supaluk Sompoch

Degree Master of Accounting

Advisor Asst. Prof. Dr. Amonlaya Kosaiyakanont

ABSTRACT

This research aims to study the demand of rice mill operators in Northern region on using managerial accounting information. The study conducted is based on the concept of the executive's task and requirement of managerial accounting information, which are applied from the conceptual and theory in managerial accounting. In this study, the management process of managerial accounting consists of planning, directing, control, and decision. The data, whereas, was collected from the questionnaires responded from 156 of 202 rice mill entrepreneurs in north region. And then, data was analyzed in term of frequency, percentage, and mean. The result revealed that the rice mill entrepreneurs in the North region are highly in need of managerial accounting information in both whole and single dimension. The required managerial accounting information is as following; planning indicates that the need in estimated information for selling forecast. Second, the direction showing the need of cost information for accounting information reporting to the management respond and the information of production for direction on the product line in real time. Additionally, the controlling needs information for production quality control and checking quality before sending to customer. And the last dimension, the decision needs break-even point information for decision productivity. In addition, the required managerial accounting information analyzed by gender, age, education level, size of rice mill, type of registered, operational years, operation capital, accounting record of rice mill reveal that are highly in need of managerial accounting information.

สารบัญ

	หน้า
กิตติกรรมประกาศ	ก
บทคัดย่อภาษาไทย	ง
ABSTRACT	ฉ
สารบัญตาราง	ญ
บทที่ 1 บทนำ	1
1.1 หลักการและเหตุผล	1
1.2 วัตถุประสงค์	3
1.3 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ	4
1.4 นิยามศัพท์	4
บทที่ 2 แนวคิด ทฤษฎี และวรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง	5
2.1 การประกอบธุรกิจโรงสีข้าว	5
2.2 แนวคิด ทฤษฎี	13
2.3 วรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง	20
2.4 กรอบแนวคิด	23
บทที่ 3 ระเบียบวิธีการศึกษา	26
3.1 ขอบเขตการศึกษา	26
3.2 วิธีการศึกษา	28
3.3 เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา	29
3.4 การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้	32
บทที่ 4 ผลการศึกษาและการวิเคราะห์ข้อมูล	34
ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ประกอบการและธุรกิจ	35

ส่วนที่ 2 ความต้องการของผู้ประกอบการ โรงสีข้าวในเขตภาคเหนือต่อการใช้ ข้อมูลทางการบัญชีบริหาร	38
ส่วนที่ 3 ปัญหาและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับความต้องการใช้ข้อมูลทางการบัญชี บริหาร	56
บทที่ 5 สรุปผลการศึกษา อภิปรายผล ข้อค้นพบและข้อเสนอแนะ	59
5.1 สรุปผลการศึกษา	59
5.2 อภิปรายผล	65
5.3 ข้อค้นพบ	69
5.4 ข้อเสนอแนะ	71
5.5 ข้อเสนอแนะในการศึกษาครั้งต่อไป	72
เอกสารอ้างอิง	73
ภาคผนวก	76
ประวัติผู้เขียน	83

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
 Copyright© by Chiang Mai University
 All rights reserved

สารบัญตาราง

		หน้า
ตารางที่ 1	แสดงประชากรและกลุ่มตัวอย่างผู้ประกอบการค้าข้าว 17 จังหวัดภาคเหนือ	28
ตารางที่ 2	การวิเคราะห์ความเชื่อมั่น (Reliability)	31
ตารางที่ 3	แสดงจำนวนและร้อยละข้อมูลทั่วไปของผู้ประกอบการและธุรกิจ	35
ตารางที่ 4	แสดงจำนวนและร้อยละของปัญหาการประกอบธุรกิจโรงสีข้าว	37
ตารางที่ 5	แสดงข้อมูลความต้องการของผู้ประกอบการโรงสีข้าวในเขตภาคเหนือ ต่อการใช้ข้อมูลทางการบัญชีบริหารในภาพรวม ได้แก่ ด้านการวางแผนด้านการสั่งการ ด้านการควบคุมและด้านการตัดสินใจ	38
ตารางที่ 6	แสดงค่าเฉลี่ยความต้องการของผู้ประกอบการโรงสีข้าวในเขตภาคเหนือ ต่อการใช้ข้อมูลทางการบัญชีบริหารด้านการวางแผน	39
ตารางที่ 7	แสดงค่าเฉลี่ยความต้องการของผู้ประกอบการโรงสีข้าวในเขตภาคเหนือ ต่อการใช้ข้อมูลทางการบัญชีบริหาร ด้านการสั่งการ	42
ตารางที่ 8	แสดงค่าเฉลี่ยความต้องการของผู้ประกอบการโรงสีข้าวในเขตภาคเหนือ ต่อการใช้ข้อมูลทางการบัญชีบริหาร ด้านการควบคุม	44
ตารางที่ 9	แสดงค่าเฉลี่ยความต้องการของผู้ประกอบการโรงสีข้าวในเขตภาคเหนือ ต่อการใช้ข้อมูลทางการบัญชีบริหาร ด้านการตัดสินใจ	46
ตารางที่ 10	ความต้องการใช้ข้อมูลทางการบัญชีบริหารของผู้ประกอบการโรงสีข้าวในเขตภาคเหนือ จำแนกตามเพศ	48
ตารางที่ 11	ความต้องการใช้ข้อมูลทางการบัญชีบริหารของผู้ประกอบการโรงสีข้าวในเขตภาคเหนือ จำแนกตามอายุ	49
ตารางที่ 12	ความต้องการใช้ข้อมูลทางการบัญชีบริหารของผู้ประกอบการโรงสีข้าวในเขตภาคเหนือ จำแนกตามระดับการศึกษา	50
ตารางที่ 13	ความต้องการใช้ข้อมูลทางการบัญชีบริหารของผู้ประกอบการโรงสีข้าวในเขตภาคเหนือ จำแนกตามขนาดของโรงสี	51
ตารางที่ 14	ความต้องการใช้ข้อมูลทางการบัญชีบริหารของผู้ประกอบการโรงสีข้าวในเขตภาคเหนือ จำแนกตามประเภทการจดทะเบียนของกิจการ	52

ตารางที่ 15	ความต้องการใช้ข้อมูลทางการบัญชีบริหารของผู้ประกอบการโรงสีข้าวใน เขตภาคเหนือ จำแนกตามระยะเวลาที่ประกอบกิจการ โรงสี	53
ตารางที่ 16	ความต้องการใช้ข้อมูลทางการบัญชีบริหารของผู้ประกอบการโรงสีข้าวใน เขตภาคเหนือ จำแนกตามทุนจดทะเบียนของกิจการ	54
ตารางที่ 17	ความต้องการใช้ข้อมูลทางการบัญชีบริหารของผู้ประกอบการโรงสีข้าวใน เขตภาคเหนือ จำแนกตามการจัดทำบัญชีของธุรกิจ	55
ตารางที่ 18	แสดงค่าร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถามปลายเปิด	56

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright© by Chiang Mai University
All rights reserved

บทที่ 1

บทนำ

1.1 หลักการและเหตุผล

ประเทศไทยได้ชื่อว่าเป็นประเทศเกษตรกรรมมาช้านาน ประชากรส่วนใหญ่กว่าครึ่งหนึ่งของประเทศประกอบอาชีพทางการเกษตร ภาคเกษตรกรรมของไทยจึงมีความสำคัญต่อเศรษฐกิจและสังคมไทย เนื่องจากภาคเกษตรกรรมเป็นภาคที่สร้างรายได้อย่างมีนัยสำคัญต่อระบบเศรษฐกิจทุกวันนี้ไทยเป็นแหล่งปลูกข้าวที่ผลิตออกสู่ตลาดโลกในอันดับต้น ๆ และเป็นศูนย์กลางของการศึกษาวิจัยพันธุ์ข้าว (สมาคมผู้ส่งออกข้าวไทย, 2557: ออนไลน์) ข้าวเป็นพืชเศรษฐกิจที่สำคัญของประเทศไทยเพราะ นอกจากจะเป็นแหล่งรายได้ที่สำคัญของเกษตรกรส่วนใหญ่ของประเทศแล้ว ข้าวยังเป็นสินค้าส่งออกที่ทำรายได้ให้กับประเทศเป็นจำนวนมาก จนทำให้ประเทศไทยเป็นผู้ส่งออกข้าวรายใหญ่ของโลก โดยในปีหนึ่งประเทศไทยส่งออกข้าวเป็นจำนวนมาก มีรายได้เข้าประเทศนับแสนล้านบาท

เนื่องจากความต้องการบริโภคข้าวมีมากขึ้น ด้วยการเพิ่มขึ้นของประชากรในโลก ทำให้ปริมาณการส่งออกข้าวของประเทศไทยเพิ่มขึ้นทุกปี โดยการส่งออกข้าวในเดือนธันวาคม 2557 มีปริมาณสูงสุดเป็นประวัติการณ์เพิ่มขึ้นจากเดือนพฤศจิกายนที่ผ่านมาถึง 104.6% สำหรับการค้าข้าวของโลก (ส่งออก-นำเข้า) ในปี 2558 คาดว่าจะมีประมาณ 42.6 ล้านตัน โดยในส่วนของประเทศผู้ส่งออกนั้น คาดว่าประเทศไทยจะส่งออกเป็นอันดับที่ 1 ที่ประมาณ 11.3 ล้านตัน (สมาคมผู้ส่งออกข้าวไทย, 2558: ออนไลน์) โดยสถานการณ์การส่งออกข้าวไทยปี 2557 มีการส่งออกข้าวรวมทั้งปี 2557 ประมาณ 10.8 ล้านตัน สูงกว่าการส่งออกปี 2556 ซึ่งมีปริมาณ 6.6 ล้านตัน นับว่าเป็นปีที่ปริมาณส่งออกข้าวสูงสุดเป็นประวัติการณ์ เนื่องจากภาครัฐและเอกชนร่วมกันเร่งระบายข้าวตามฤดูกาลผลิตและข้าวในสต็อกของรัฐบาลออกสู่ตลาดต่างประเทศอย่างเต็มกำลัง ทั้งนี้ ในปี 2558 คาดว่าแนวโน้มการค้าข้าวทั้งของโลกและของไทยจะขยายตัวมากขึ้น ทำให้ไทยมีโอกาสระบายข้าวที่ผลิตปี 2557/2558 และข้าวในสตอกรัฐบาลได้มากขึ้นและคาดว่าไทยจะยังคงส่งออกข้าวมากที่สุดของโลกที่ประมาณ 10.0 – 11.0 ล้านตัน (ประชาชาติธุรกิจ, 2558 : ออนไลน์)

ประเทศไทยนับได้ว่าเป็นประเทศที่มีโอกาสดีกว่าอีกหลาย ๆ ประเทศที่มีพื้นที่เหมาะกับการปลูกข้าวทำให้ผลิตข้าวได้มาก โดยจากข้อมูลของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ที่ทำการรวบรวมโดยสำนักสถิติพยากรณ์ สำนักงานสถิติแห่งชาติ พบว่า ในระหว่างปีพ.ศ. 2552-2554 จังหวัดที่มีผลผลิตข้าวสูงสุด 10 ลำดับแรกของประเทศไทยอยู่ในเขตภาคเหนือ โดยมีผลผลิตคิดเป็น ร้อยละ 59.43 ของจังหวัดที่มีผลผลิตข้าวมากที่สุด 10 ลำดับแรก (สำนักงานสถิติแห่งชาติ, 2556 : ออนไลน์) ซึ่งสอดคล้องกับผลรับจำนำข้าวเปลือกตามโครงการรับจำนำข้าวเปลือกนาปี ปีการผลิต 2556/2557 ที่พบว่า ปริมาณรับจำนำข้าวเปลือกในจังหวัดภาคเหนือมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 40.85 รองลงมาคือภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ร้อยละ 32.43 ภาคกลาง ร้อยละ 26.65 และภาคใต้ ร้อยละ 0.07 ตามลำดับ (ศูนย์บริหารจัดการโครงการรับจำนำสินค้าเกษตร กรมการค้าภายใน, 2557: ออนไลน์)

นอกเหนือจากความสามารถของชาวนาไทยแล้ว ธุรกิจ “โรงสีข้าว” ยังเป็นตัวแปรสำคัญอีกตัวแปรหนึ่งที่จะทำให้ประเทศไทยประสบความสำเร็จ เนื่องจากโรงสีมีจำนวนมากและยังมีบทบาทที่สำคัญต่อเศรษฐกิจของประเทศ การดำเนินธุรกิจของโรงสีข้าวย่อมมีผลโดยตรงต่อชาวนา ผู้บริโภค และการส่งออก โรงสีข้าวจึงเป็นอุตสาหกรรมแปรรูปข้าวเปลือกที่สำคัญ อย่างไรก็ตาม แม้ว่าไทยจะเป็นผู้ส่งออกข้าวรายใหญ่แต่ไม่ได้เป็นผู้กำหนดราคาข้าว การเปลี่ยนแปลงของราคาเป็นไปตามกลไกการตลาด ซึ่งค่อนข้างผันผวน ประกอบกับปัจจุบันภาคเกษตรกรรมของประเทศไทยมีลักษณะการแข่งขันสูง สภาพเศรษฐกิจการเมืองและกลไกการบริหารธุรกิจเกี่ยวกับการค้าข้าวของประเทศไทยค่อนข้างมีปัญหาสลับซับซ้อนและส่งผลกระทบต่อธุรกิจโรงสีข้าวและผู้ประกอบการ โรงสีข้าวโดยตรง

ผู้ประกอบการโรงสี ถือว่าเป็นผู้ที่มีความสำคัญในธุรกิจข้าว ที่ผ่านมาผู้ประกอบการโรงสีข้าว ต้องเผชิญกับการแข่งขันทางการตลาดและความผันผวนของราคาเป็นอย่างมาก นอกจากนี้ผู้ประกอบการโรงสียังได้รับผลกระทบจากนโยบายต่าง ๆ ของรัฐบาลในปัจจุบัน หลังจากที่รัฐบาลได้ดำเนินโครงการรับจำนำข้าวเปลือกติดต่อกันมา 3 ฤดูกาล (2554/55-2555/56 และ 2556/57) ปรากฏ ผลการขาดทุนจากการรับจำนำข้าวไม่ต่ำกว่า 250,000-300,000 ล้านบาท การระบายข้าวไม่เป็นที่ไปตามแผนจนปริมาณข้าวที่เหลืออยู่ในสต็อกมากเป็นประวัติการณ์ ส่งผลกระทบต่อถึงการขาดเงินหมุนเวียนที่จะใช้ในการจำนำข้าวเกิดการประท้วงของชาวนาที่ยังไม่ได้รับเงินจำนำข้าวตามใบประทวน (ประชาชาติธุรกิจ, 2557 :ออนไลน์) เนื่องจากชาวนากับผู้ประกอบการอุตสาหกรรมโรงสีข้าวเป็นสิ่งคู่กัน ดังนั้น เหตุการณ์ดังกล่าวอาจส่งผลกระทบต่อผู้ประกอบการโรงสีข้าวในการบริหารงาน ประกอบกับสภาพการแข่งขันในตลาดส่งออกข้าวในปัจจุบันซึ่งทวีความรุนแรงมากขึ้น

ด้วยในระยะหลังข้าวไทยจะต้องเผชิญกับการแข่งขันที่รุนแรงในตลาดโลก ไม่ว่าจะเป็นด้านปริมาณการผลิตและราคาของประเทศคู่แข่งสำคัญ เช่น เวียดนาม และประเทศผู้ส่งออกรายใหม่ เช่น พม่า กัมพูชา ที่หันมาส่งออกข้าวมากขึ้น ประกอบกับความต้องการข้าวจากผู้นำเข้าที่สำคัญ เช่น อินโดนีเซียและฟิลิปปินส์ลดลง ดังนั้น หากผู้บริหารโรงสีมีความสามารถในการแข่งขัน มีข้อมูลที่ใช้ในการตัดสินใจที่ตรงกับความต้องการ ไม่ว่าจะใช้ในการวางแผน การควบคุม การตัดสินใจ การกำหนดนโยบายต่าง ๆ เพื่อการประเมินการวิเคราะห์ การจัดการการลงทุน รวมไปถึงการควบคุมสินทรัพย์หรือในการบริหารธุรกิจรวมถึงการควบคุมต้นทุนและค่าใช้จ่าย จะทำให้โรงสีได้เปรียบทางการแข่งขัน ซึ่งข้อมูลทางการบัญชีเป็นปัจจัยหนึ่งที่ทำให้โรงสีดำเนินการได้อย่างมีประสิทธิภาพ อย่างไรก็ตามความสำเร็จของการบริหารกิจการให้เกิดประสิทธิภาพนั้น ไม่ได้อยู่ที่การเริ่มต้นหรือ การทำเทคนิควิธีการต่าง ๆ มาใช้ในการบริหารแต่จะต้องขึ้นอยู่กับความสามารถของผู้บริหารในการทำหน้าที่ทางการบริหารได้อย่างสมบูรณ์มากน้อยเพียงไร ซึ่งหน้าที่ทางการบริหารที่สำคัญ ได้แก่ การวางแผน (Planning) การสั่งการ (Directing) การควบคุม (Controlling) และการตัดสินใจ (Decision Making) (สมนึก เอื้อจิระพงษ์พันธ์, 2552 : 1) ซึ่งการบริหารดังกล่าวต้องใช้ข้อมูลในการบริหารทั้งสิ้น สอดคล้องกับคำกล่าวที่ว่า “Data is the Power” นั่นคือข้อมูลคือพลังอย่างหนึ่ง

ด้วยเหตุผลดังกล่าวมาข้างต้น หากได้มีการศึกษาถึงความต้องการของผู้ประกอบการ โรงสีข้าวในเขตภาคเหนือต่อการใช้ข้อมูลทางการบัญชีบริหาร จะเป็นแนวทางหนึ่งที่ผู้บริหารตลอดจนหน่วยงานที่มีส่วนเกี่ยวข้องสามารถนำผลการศึกษาไปเป็นแนวทางในการปรับปรุงและพัฒนาข้อมูลทางการบัญชีบริหารให้ตรงกับความต้องการของผู้บริหารโรงสีข้าว เพื่อให้สามารถบริหารงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ ซึ่งจะส่งผลให้ข้าวไทยมีความสามารถในการแข่งขันในระดับประเทศและระดับโลกต่อไป

1.2 วัตถุประสงค์

เพื่อศึกษาความต้องการของผู้ประกอบการ โรงสีข้าวในเขตภาคเหนือต่อการใช้ข้อมูลทางการบัญชีบริหาร

1.3 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

ทำให้ทราบถึงความต้องการของผู้ประกอบการโรงสีข้าวในเขตภาคเหนือต่อการใช้ข้อมูลทางการบัญชีบริหาร เพื่อเป็นแนวทางในการปรับปรุงและพัฒนาข้อมูลทางการบัญชีบริหารให้ตรงตามความต้องการของผู้ประกอบการ

1.4 นิยามศัพท์

ความต้องการ หมายถึง ความประสงค์ของผู้ประกอบการโรงสีข้าวในเขตภาคเหนือในการที่จะนำข้อมูลทางการบัญชีบริหารมาใช้ในการบริหารงานของธุรกิจในการวางแผนการควบคุม การสั่งการ และการตัดสินใจ

ผู้ประกอบการโรงสีข้าวในเขตภาคเหนือ หมายถึง ผู้ประกอบการธุรกิจโรงสีข้าวที่ได้รับหนังสืออนุญาตให้ประกอบการค้าข้าว ปี พ.ศ. 2553 ตาม พ.ร.บ. การค้าข้าว 17 จังหวัดภาคเหนือ จำนวน 202 ราย

การใช้ข้อมูลทางการบัญชีบริหาร หมายถึง การนำข้อมูลทางการบัญชีบริหารที่ได้รับ ซึ่งเป็นข้อมูลที่จัดทำขึ้นภายใน มาใช้ในการบริหารงานในการวางแผน ควบคุม สั่งการและตัดสินใจ

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright© by Chiang Mai University
All rights reserved

บทที่ 2

แนวคิด ทฤษฎี และวรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง

การศึกษาเรื่องความต้องการของผู้ประกอบการโรงสีข้าวในเขตภาคเหนือต่อการใช้ข้อมูลทางการบัญชีบริหาร ผู้ศึกษาได้ศึกษาแนวคิดทฤษฎีและวรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง ดังนี้

2.1 การประกอบธุรกิจโรงสีข้าว

2.2 แนวคิด ทฤษฎี

การศึกษาค้นคว้านี้ทำการศึกษาจากแนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง 3 เรื่องได้แก่

2.2.1 การบัญชีบริหาร

2.2.2 หน้าที่ของผู้บริหารกับความต้องการข้อมูลทางการบัญชีบริหาร

2.2.3 การใช้ข้อมูลต้นทุนเพื่อการตัดสินใจ

2.3 วรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง

2.4 กรอบแนวคิด

2.1 การประกอบธุรกิจโรงสีข้าว

ในอดีตประชาชนไทยใช้ภูมิปัญญาพื้นบ้านในการแปรสภาพข้าวเปลือกเป็นข้าวสารด้วยกระบวนการใช้แรงงานคนเป็นหลัก ตั้งแต่การสีข้าวด้วยมือ การตำข้าวและผัดข้าวก็เปลี่ยนมาเป็นใช้เครื่องจักรทำการสีข้าวเมื่อปี พ.ศ.2402 โดยพ่อค้าชาวอเมริกันได้นำเครื่องจักรกลที่ใช้ไอน้ำทำการสีข้าวเข้ามาในประเทศไทย ก็ทำให้การสีข้าวแบบดั้งเดิมของประชาชนไทยในอดีตเกิดการเปลี่ยนแปลงและสิ้นสุดไปด้วยเหตุผลเนื่องจากต้องใช้เวลามากในการแปรรูปข้าวเปลือกเพื่อการบริโภคโดยเปลี่ยนมาเป็นการพึ่งพาเครื่องจักรในระบบโรงสี โดยสมบูรณ์มาจนถึงทุกวันนี้ (สุนัย จุลพงศธร, 2550) ประเทศไทยเป็นผู้ส่งออกข้าวรายใหญ่ของโลก ซึ่งการจะก้าวขึ้นมาเป็นผู้นำได้ นั้นนอกเหนือจากความสามารถของชาวนาไทยแล้วธุรกิจ “โรงสีข้าว” ยังเป็นกระดูกสันหลังสำคัญที่ทำให้ไทยประสบความสำเร็จในการเป็นครัวโลก

2.1.1 โรงสีข้าว

โรงสีข้าว เป็นอุตสาหกรรมประเภทหนึ่งที่มีความสำคัญต่อการผลิตและการตลาดข้าวของประเทศไทย โดยทำหน้าที่แปรรูปข้าวเปลือกให้เป็นข้าวสาร และเป็นคนกลางที่สำคัญ โดยการรับซื้อข้าวเปลือกจากชาวนา รับซื้อจากพ่อค้ารวบรวมท้องถิ่นและรับซื้อจากสถาบันของรัฐและสถาบันเกษตรกร

โรงสีข้าว หมายถึง สถานที่สีข้าวเปลือกให้เป็นข้าวสารด้วยเครื่องจักร ผลผลิตข้าว เปลือกทั้งหมดจะต้องผ่านมายังโรงสีเพื่อสีออกมาเป็นข้าวสาร ไม่ว่าจะผลิตข้าวนั้นจะออกไปสู่ตลาดหรือไม่ก็ตาม นอกจากนี้ผู้ประกอบการโรงสีเองก็มีบทบาทในการซื้อขายและเก็บกักข้าวด้วย (อัมมาร สยามวาลา และ วิโรจน์ ณ ระนอง, 2533) การประกอบธุรกิจโรงสีข้าวจะต้องคำนึงถึงองค์ประกอบ ได้แก่ ประเภทโรงสีข้าวและขนาดของโรงสี

2.1.1.1 ประเภทโรงสีข้าว

โรงสีข้าวสามารถแบ่งประเภทตามการใช้เชื้อเพลิง โดยเป็น 3 ประเภท ได้แก่

- 1) โรงสีที่ใช้หม้อไอน้ำ ใช้แกลบจากการสีข้าวเป็นเชื้อเพลิง
- 2) โรงสีไฟฟ้า ใช้กระแสไฟฟ้าในการขับเคลื่อนมอเตอร์
- 3) โรงสีที่ใช้เครื่องยนต์ดีเซล ใช้น้ำมันดีเซลเป็นน้ำมันเชื้อเพลิง

2.1.1.2 ขนาดของโรงสี

โรงสีข้าวที่ทำการสีข้าวในปัจจุบันมีขนาดแตกต่างกัน โดยทั่วไปนิยมแบ่งขนาดของโรงสีข้าวออกเป็น 3 ขนาด คือ โรงสีขนาดใหญ่ โรงสีขนาดกลางและโรงสีขนาดเล็ก การแบ่งขนาดของโรงสีข้าวนี้ โดยจำแนกตามกำลังการผลิต (Processing Capacity) และจำแนกตามคนงาน (Size of Employees) ได้แก่ (ฉัตรชาย ศุภจารีรัตน์, 2535)

1. จำแนกตามกำลังการผลิต (Processing Capacity)
การจำแนกตามกำลังการผลิต แบ่งเป็น 3 ขนาด ได้แก่

1.1 โรงสีข้าวขนาดเล็ก หมายถึง โรงสีข้าวที่มีกำลังการสีประมาณ 1-12 เกวียน (หนึ่งเกวียนหรือหนึ่งตัน เท่ากับ 1,000 กิโลกรัม) ต่อวัน การสีข้าวส่วนใหญ่จะเป็นการสีเพื่อนำไปใช้บริโภคในท้องถิ่นเท่านั้น

1.2 โรงสีขนาดกลาง หมายถึง โรงสีข้าวที่มีกำลังการสีประมาณ 13-59 เกวียนต่อวัน การสีข้าวจะทำการสีเพื่อบริโภคและการจำหน่ายในท้องถิ่น

1.3 โรงสีขนาดใหญ่ หมายถึง โรงสีข้าวที่มีกำลังการสี 60 เกวียนต่อวันขึ้นไป การสีข้าวจะเป็นการสีเพื่อการจำหน่ายทั้งภายในประเทศและต่างประเทศ (อรอนงค์ นัยวิกุล, 2550)

2. จำแนกตามคนงาน (Size of Employees)

การจำแนกตามคนงาน แบ่งเป็น 3 ขนาด ได้แก่

2.1 โรงสีข้าวขนาดเล็ก หมายถึง โรงสีที่ใช้คนงานไม่เกิน 5 คน

2.2 โรงสีขนาดกลาง หมายถึง โรงสีที่ใช้คนงานไม่เกิน 10 คน

2.3 โรงสีขนาดใหญ่ หมายถึง โรงสีที่มีคนงานเกิน 10 คน (ฉัตรชาย สุภจรรย์รัตน์, 2535)

2.1.2 กรรมวิธีการสีข้าว

ในการสีข้าวจะมีกรรมวิธีตามลำดับ โดยเริ่มจากการนำข้าวเปลือกมาแกะเทาะเปลือกด้วยเครื่องแกะเทาะ ซึ่งใช้ลักษณะของเปลือกที่ห่อหุ้มเมล็ดข้าวเป็นหลักในการออกแบบ เครื่องแกะเทาะที่นิยมใช้คือ แบบไม่หิน (Under Runner Disc) และแบบลูกยาง (Rubber Rolls) เครื่องแกะเทาะแบบไม่หิน จะแกะเทาะเปลือกโดยใช้ลักษณะที่ปลายเมล็ดข้าวทั้งสองด้านมีช่องว่างระหว่างเมล็ดและเปลือก และลักษณะการขบกันของเปลือก ในระหว่างการแกะเทาะเมล็ดข้าวเปลือกจะถูกกดที่ปลายทั้งสองด้าน ทำให้เปลือกที่ขบกันอยู่แตกออกจากกันและทำให้เมล็ดข้าวกลิ้งหลุดจากเปลือก การแกะเทาะลักษณะนี้จะมีต้นอ่อนและจมูกข้าว

(ส่วนปลายของเมล็ดที่ติดกับต้นอ่อน) ที่แตกหักระหว่างการกะเทาะหลุดติดมากับเปลือกด้วย ส่วนการกะเทาะด้วยลูกยางกะเทาะจะใช้ลักษณะการขบตัวของเปลือกเป็นหลัก โดยมี ลูกยาง 2 ลูกหมุนด้วยความเร็วไม่เท่ากัน ทำหน้าที่ฉีกเปลือกของเมล็ดออก การกะเทาะในลักษณะนี้จึงไม่มีจมูกข้าวและต้นอ่อนมากับเปลือก ข้าวกล้องเมื่อผ่านการกะเทาะและแยกเปลือกออกแล้วจะถูกนำมาขัดขาวซึ่งเป็นการขัดเอาชั้นรำที่ประกอบด้วยเนื้อเยื่อ 5 ชั้น ออกให้เหลือแต่ชั้นแป้งเพื่อใช้สำหรับบริโภค ซึ่งทำให้เกิดการสูญเสียคุณค่าทางอาหารไป

2.1.3 ประสิทธิภาพการสีข้าว

การสีข้าวของโรงสีต่าง ๆ แตกต่างกันเนื่องจากปัจจัยหลายประการ โดยปัจจัยที่มีผลกระทบต่อประสิทธิภาพการสีข้าว ได้แก่

1. อัตราการสีข้าว หรืออัตราการแปรสภาพข้าวเปลือกเป็นข้าวสาร เป็นส่วนหนึ่งที่ใช้ในการวัดหาประสิทธิภาพของโรงสีได้ ทั้งนี้เนื่องจากอัตราการสีข้าว นอกจากจะขึ้นอยู่กับคุณภาพของข้าวเปลือก สภาพบรรยากาศ แดด ลม และความชื้นของเมล็ดแล้ว ยังขึ้นอยู่กับสภาพเครื่องสีข้าวด้วย ผลผลิตที่ได้จากการสีข้าวเปลือก ปกติจะจัดแบ่งเป็นต้นข้าว ปลายข้าวท่อน (เอวัน) ปลายข้าวเล็ก (ซี) รำละเอียด และรำหยาบ การสีข้าวในประเทศไทย อัตราการสีข้าว เปลือกคุณภาพดีจากโรงสีข้าวส่วนใหญ่ จำนวน 1,000 กิโลกรัม เป็นข้าวสารชนิด 5 % จะได้ต้นข้าวและปลายข้าวรวมกัน ประมาณ 660 กิโลกรัม
2. คุณภาพของข้าวเปลือกที่นำมาสี อันได้แก่ พันธุ์ข้าว ความแข็งแรงของเมล็ด ความชื้น เป็นต้น ซึ่งเป็นปัจจัยที่ทำให้อัตราการสีข้าวแตกต่างกันไป
3. ขนาดของโรงสีและสภาพของเครื่องสี มีผลต่ออัตราการสีข้าวน้อยกว่าคุณภาพข้าวเปลือก โดยโรงสีขนาดใหญ่จะมีแนวโน้มจะสีได้ต้นข้าวมากกว่าโรงสีขนาดเล็ก แต่ก็ขึ้นอยู่กับสภาพของเครื่องจักร การควบคุมดูแลและการปรับสภาพเครื่องจักรให้เหมาะสมกับสภาพข้าวเปลือกที่จะนำมาสี

4. มาตรฐานของข้าวที่ต้องการ คือ คุณภาพของข้าวสารที่สีออกมา อาทิ ความขาวที่ต้องการ ชนิดของข้าวสาร 5% 10% หรือ 15 % เป็นต้น ซึ่งเป็นส่วนที่ทำให้อัตราการสีข้าวของโรงสีเปลี่ยนแปลงไป เนื่องจากต้องทำการขัดสีมากน้อยต่างกันออกไป
5. ปัจจัยอื่น ๆ ได้แก่ สภาพแวดล้อมของการสี อาทิ อุณหภูมิของอากาศ ถ้าทำการสีในตอนบ่ายซึ่งมีอุณหภูมิของอากาศสูงกว่าตอนเช้า จะได้ต้นข้าวในอัตราต่ำกว่าการสีในตอนเช้า

2.1.4 คุณภาพข้าวเปลือกกับการสีข้าว

ข้าวเปลือกที่โรงสีรับซื้อจากเกษตรกรในท้องถิ่น ส่วนใหญ่จะมีคุณภาพไม่ค่อยดีนัก บางครั้งอาจจะมีสิ่งเจือปนมากับข้าวมากเกินไป หรือมีความชื้นสูงเกินไป ทำให้เมื่อนำไปสีเป็นข้าวสารจะได้รับเนื้อข้าวค่อนข้างน้อย นอกจากนั้นยังมีการแตกหักค่อนข้างสูงมาก เนื่องจากการที่ข้าวมีการแตกร้าวภายในอยู่แล้ว ซึ่งอาจจะเกิดจากกรรมวิธีในการนวดและการเก็บรักษา

คุณภาพของข้าวเปลือก (Quality Aspects of Paddy) ในการรับซื้อข้าวเปลือกจะต้องคำนึงถึงคุณภาพของข้าวเปลือกที่จะมีผลต่อการสีข้าว ซึ่งประกอบด้วย

- 1) ความชื้น
- 2) ปริมาณสิ่งเจือปน
- 3) ปริมาณการแตกร้าวภายใน
- 4) ปริมาณเมล็ดที่ไม่สมบูรณ์
- 5) ปริมาณเมล็ดที่เสื่อมคุณภาพ
- 6) ปริมาณข้าวแดง
- 7) ความบริสุทธิ์ของพันธุ์ข้าว

2.1.5 การตรวจสอบคุณภาพข้าวเปลือก

เนื่องจากข้าวเปลือกที่ผลิตในประเทศไทยมีหลายพันธุ์ และมีคุณสมบัติที่แตกต่างกันในการซื้อขายข้าวเปลือกจึงมีการแบ่งชั้นข้าวเปลือก และเนื่องจาก

ผู้ซื้อข้าวเปลือกส่วนใหญ่จะนำไปสีเป็นข้าวสาร ดังนั้น ชั้นข้าวเปลือกจึงมีความสัมพันธ์กับมาตรฐานข้าวสาร ซึ่งเน้นในเรื่องความยาวของเมล็ดและสัดส่วนของข้าวหักชนิดต่าง ๆ การแบ่งชั้นข้าวเปลือกจึงเน้นในเรื่องนี้ด้วย โดยนำข้าวเปลือกที่จะซื้อ ไปสีออกมาเป็นข้าวสารจะได้ข้าวสารชนิดใด จากนั้นจึงนำผลที่ได้จากการตรวจสอบไปตีราคาซื้อขายข้าวเปลือก การตรวจสอบคุณภาพข้าวเปลือกประกอบด้วยกระบวนการ 3 ขั้นตอน คือ (สำนักวิจัยและพัฒนาข้าว, 2557)

- 1) การเก็บตัวอย่างข้าวเปลือก
- 2) ตรวจสอบคุณภาพข้าวเปลือก
- 3) การตรวจสอบอัตราการกะเทาะ

การเก็บตัวอย่างข้าวเปลือก วิธีการเก็บตัวอย่างมักจะแตกต่างกันออกไปตามสถานที่เก็บตัวอย่างข้าวเปลือกหรือวิธีการขนส่ง ได้แก่

- 1) การเก็บตัวอย่างข้าวเปลือกในยุ้งฉาง จะเก็บตัวอย่างโดยใช้มือหรือกระดิ่งฝัดข้าวจากกริมกองเข้าไปหากกลางกอง โดยทำไปเรื่อยๆ จนรอบกองข้าว หรือใช้หลาวส้อมที่สามารถแทงลงไปเก็บตัวอย่างข้าวภายใต้กองข้าวได้
- 2) การเก็บตัวอย่างข้าวเปลือกที่บรรจุในกระสอบ เครื่องมือที่ใช้ คือ ฉ่ำแทงข้าว และกระดิ่งฝัด โดยใช้ฉ่ำแทงข้าวทุกๆ กระสอบเพื่อเก็บตัวอย่างข้าวใต้กระดิ่งฝัดข้าว การใช้ฉ่ำแทงข้าวทั้งปากกระสอบ กลางกระสอบ และก้นกระสอบสลับกันไป
- 3) การเก็บตัวอย่างข้าวเปลือกที่บรรจุในรถบรรทุกหรือเรือกระแฉ่ง จะใช้หลาวส้อมที่มีความยาวมาก ๆ ทั้งหลาวส้อมมือถือ หรือ สว่านส้อมข้าว แทงลงไปภายในกองข้าวลึก ๆ ทูกระดับความลึกและหลายจุด แล้วนำมาผสมกันก่อนทำ การตรวจสอบ หรือไม่มีหลาวส้อมก็จะเก็บตัวอย่างข้าวส่วนบนไปตรวจสอบก่อนแล้วจึงตกลงราคากัน จากนั้นขณะขนถ่ายข้าวลงก็จะทำการส้อมข้าวที่อยู่ลึกๆ มาทำการตรวจสอบใหม่อีกครั้งเพื่อนำไปเปรียบเทียบกับตัวอย่างที่ส้อมครั้งแรก หากคุณภาพข้าวที่ได้ไม่เหมือนกันก็จะมี การตกลงราคากันใหม่

การตรวจสอบคุณภาพข้าวเปลือก โดยทำการพิจารณาตรวจสอบความชื้น
สิ่งเจือปนข้าวเสื่อมคุณภาพและข้าวเป็นโรค โดยมีวิธีการ ดังนี้

- 1) การตรวจสอบความชื้น ความชื้นมีผลต่อน้ำหนักของข้าวเปลือกและ
คุณภาพการสีข้าวเปลือกที่มีความชื้นสูงเมื่อนำไปสีจะแตกหักได้ง่าย ซึ่ง
โดยทั่วไปความชื้นข้าวเปลือกที่เหมาะสมจะมีค่าระหว่าง 14 – 15
เปอร์เซ็นต์ ถ้าข้าว เปลือกมีความชื้นเกินปริมาณดังกล่าว ก็จะถูกตัดราคา
หรือตัดน้ำหนักข้าว เพราะผู้ซื้อจะต้องเสียค่าใช้จ่ายในการลดความชื้น
ข้าวเปลือกที่ซื้อให้อยู่ในระดับความเหมาะสมกับการสีหรือการเก็บรักษา
การวัดความชื้นโดยทั่วไปโรงสีจะมีเครื่องวัดความชื้น เพื่อตรวจสอบ
ความชื้นข้าวเปลือกแต่ถ้าไม่มีผู้ซื้อก็จะใช้วิธีการประมาณความชื้นโดยการ
บีบหรืออัดเมล็ดข้าวหรือดูจากการบดข้าว
- 2) การตรวจสอบสิ่งเจือปน สิ่งเจือปนที่ติดมากับข้าวเปลือกอาจจะทำอันตราย
ต่อเครื่องจักรได้ ถ้ามีสิ่งเจือปนอยู่มาก โรงสีจะไม่รับซื้อ แต่ถ้ามีสิ่งเจือปน
อยู่บ้างแต่ไม่มากโรงสีจะใช้วิธีหักน้ำหนักของสิ่งเจือปนจากน้ำหนักของ
ข้าวเปลือกที่ชั่งได้ การตัดน้ำหนักสิ่งเจือปนอาจทำได้โดยการประมาณด้วย
ตาหรืออาจนำตัวอย่างมาทดลองบนพื้นที่สะอาดผสมคลุกเคล้าแล้วตัก
ข้าวเปลือกมาชั่งน้ำหนัก แล้วใส่กระด้ง篩หรือตะแกรงร่อน เพื่อแยกเอา
สิ่งเจือปนออกจากข้าวเปลือกให้หมด จากนั้น นำข้าวเปลือกที่ได้ไปชั่ง
น้ำหนักอีกครั้งหนึ่งและนำตัวเลขมาคำนวณหาน้ำหนักของสิ่งเจือปน
- 3) การตรวจสอบข้าวเสื่อมคุณภาพ ข้าวที่เสื่อมคุณภาพมักเกิดจากการเก็บไว้นาน
เกินไปหรือเก็บไว้อย่างไม่เหมาะสม เมื่อนำไปสีจะได้ข้าวหักสูงและ
เมล็ดข้าวจะมีสีเหลือง ซึ่งการค้าข้าวเรียกว่า ข้าวพันหนู ข้าวเปลือกที่เสื่อม
คุณภาพจะถูกตัดราคา การตรวจสอบทำได้โดยการดูด้วยตาหรือบดข้าวแล้ว
ประเมินปริมาณข้าวเสื่อมราคา
- 4) การตรวจสอบข้าวเป็นโรค เมล็ดข้าวเปลือกที่ไม่สมบูรณ์หรือมีอาการ
ผิดปกติเนื่องจากถูกทำลายโดยแมลงและเชื้อรา ทำให้เมล็ดลีบ หรือมีสีคล้ำ
เมื่อนำไปสีจะได้ข้าวสารที่มีเมล็ดผสมบาง ขัดไม่มัน มีน้ำหนักเบาและ
แตกหักง่าย พ่อค้าจะตัดราคาข้าวเปลือก หากตรวจพบเมล็ดที่เป็นโรคหรือ

ได้รับความเสียหายอาจไม่รับซื้อเลย การตรวจสอบทำได้โดยการดูด้วยตา หรือการบดข้าว

การตรวจสอบอัตราการกะเทาะหลังจากตรวจสอบคุณภาพเบื้องต้นแล้วก็จะทำการตรวจสอบอัตราการกะเทาะ เพื่อดูปริมาณข้าวหัก ฟันข้าว และความยาวเมล็ดข้าวสาร เพื่อนำไปแบ่งชั้นข้าวการตรวจสอบทำได้หลายรูปแบบ คือ การบดข้าวบนกระดานบดและการใช้เครื่องตรวจสอบ การบดข้าว ทำได้โดยนำตัวอย่างข้าวเปลือกเทลงบนกระดานบดข้าว แล้วใช้ไม้บดข้าวตรงส่วนที่เป็นปลายเล็ก เกลี่ยข้าวเปลือกให้กระจายเต็มกระดานบด จากนั้นใช้มือที่ถนัดจับไม้บดตรงส่วนที่เป็นปลายใหญ่เพื่อกันไม่ให้หลุดจากมือ แล้วจึงใช้อีกมือหนึ่งจับไม้บดข้าวตรงส่วนที่เป็นปลายเล็ก ดันไม้บดข้าวให้หมุนไปรอบๆ ให้ทั่วกระดานบดข้าวโดยไม่ยกไม้บดออกจากกระดานบดข้าวเลย การบดจะทำไปเรื่อยๆ จนกระทั่งข้าวเปลือกแตกออกเกือบหมด (ร้อยละ 80 ขึ้นไป) การบดข้าวเปลือกออกแรงบดน้อยเกินไป เมล็ดข้าวเปลือกจะไม่กะเทาะแต่ถ้าออกแรงมากเกินไปข้าวก็จะแตกหักหมดไม่ว่าจะเป็นข้าวเปลือกชั้นดีเพียงใด หลังจากบดข้าวเปลือกแล้ว ก็จะใช้แปรงกวาดข้าวเปลือกจากกระดานบดลงไปยังกระด้งคัดข้าวแล้วทำการคัดข้าวเพื่อแยกเอาเปลือก (แกลบ) ออกจนหมด แล้วเขย่าข้าวบนกระด้งคัดที่วางเอียงกับแนวราบเบาๆ เพื่อให้ข้าวบนกระด้งที่มีน้ำหนักแตกต่างกันแยกออกจากกัน แล้วจึงนำต้นข้าวและปลายข้าวไปพิจารณาว่าข้าวเปลือกควรอยู่ในชั้นใด โดยพิจารณาจากความยาว รูปร่าง และนำไปชั่งน้ำหนักเพื่อกำหนดหาอัตราการกะเทาะหรือเปอร์เซ็นต์การแตกหัก

การตรวจสอบโดยใช้เครื่องบด สามารถทำได้หลายแบบ ทั้งที่ใช้ลูกหินบดและลูกยางบดเมล็ดข้าวเปลือก จากนั้นจึงนำข้าวที่บดได้ไปคัดแยกแกลบ และแยกต้นข้าวหรือใช้ตะแกรงคัดขนาดความยาว ทำการคัดแยกต้นข้าว เพื่อกำหนดหาอัตราการกะเทาะหรือเปอร์เซ็นต์การแตกหักต่อไป เครื่องบดที่โรงสีโดยทั่วไปจะเป็นแบบลูกหินบดที่ควบคุมการกะเทาะเปลือกโดยใช้ตุ้มน้ำหนักมาตรฐานในการบดข้าวเปลือกให้กะเทาะมากหรือน้อยตามต้องการ จากนั้นจึงนำไปคัดแยกเปอร์เซ็นต์โดยใช้กระด้งคัด หรือตะแกรงคัดขนาด แต่ปัจจุบันทางราชการได้ออกประกาศให้โรงสีมีเครื่องบดข้าวลาดกระบัง 02/2 เอาไว้

ตรวจสอบการกะเทาะ โดยเครื่องประกอบด้วยลูกหินกะเทาะที่มีค้อนน้ำหนัก กดควบคุมการกะเทาะและตะแกรงคัดขนาดความยาวอยู่ในเครื่องเดียวกัน นอกจากนั้น ยังมีการใช้เครื่องทดสอบการกะเทาะแบบลูกยาง กะเทาะคู่กับตะแกรงคัดขนาดความยาว ในการตรวจสอบอัตราการกะเทาะซึ่งนำเข้าจากต่างประเทศ แต่ก็ยังไม่ได้รับความนิยมนำการบดด้วยกระดานบดข้าว การตรวจสอบส่วนผสมข้าวที่กะเทาะได้ สามารถทำได้ทั้งการตรวจสอบด้วยสายตาซึ่งต้องใช้ความชำนาญของผู้ตรวจสอบ การตรวจสอบด้วยวิธีการคัดข้าวแล้วนำมาชั่งน้ำหนัก โดยชั่งข้าวตัวอย่าง 50 หรือ 100 กรัม มาคัดแยกเมล็ดข้าวออกจากกัน แล้วนำแต่ละส่วนที่ได้ไปชั่งน้ำหนักมาเทียบเป็นเปอร์เซ็นต์ ซึ่งเป็นวิธีที่ถูกต้องมากที่สุด และการตรวจสอบด้วยวิธีวัดปริมาตร โดยใช้หลอดแก้วขนาด 100 มิลลิลิตร ใส่เมล็ดข้าวให้เต็มแล้วเคาะกับพื้นโต๊ะเบาๆ เพื่อให้เมล็ดเรียงตัวอัดแน่นเต็มหลอด จากนั้นเทข้าวลงบนโต๊ะเพื่อคัดแยกข้าวขนาดต่างๆ ออกจากกัน แล้วนำเมล็ดแต่ละขนาดเทลงในหลอดแก้วเพื่อวัดปริมาตรของแต่ละส่วนแล้วเทียบเป็นเปอร์เซ็นต์ของข้าวชนิดนั้น ๆ (สำนักวิจัยและพัฒนาข้าว, 2557)

2.2 แนวคิด ทฤษฎี

ข้อมูลทางการบัญชีบริหาร นับว่าเป็นข้อมูลประเภทหนึ่งที่มีความสำคัญและจำเป็นต่อผู้บริหาร เพื่อใช้ในการบริหารกิจการให้บรรลุตามเป้าหมายที่กำหนดไว้ โดยผู้บริหารต้องการข้อมูลทางบัญชีเพื่อใช้ในการวางแผน สั่งการ ควบคุมหรือตัดสินใจ ซึ่งกระบวนการบริหารที่ดีก็ควรจะต้องมีทั้งความมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล โดยใช้ข้อมูลทางบัญชีด้านต่าง ๆ ในการบริหารกิจการ เช่น การใช้ข้อมูลต้นทุนเพื่อการวางแผน การวิเคราะห์จุดคุ้มทุนและการวิเคราะห์กำไรส่วนเกิน

2.2.1 การบัญชีบริหาร

กชกร เถลิมาภิญญา (2552: 2) กล่าวว่า การบัญชีบริหาร หมายถึง กระบวนการทางบัญชีที่พัฒนาขึ้นเพื่อใช้สำหรับฝ่ายบริหารภายในกิจการ ซึ่งเป็นกระบวนการในการกำหนดการ วัดค่า การรวบรวม การวิเคราะห์ การจัดเตรียม การคำนวณ การแสดงใน

รูปกราฟหรือแผนภูมิ และการสื่อสารข้อมูลที่ช่วยฝ่ายบริหารในการวางแผนให้สามารถดำเนินงานและควบคุมเพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ของกิจการ อันก่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดในการใช้ทรัพยากรของกิจการ

สมนึก เอื้อจิระพงษ์พันธ์ (2552: 4) กล่าวว่า การบัญชีบริหาร (Management Accounting) คือ กระบวนการในการระบุ การวัดผลงาน การสะสมข้อมูลการวิเคราะห์ การจัดเตรียม การตีความและการติดต่อสื่อสารข้อมูลทางการเงิน ซึ่งฝ่ายบริหารบุคคลภายใน (Internal users) ที่จะสามารถใช้ข้อมูลจากการบัญชีบริหารเพื่อการวางแผน การควบคุมและการประเมินผลภายในกิจการอันจะก่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดในการใช้ทรัพยากรของกิจการ รวมทั้งมีความรับผิดชอบในการบริหารที่มีต่อเจ้าของกิจการ นอกจากนี้ การบัญชีบริหารยังมีหน้าที่และความรับผิดชอบต่อการเสนอรายงานข้อมูลทางการเงินที่ไม่ใช่กลุ่มผู้บริหารของกิจการอีกด้วย เช่น นักลงทุน เจ้าหนี้ เป็นต้น

เมธสิทธิ์ พูลดี (2550: 2) กล่าวว่า การบัญชีบริหาร หมายถึง การบัญชีสาขาหนึ่งที่มีรูปแบบในการจัดทำ เพื่อให้ข้อมูลแก่ผู้บริหารระดับต่างๆ เพื่อใช้ประโยชน์ในการวางแผน การควบคุม และการตัดสินใจในการดำเนินงาน

ในการศึกษาครั้งนี้ การบัญชีบริหาร หมายถึง กระบวนการทางบัญชีที่ให้ข้อมูลแก่ผู้บริหารเพื่อใช้ในการวางแผน การสั่งการ ควบคุมและตัดสินใจในกิจกรรมต่างๆ ของกิจการ

2.2.2 หน้าที่ของผู้บริหารกับความต้องการข้อมูลทางการบัญชีบริหาร

ความสำคัญประการหนึ่งของบัญชีบริหาร คือ การเสนอข้อมูลย้อนกลับ (Feedback Information) ที่เกี่ยวข้องและมีความสำคัญต่อผู้บริหารเพื่อใช้ในการวางแผนควบคุมหรือตัดสินใจ ซึ่งกระบวนการตัดสินใจที่ดีก็ควรจะต้องมีทั้งความมีประสิทธิภาพ (Efficiency) และความมีประสิทธิภาพ (Effectiveness) กล่าวคือ ถ้าผู้บริหารสามารถดำเนินการให้บรรลุเป้าหมายที่กำหนดได้ ถือว่าการดำเนินงานนั้นมีประสิทธิผลและถ้าการดำเนินงานที่บรรลุเป้าหมายได้นั้น สามารถใช้ทรัพยากรได้น้อยกว่าที่กำหนดไว้ตามแผน ถือว่าการดำเนินงานนั้นมีประสิทธิภาพ (สมนึก เอื้อจิระพงษ์พันธ์, 2550)

สมนึก เอื้อจิระพงษ์พันธ์ (2552: 5) กล่าวว่า โดยทั่วไปภาระงานหรือหน้าที่ของฝ่ายบริหารในกิจการต่าง ๆ สามารถจำแนกได้ 4 ส่วน ดังนี้

1. การวางแผน (Planning) หน้าที่ในการวางแผนของฝ่ายบริหารก็คือ การเลือกที่จะบรรลุวัตถุประสงค์ในการดำเนินธุรกิจทั้งในระยะสั้น และระยะยาว รวมทั้งในการกำหนดแผนกลยุทธ์ที่จะทำให้กิจการบรรลุเป้าหมายตามวัตถุประสงค์ที่วางไว้
2. การสั่งการ (Directing) สำหรับหน้าที่ในการสั่งการเกี่ยวกับการปฏิบัติงานนั้น ฝ่ายบริหารจะต้องตัดสินใจอย่างไรให้ดีที่สุดในการใช้ทรัพยากรของกิจการให้สอดคล้องกับแผนงานที่กำหนด
3. การควบคุม (Controlling) การควบคุมถือเป็นหน้าที่ประการหนึ่งของฝ่ายบริหารในการที่ช่วยให้ผลของการตัดสินใจบรรลุวัตถุประสงค์ที่กิจการได้วางแผนไว้และให้ได้รับผลประโยชน์สูงสุด
4. การตัดสินใจ (Decision Making) การตัดสินใจ เป็นกิจกรรมที่เกิดขึ้นในการเลือกทางเลือกที่เหมาะสมที่สุดและให้กิจการสามารถบรรลุตามเป้าหมายหรือวัตถุประสงค์ที่ได้วางแผนไว้

วริยา ปานปรุง (2550: 5) กล่าวว่า ในการบริหารงานของผู้บริหาร ขบวนการที่จะช่วยให้กิจการประสบความสำเร็จและสามารถบรรลุเป้าหมาย ได้แก่

1. การวางแผน (Planning) เป็นขั้นตอนที่สำคัญของกิจการเป็นการกำหนดวัตถุประสงค์และกำหนดแนวทางปฏิบัติงานในการใช้ทรัพยากรของกิจการในอนาคต เรียกว่า การจัดทำงบประมาณเพื่อให้บรรลุตามวัตถุประสงค์ทั้งในระยะสั้นและระยะยาว โดยใช้ข้อมูลในอดีต ดังนั้น ถ้าข้อมูลทางบัญชีถูกจัดเก็บอย่างไม่ถูกต้อง การจัดทำงบประมาณเกี่ยวกับการใช้ทรัพยากรก็จะคลาดเคลื่อนไปด้วย
2. การสั่งการและการจูงใจ (Directing and Motivation) คือ อำนาจหน้าที่ที่ฝ่ายบริหารดูแลผู้ใต้บังคับบัญชา เพื่อให้ทำงานในหน้าที่ที่เหมาะสมกับความรู้ ความ สามารถ การมอบหมายงานควรระบุถึงขอบเขตของหน้าที่และความ

รับผิดชอบให้ชัดเจน รวมทั้งการสร้างความแรงจูงใจให้บุคคลต่าง ๆ ในองค์กรในการทำงานร่วมกัน เพื่อให้มีความพร้อมและความสามารถที่จะเสนอข้อมูลแก่ผู้บริหารในระดับต่าง ๆ ได้รวดเร็ว ถูกต้อง ทันท่วงทีตามความต้องการของผู้บริหาร

3. การควบคุม (Controlling) เป็นหน้าที่สำคัญอย่างหนึ่งของการบริหารในการที่จะช่วยให้ผลของการตัดสินใจบรรลุตามวัตถุประสงค์ที่กิจการได้วางแผนไว้ เพื่อให้ได้รับผลประโยชน์สูงสุด ถ้ากิจการมีการวางแผนแต่ขาดการควบคุมให้ เป็นไปตามแผนงานที่กำหนด การวางแผนก็จะไม่เกิดประโยชน์ นักบัญชีมีหน้าที่ในการจัดเก็บและรวบรวมข้อมูลการใช้ทรัพยากรต่างๆ ของกิจการที่เกิดขึ้นจริง เปรียบเทียบกับงบประมาณที่จัดทำไว้ล่วงหน้า เพื่อเป็นเครื่องมือในการประเมินการดำเนินงานว่ามีประสิทธิภาพหรือไม่ รวมทั้งกำหนดแนวทางในการปรับปรุงแก้ไขถ้าไม่เป็นไปตามแผนที่กำหนดไว้เพื่อให้บรรลุ วัตถุประสงค์
4. การตัดสินใจ (Decision Making) คือ การเลือกทางเลือกที่ดีที่สุดจากทางเลือก หลาย ๆ ทางที่มีอยู่เพื่อให้กิจการบรรลุตามวัตถุประสงค์ที่วางไว้ โดยคำนึงถึง ต้นทุนและผลตอบแทนที่กิจการจะได้รับจากการตัดสินใจ รวมทั้งจะต้องมีการ ประเมินผลการปฏิบัติงานทำให้ผู้บริหารตัดสินใจว่าจะปฏิบัติตามแผนหรือมี การทบทวนแผน

2.2.3 การใช้ข้อมูลต้นทุนเพื่อการตัดสินใจ

ลักษณะโดยทั่วไปของข้อมูลต้นทุนไม่มีการกำหนดขอบเขตและรูปแบบของรายงานที่แน่นอน ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับลักษณะของปัญหาและเป้าหมายในการจัดการของผู้บริหาร โดยปกติแล้วต้นทุนที่เกิดจากการดำเนินงานของกิจการสามารถแบ่งออกเป็น 4 หน้า ที่งาน คือ (สมนึก เอื้อจิระพงษ์พันธ์, 2552)

- 1) ต้นทุนที่เกี่ยวข้องกับการผลิต หรือ ซื้อสินค้า (Manufacturing Cost or Cost of Purchase) ได้แก่ ต้นทุนที่มีความสัมพันธ์กับการผลิต หรือ ต้นทุนการได้มาของ สินค้า
- 2) ต้นทุนที่เกี่ยวข้องกับการตลาด (Marketing Cost) ได้แก่ ต้นทุนที่เกี่ยวข้องกับการ ส่งเสริมการขายสินค้าหรือบริการ

- 3) ต้นทุนที่เกี่ยวกับการบริหาร (Administrative Cost) ได้แก่ ต้นทุนที่เกิด ขึ้นในลักษณะที่เกี่ยวกับการสั่งการ การควบคุม และการดำเนินงานของกิจการ รวมถึงเงินเดือนของผู้บริหารและพนักงานในแผนกที่ไม่เกี่ยวกับแผนกผลิต และแผนกขาย
- 4) ต้นทุนทางการเงิน (Financial Cost) ได้แก่ ต้นทุนที่เกิดขึ้นอันเนื่องมาจากการจัด หาเงินทุนหรือการบริหารเงินทุนของกิจการ

สมนึก เอื้อจิระพงษ์พันธ์ (2551: 247-256) กล่าวว่า ผู้บริหารต้องเผชิญกับประเด็นปัญหาที่ต้องตัดสินใจมากมาย เช่น

- 1) การผลิตเองหรือซื้อจากบุคคลภายนอก (Make or Buy) เป็นการพิจารณาเพื่อตัดสินใจว่า บริษัทควรจะทำการผลิตเอง หรือจะซื้อจากบุคคลภายนอก ปัจจัยที่มัก จะต้องนำมาเข้ามประกอบการตัดสินใจก็จะเป็นทั้งข้อมูลเชิงปริมาณและข้อมูลเชิงคุณภาพ เช่น ต้นทุน จำนวนการผูกขาด เป็นต้น
- 2) การเพิ่มหรือยกเลิกสายผลิตภัณฑ์ (Add or Drop) การที่บริษัทจะทำการตัดสินใจหยุดการผลิตสินค้าชนิดใดชนิดหนึ่ง หรือเพิ่มสายการผลิตในสินค้าชนิดใดชนิดหนึ่งนั้นจะต้องคำนึงถึงทั้งผลกระทบที่จะเกิดขึ้นในเชิงคุณภาพ และเชิงปริมาณ เช่น ผลตอบแทน ต้นทุน ภาพพจน์ของกิจการ เป็นต้น
- 3) การยอมรับหรือปฏิเสธใบสั่งซื้อพิเศษ (Special Order) กิจการอาจได้รับใบสั่งซื้อพิเศษซึ่งมีราคาเสนอซื้อต่ำกว่ารายขายตามปกติของกิจการ ในภาวะปกติ อาจ จะปฏิเสธที่จะขายสินค้าให้แก่ลูกค้าตามใบสั่งซื้อพิเศษ เนื่องจากจะทำให้กิจการไม่ได้รับผลตอบแทนอย่างเป็นที่น่าพอใจ แต่ในช่วงเวลาที่ไม่ดีนัก สำหรับการแข่งขันหรือการดำเนินธุรกิจ กิจการควรที่จะยอมรับใบสั่งซื้อพิเศษ นั้น

การที่จะตัดสินใจผลิตเองหรือซื้อจากบุคคลภายนอก การเพิ่มหรือยกเลิกสายผลิตภัณฑ์ หรือการยอมรับหรือปฏิเสธใบสั่งซื้อพิเศษได้นั้น ผู้บริหารสามารถนำข้อมูลทางการบัญชีมาวิเคราะห์ โดยเทคนิคการวิเคราะห์จุดคุ้มทุนและ การวิเคราะห์กำไรส่วนเกิน

2.2.3.1 การวิเคราะห์จุดคุ้มทุน

สมนึก เอื้อจิระพงษ์พันธ์ (2552: 140) กล่าวว่า จุดคุ้มทุน (Break-Even Point) หมายถึง จุดการดำเนินงานที่กิจการไม่มีกำไรและไม่ขาดทุนซึ่ง ณ จุดการดำเนินงานนี้กิจการจะมียอดกำไรส่วนเกินรวม เท่ากับต้นทุนคงที่ทั้งหมดของกิจการพอดี

กชกร เกลิมกาญจน (2552: 2) กล่าวว่า การวิเคราะห์จุดเสมอตัว (Break-Even Point Analysis) เป็นเทคนิคในการตัดสินใจของฝ่ายบริหารเทคนิคหนึ่งในการวางแผนและควบคุมการดำเนินงานของธุรกิจตลอดจนการกำหนดนโยบายทาง การตลาด โดยอาศัยความสัมพันธ์ระหว่างต้นทุน ปริมาณและกำไรเพื่อคำนวณ หาจำนวนหน่วยของสินค้าที่ขายหรือปริมาณยอดขายที่จะทำให้ยอดขายหรือรายได้ของกิจการเท่ากับต้นทุนที่เกิดขึ้นทั้งหมดพอดี ซึ่งก็หมายถึงจุดเสมอตัวหรือจุดคุ้มทุนนั่นเอง ณ จุดนี้ธุรกิจไม่มีกำไรและไม่ขาดทุน

การวิเคราะห์จุดคุ้มทุน เป็นการวิเคราะห์เกี่ยวกับการกำหนดราคา ปริมาณและกำไรจากการจำหน่ายสินค้า โดยอาศัยหลักการเกี่ยวกับความสัมพันธ์ระหว่างรายได้ ต้นทุนคงที่และต้นทุนผันแปร ซึ่งล้วนแต่มีผลกระทบโดยตรงต่อกำไรของกิจการเนื่องจากเมื่อปัจจัยต่างๆ เหล่านี้เปลี่ยนแปลงไปจะส่งผลกระทบต่อกำไรของกิจการเปลี่ยนแปลงตามไปด้วย ซึ่งจำนวนหน่วยของสินค้าที่ขายหรือปริมาณยอดขายจะทำให้ยอดขายหรือรายได้ของกิจการเท่ากับต้นทุนที่เกิดขึ้นทั้งหมดพอดี เรียกว่า “จุดคุ้มทุน” (Break Even Point) ซึ่งช่วยให้ผู้บริหารสามารถตัดสินใจได้ เนื่องจากเมื่อสามารถจำหน่ายได้สูงกว่านี้ไปกำไรจะเกิดขึ้น และถ้าขายยังไม่ถึงจุดนี้ก็จะเกิดการขาดทุน ผู้บริหารอาจใช้จุดคุ้มทุนเป็นพื้นฐานในการตัดสินใจเกี่ยวกับการกำหนดราคาขาย ปริมาณขายและกำไรได้ ซึ่งถ้าหากตั้งราคาขายให้สูงขึ้นจุดคุ้มทุนก็จะเกิดขึ้นเร็วหรือถ้าต้องการกำไรจำนวนหนึ่ง ควรจะผลิตและขายสินค้าเป็นจำนวนเท่าไร โดยแนวคิดเกี่ยวกับต้นทุนแบ่งออกเป็น 2 ลักษณะคือ

1. ต้นทุนคงที่ (Total Fixed Cost : TFC) ต้นทุนหรือค่าใช้จ่ายในการผลิตที่เกิดจากการใช้ปัจจัยคงที่ (Fixed Inputs) ดังนั้นต้นทุนคงที่จะคงที่ตายตัวเสมอไม่ว่าผู้ผลิตจะทำการผลิตมากน้อยแค่ไหน ถึงแม้จะไม่ทำการผลิตก็จะต้องมีค่าใช้จ่ายคงที่เกิดขึ้น เช่น ค่าเสื่อมราคา (Depreciation) ค่าเสียโอกาสของเงินลงทุนระยะยาว (Long-Term Opportunity Cost on Investment) ค่าภาษี (Tax) ค่าประกัน (Insurance) ค่าเช่าที่ดินหรือค่าเสียโอกาสการใช้ที่ดิน (Opportunity Cost of Land Used) โดยปกติต้นทุนคงที่จะมีลักษณะคงที่ ณ ระดับของการผลิตตลอดช่วงที่มีความหมาย (Relevant Range) อย่างไรก็ตาม หากช่วงที่มีความหมายเปลี่ยนแปลงไป ต้นทุนคงที่อาจเปลี่ยนแปลงได้ และจะคงที่ในช่วงที่มีความหมายอีกครั้งหนึ่ง
2. ต้นทุนผันแปร (Total Variable Cost : TVC) ต้นทุนหรือค่าใช้จ่ายในการผลิตที่เกิดจากการใช้ปัจจัยผันแปร (Variable Inputs) ค่าใช้จ่ายผันแปรนี้จะขึ้นอยู่กับปริมาณการผลิต โดยปกติต้นทุนผันแปรต่อหน่วยจะคงที่ทุกระดับกิจกรรม หากผลิตสินค้าจำนวนมากขึ้นจะทำให้ต้นทุนผันแปรต่อหน่วยโดยเฉลี่ยมีอัตราต่อหน่วยที่ลดลง ดังนั้น หากต้นทุนผันแปรเปลี่ยนแปลงไป จะส่งผลกระทบต่อการทำกำไรของกิจการ ซึ่งประกอบด้วย วัตถุประสงค์ทางตรง แรงงานทางตรงและค่าใช้จ่ายการผลิตผันแปร

2.2.3.2 กำไรส่วนเกิน คือ การวิเคราะห์เกี่ยวกับกำไรส่วนเกิน (Contribution Margins) เป็นการวิเคราะห์เพื่อหาส่วนเกินระหว่างยอดขายหรือรายได้กับต้นทุนผันแปรที่จะไปชดเชย ต้นทุนคงที่ ซึ่งเป็นต้นทุนประเภทหนึ่งที่เกิดขึ้นในกิจการและหากรายได้ส่วนเกินที่ได้สามารถชดเชยต้นทุนคงที่แล้ว รายได้ส่วนเกินที่เหลือก็คือส่วนที่เป็นกำไรให้กับกิจการ การแสดงความสัมพันธ์ดังกล่าวเป็นลักษณะการแสดงผลเสนอต่อฝ่ายบริหารของกิจการ (Internal Financial Report) ตามระบบต้นทุนผันแปร (Variable Costing) เพื่อนำไปใช้ในการตัดสินใจเกี่ยวกับการวางแผนทางด้านกำไรและการวิเคราะห์จุดคุ้มทุนของกิจการ

2.3 วรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง

ผู้ศึกษาได้ทำการศึกษาเอกสารและวรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง โดยแยกออกเป็น 2 ส่วน ได้แก่ การศึกษาที่เกี่ยวข้องกับความต้องการใช้ข้อมูลทางบัญชีและการศึกษาที่เกี่ยวข้องกับธุรกิจ โรงสีข้าว

การศึกษาที่เกี่ยวข้องกับความต้องการใช้ข้อมูลทางบัญชี

จุติพร สิริอรุณรุ่งโรจน์ (2546) ได้ทำการศึกษาความต้องการใช้ข้อมูลทางการบัญชีของธุรกิจอุตสาหกรรมขนาดใหญ่ในเขตจังหวัดลพบุรี เก็บข้อมูลโดยใช้แบบสอบถามจากผู้บริหารฝ่ายการตลาดของธุรกิจอุตสาหกรรมผลิตขนาดใหญ่ ที่มีทุนจดทะเบียน 100 ล้านบาทขึ้นไปในเขตจังหวัดลพบุรี จำนวนทั้งสิ้น 29 ราย ผลการศึกษาพบว่า ข้อมูลทางการบัญชีที่ผู้บริหารใช้ในการตัดสินใจ มากที่สุดในการกำหนดราคาขาย คือ ใช้ข้อมูลกำไร ข้อมูลทางการบัญชีที่ผู้บริหารใช้ในการตัดสินใจเพิ่มกำลังการผลิตมากที่สุด คือ ปริมาณความต้องการสินค้า และรายได้เพิ่มขึ้น สำหรับข้อมูลทางการบัญชีที่ผู้บริหารใช้ในการตัดสินใจยกเลิกผลิตภัณฑ์มากที่สุด คือ กำไร (ขาดทุน) ของผลิตภัณฑ์ ส่วนในการตัดสินใจออกแบบผลิตภัณฑ์ใหม่หรือปรับปรุงผลิตภัณฑ์ใหม่ ข้อมูลทางการบัญชีที่ผู้บริหารต้องการใช้มากที่สุด คือ ประมาณการยอดขาย ข้อมูลทางการบัญชีที่ผู้บริหารใช้ในการตัดสินใจรับคำสั่งซื้อพิเศษมากที่สุด คือ ต้นทุนการผลิตเองในการตัดสินใจผลิตสินค้าหรือซื้อจากบุคคลภายนอก ต้นทุนการผลิตเอง เป็นข้อมูลที่ผู้บริหารต้องการใช้อยู่ในระดับมากที่สุดและข้อมูลทางการบัญชีที่ผู้บริหารใช้ในการตัดสินใจมากที่สุดในการกำหนดจำนวนสินค้าคงเหลือ คือ การพยากรณ์ยอดขาย

วิมลพรรณ เลหาเจริญยศ (2553) ได้ศึกษาความต้องการใช้ข้อมูลทางบัญชีของผู้บริหารของธุรกิจ ในเขตสวนอุตสาหกรรมศรีสุพรรณ ตำบลลำพูน โดยการใช้แบบสอบถามเก็บข้อมูล ซึ่งถามผู้บริหารของธุรกิจในเขตสวนอุตสาหกรรมศรีสุพรรณ ตำบลลำพูน เฉพาะที่เป็นคนไทย จำนวนทั้งสิ้น 17 บริษัท จำนวน 58 ราย พบว่า ความต้องการในการใช้ข้อมูลทางบัญชีของผู้บริหารในการบริหารงาน ความต้องการในการใช้ข้อมูลทางบัญชีจากงบการเงินโดยตรง และความต้องการในการใช้ข้อมูลทางบัญชีแบบแยกส่วนในแต่ละเรื่อง มีความต้องการอยู่ในระดับมาก ความต้องการในการใช้ข้อมูลทางบัญชีในรูปแบบของการวิเคราะห์ทางการเงิน มีความต้องการอยู่ในระดับปานกลาง ความต้องการในการใช้ข้อมูลทางบัญชีของผู้บริหารด้านการวางแผน โดยรวมอยู่ในระดับมาก โดยใช้ข้อมูลทางบัญชีเพื่อวางแผนการบริหารสินค้าคงคลังมากที่สุด ความต้องการใช้ข้อมูลทางบัญชีของ

ผู้บริหาร ด้านการสั่งการ โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง โดยใช้ข้อมูลทางบัญชีเพื่อสั่งการให้องค์กรดำเนินงานตามแนวทางที่กำหนดเพื่อให้บรรลุตามเป้าหมายมากที่สุด ความต้องการใช้ข้อมูลทางบัญชีของผู้บริหาร ด้านการควบคุม โดยรวมอยู่ในระดับมาก โดยมีความต้องการใช้ข้อมูลทางบัญชีเพื่อควบคุมสินค้าคงคลังให้เหมาะสมทั้งด้านการจัดซื้อและผลิตสินค้า และความต้องการในการใช้ข้อมูลทางบัญชีเพื่อควบคุมการสั่งซื้อและต้นทุนในการสั่งซื้อ มากที่สุด ความต้องการใช้ข้อมูลทางบัญชีของผู้บริหารด้านการตัดสินใจ โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง โดยมีความต้องการใช้ข้อมูลทางบัญชีเพื่อตัดสินใจเกี่ยวกับการวางแผนการผลิตเพื่อให้สอดคล้องกับปริมาณคำสั่งซื้อของลูกค้าและความต้องการของตลาดมากที่สุด

เพราะพิลาส ประดิษฐ์บุรีรักษ์และสุทธิศักดิ์ ประดิษฐ์บุรีรักษ์ (2554) ได้ศึกษาการใช้ข้อมูลทางการบัญชีเพื่อการตัดสินใจทางการเงินของผู้บริหารธุรกิจที่ได้รับการส่งเสริมการลงทุนจากสำนักงานคณะกรรมการการส่งเสริมการลงทุน (BOI) ในจังหวัดเชียงใหม่ โดยใช้แบบ สอบถามกับกลุ่มตัวอย่าง 152 คน พบว่า ผู้บริหารมีความคิดเห็นต่อการใช้ข้อมูลทางบัญชีประกอบการตัดสินใจเกี่ยวกับการจัดหาแหล่งเงินทุนและสภาพคล่อง อยู่ 2 ระดับ คือ เห็นด้วยอย่างยิ่งและเห็นด้วย ข้อมูลจากงบดุล ผู้บริหารให้ความสำคัญกับเงินสดมากที่สุด และใช้เป็นข้อมูลในการตัดสินใจเป็นอันดับหนึ่ง รองลงมาให้ความสำคัญกับเงินฝากธนาคารและใช้เป็นข้อมูลในการตัดสินใจเป็นอันดับสอง ข้อมูลจากงบกำไรขาดทุน ผู้บริหารให้ความสำคัญกับยอดขายมากที่สุดและใช้เป็นข้อมูลในการตัดสินใจเป็นอันดับหนึ่ง รองลงมาให้ความสำคัญกับข้อมูลต้นทุนขายและใช้เป็นข้อมูลในการตัดสินใจ เป็นอันดับสอง ข้อมูลจากงบกระแสเงินสด ผู้บริหารให้ความสำคัญกับกระแสเงินสดรับจากกิจกรรมดำเนินงานมากที่สุด และใช้เป็นข้อมูลในการตัดสินใจเป็นอันดับหนึ่ง รองลงมาให้ความสำคัญกับกระแสเงินสดจ่ายจากกิจกรรมดำเนินงานและใช้เป็นข้อมูลในการตัดสินใจเป็นอันดับสองและ ผลการศึกษาวิธีการใช้ข้อมูลทางบัญชีในการตัดสินใจเกี่ยวกับการจัดหาแหล่งเงินทุน ผู้บริหารใช้วิธีการวิเคราะห์หาแหล่งเงินทุน มากที่สุด รองลงมาใช้วิธีการการใช้ข้อมูลทางบัญชีปีปัจจุบันเปรียบเทียบกับปีก่อน ส่วนวิธีการใช้ข้อมูลทางบัญชีในการตัดสินใจเกี่ยวกับสภาพคล่องทางการเงิน ผู้บริหารใช้วิธีการวิเคราะห์ กระแสเงินสดมากที่สุด รองลงมาใช้วิธีการใช้ข้อมูลทางการบัญชีปีปัจจุบันเปรียบเทียบกับงบประมาณ

สมเจตต์ ปั้นแก้ว (2556) ได้ศึกษาเรื่อง ความต้องการใช้ข้อมูลทางบัญชีบริหารของผู้ประกอบการธุรกิจก่อสร้างในอำเภอเมืองจังหวัดเชียงใหม่ โดยใช้แนวคิดหน้าที่ของผู้บริหารกับความต้องการข้อมูลทางการบัญชีบริหาร แบ่งออกเป็น 4 ด้าน ได้แก่ ด้านการวางแผน ด้านการสั่งการ ด้านการ

ควบคุม และด้านการตัดสินใจ จากกลุ่มตัวอย่าง 248 ราย และได้รับการตอบทั้งสิ้นจำนวน 177 ราย โดยใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล และนำมาประมวลผลโดยใช้สถิติ ค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ผลการศึกษาพบว่า ผู้ประกอบการธุรกิจก่อสร้างส่วนใหญ่มีความต้องการใช้ข้อมูลทางบัญชีบริหารในระดับมาก เมื่อแบ่งความต้องการใช้ข้อมูลทางบัญชีบริหารในแต่ละด้าน พบว่าผู้ประกอบการมีความต้องการใช้ข้อมูลทางบัญชีด้านการวางแผนอยู่ในระดับมาก ซึ่งข้อมูลที่มีความต้องการคือวางแผนกำหนดเป้าหมายทางการเงิน ส่วนด้านการสั่งการ ผู้ประกอบการมีความต้องการใช้ข้อมูลทางบัญชีบริหารในระดับมาก ซึ่งข้อมูลที่มีความต้องการคือสั่งการให้พนักงานมีวิธีปฏิบัติทางภาษีให้ถูกต้อง ด้านการควบคุม ผู้ประกอบการมีความต้องการใช้ข้อมูลทางบัญชีบริหารในระดับปานกลาง ซึ่งข้อมูลที่มีความต้องการคือการควบคุมเงินทุนหมุนเวียนภายในกิจการให้เหมาะสม ด้านการตัดสินใจ ผู้ประกอบการมีความต้องการใช้ข้อมูลทางบัญชีบริหารในระดับมาก ซึ่งข้อมูลที่มีความต้องการคือตัดสินใจให้มีการจัดหางบการเงินโดยให้มีการเปรียบเทียบข้อมูลปีก่อนกับปีปัจจุบัน

การศึกษาที่เกี่ยวข้องกับธุรกิจโรงสีข้าว

อุบลวรรณ เลิศนอก (2550) ได้ทำการศึกษาประสิทธิภาพการผลิตของโรงสีข้าวในจังหวัด นครราชสีมา แบบจำลองที่ใช้ในการศึกษาคือ CCR Model (Input Oriented) ภายใต้เงื่อนไขอัตราผลตอบแทนต่อขนาดคงที่ ข้อมูลที่ใช้ในการศึกษาเป็นข้อมูลการดำเนินงานของโรงสีข้าวปี 2548 โดยโรงสีข้าวที่ใช้ในการศึกษาทั้งหมด 13 พบว่า ต้นทุนข้าวเปลือกเป็นต้นทุนที่มากที่สุดและมีความสำคัญยิ่งต่อการกระบวนการผลิตและรายได้ของโรงสีข้าว โรงสีข้าวควรมีการสร้าง ความสัมพันธ์ที่ดีกับเกษตรกรให้ความรู้แก่เกษตรกรและสนับสนุนให้เกษตรกร พ่อค้าและโรงสีมีการสร้างระบบข้อมูล การปรับปรุงข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับการค้าและการผลิต เพื่อให้เกิดความไว้วางใจในการติดต่อทางการค้าและการวางแผนด้านการจัดการ ได้แก่ การจัดหาวัตถุดิบ การพัฒนาคุณภาพข้าว การขนส่งและการเก็บรักษา การบรรจุหีบห่อและระบบตลาด แรงงาน เป็นอีกปัจจัยหนึ่งที่มีความสำคัญต่อประสิทธิภาพการผลิตของโรงสี ควรมีการส่งเสริมและพัฒนาพนักงานให้มีความรู้ความชำนาญ เพื่อลดความเสียหายระหว่างการสีข้าว ในกระบวนการผลิตทุก ๆ ขั้นตอน ควรคำนึงถึงคุณภาพชีวิตของแรงงานควรเลือกเครื่องจักรที่มีความเหมาะสมและปลอดภัยต่อชีวิตของแรงงาน เพื่อเป็นแรงจูงใจในการทำงานและเพิ่มประสิทธิภาพการผลิต

นรากร นาเมืองรักษ์ (2552) ได้ทำการศึกษากิจกรรมการจัดการธุรกิจโรงสีข้าวในเขต อำเภอเมือง จังหวัดร้อยเอ็ด ตลอดจนศึกษาการกำหนดแนวทางการพัฒนาและการจัดการธุรกิจโรงสีข้าว โดยศึกษาจากกลุ่มตัวอย่างที่เป็นผู้ประกอบการธุรกิจโรงสีข้าว ในเขตอำเภอเมือง จังหวัดร้อยเอ็ด จำนวน 31 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่า สถิติที่ใช้คือ วิเคราะห์ข้อมูลค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน F-Test (ANOVA) ผลการวิจัย พบว่า 1. สภาพทั่วไปของผู้ประกอบการของธุรกิจโรงสีข้าว ในเขตอำเภอเมือง จังหวัดร้อยเอ็ด ส่วนใหญ่ มีขนาดของโรงสีขนาดเล็ก (กำลังการผลิตไม่เกิน 18 ตันข้าวเปลือกต่อวัน) (ร้อยละ 48.39) มีทุนจดทะเบียน 1.8-3 ล้านบาท (ร้อยละ 41.94) มีระยะเวลาที่ประกอบกิจการโรงสีข้าวระหว่าง 11-20 ปี (ร้อยละ 29.03) โดยมีที่มาของแหล่งวัตถุดิบ (ข้าวเปลือก) จากเขตจังหวัดร้อยเอ็ด (ร้อยละ 48.39) และมีประเภทกิจการในลักษณะบริษัทจำกัดมากที่สุด (ร้อยละ 35.48) 2. ผู้ประกอบการของธุรกิจโรงสีข้าว มีระดับการปฏิบัติการเกี่ยวกับกิจกรรมการจัดการธุรกิจโรงสีข้าวในเขตอำเภอเมือง จังหวัดร้อยเอ็ดโดยภาพรวมแล้วอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านอยู่ในระดับมากทุกด้าน โดยเรียงลำดับความสำคัญจากค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อยได้ ดังนี้ ด้านการจัดหาคนเข้าทำงาน ด้านการจัดองค์การด้านการรายงาน ด้านการสั่งการ ด้านการประสานงาน ด้านการวางแผนและด้านการงบประมาณ ตามลำดับ 3. ผู้ประกอบการธุรกิจโรงสีข้าวที่มีสภาพทั่วไปต่างกัน มีระดับการปฏิบัติการเกี่ยวกับกิจกรรมการจัดการธุรกิจโรงสีข้าวในอำเภอเมือง จังหวัดร้อยเอ็ดในแต่ละด้านโดยรวม ทั้งในด้านการวางแผน การจัดคนเข้าทำงาน การสั่งการ การประสานงาน การจัดองค์การ การงบประมาณและการรายงาน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 4. ข้อเสนอแนะในการแก้ปัญหาเกี่ยวกับกิจกรรมการจัดการธุรกิจโรงสีข้าวในเขตอำเภอเมือง จังหวัดร้อยเอ็ด พบว่า ควรหาแนวทางร่วมกัน ทั้งภาครัฐ เอกชน กลุ่มพ่อค้า ผู้ประกอบการโรงสีข้าว และชาวนา ในการแก้ปัญหาเกี่ยวกับข้าวที่เกิดขึ้นในสภาวะเศรษฐกิจชะลอตัวที่เกิดขึ้นในด้านต่าง ๆ ทั้งในด้านการตลาด ด้านขาดแคลนคนงาน ด้านต้นทุนการผลิต ด้านนโยบายของรัฐบาล ด้านขาดแคลนเงินทุนหมุนเวียน และด้านวัตถุดิบ (ไม่เพียงพอคุณภาพต่ำ)

2.4 กรอบแนวคิด

จากการทบทวนวรรณกรรมจะเห็นได้ว่าโรงสีข้าว เป็นอุตสาหกรรมประเภทหนึ่งที่มีความสำคัญต่อการผลิตและการตลาดข้าวของประเทศไทย โดยทำหน้าที่แปรรูปข้าวเปลือกให้เป็นข้าวสารและเป็นคนกลางที่สำคัญ โดยการรับซื้อข้าวเปลือกจากชาวนา รับซื้อจากพ่อค้ารวบรวมท้องถิ่นและรับซื้อจากสถาบันของรัฐและสถาบันการเกษตร ทั้งนี้ ในการประกอบธุรกิจโรงสีข้าวต้องมีการจัดทำ

บัญชีการเงินเป็นข้อมูลให้ผู้บริหารนำข้อมูลทางบัญชีทางการเงินมาวิเคราะห์ เพื่อใช้ในการวางแผนการสั่งการ ควบคุมและตัดสินใจในกิจกรรมต่าง ๆ ของกิจการ

จากการศึกษาของ นรากร นาเมืองรักษ์ (2552) เรื่อง กิจกรรมการจัดการธุรกิจโรงสีข้าวในเขตอำเภอเมือง จังหวัดร้อยเอ็ด ตลอดจนศึกษาการกำหนดแนวทางการพัฒนาและการจัดการธุรกิจโรงสีข้าว จะเห็นว่าผู้ประกอบการโรงสีข้าวต้องปฏิบัติภารกิจเกี่ยวกับกิจกรรมการวางแผน การสั่งการ การงบประมาณ การจัดคนเข้าทำงานและการประสานงาน อีกทั้งยังพบปัญหาเกี่ยวกับการจัดการธุรกิจโรงสีข้าวทั้งในด้านการตลาด ด้านขาดแคลนแรงงาน ด้านต้นทุนการผลิต ด้านนโยบายรัฐบาล ด้านขาดแคลนเงินทุนหมุนเวียน และด้านวัตถุดิบ (ไม่เพียงพอคุณภาพต่ำ) ซึ่งสอดคล้องกับทฤษฎีเกี่ยวกับบทบาทหน้าที่ของผู้บริหารเกี่ยวกับความต้องการข้อมูลทางบัญชีบริหารที่สำคัญมี 4 ด้าน ได้แก่ ด้านการวางแผน ด้านการสั่งการ ด้านการควบคุมและด้านการตัดสินใจ โดยข้อมูลที่จะใช้ในการบริหารคือ ข้อมูลทางบัญชี ด้วยเหตุนี้ ผู้ศึกษาจึงสนใจจะศึกษาความต้องการของผู้ประกอบการ/ผู้บริหารโรงสีข้าวว่ามีความต้องการข้อมูลทางบัญชีอะไรที่นำมาใช้ในการบริหารกิจการ นอกจากนี้ยังสอดคล้องกับการค้นคว้าแบบอิสระในอดีต ที่สมเจตต์ ปันแก้ว (2556) ได้ศึกษาเรื่อง ความต้องการใช้ข้อมูลทางบัญชีบริหารของผู้ประกอบการธุรกิจก่อสร้างในอำเภอเมืองจังหวัดเชียงใหม่ โดยใช้แนวคิดหน้าที่ของผู้บริหารกับความต้องการข้อมูลทางบัญชีบริหารและวิมลพรรณ เลาหเจริญยศ (2553) ได้ศึกษาความต้องการในการใช้ข้อมูลทางบัญชีของผู้บริหารของธุรกิจเกษตรอุตสาหกรรมเครื่องสำอางค์ ได้แบ่งความต้องการใช้ข้อมูลทางบัญชีออกเป็น 4 ด้านเช่นกัน

ผู้ศึกษาเห็นว่าธุรกิจโรงสีข้าวเป็นหนึ่งในธุรกิจที่ขับเคลื่อนเศรษฐกิจของประเทศ ประกอบกับสภาพการแข่งขันในตลาดส่งออกข้าวในปัจจุบัน ไม่ว่าจะเป็นด้านปริมาณการผลิตและราคาของประเทศคู่แข่ง ผู้ประกอบการจึงต้องมีการปรับรูปแบบการบริหารและกลยุทธ์ที่ใช้ในการบริหารงานให้มีความทันสมัยอยู่ตลอดเวลา รวมถึงการควบคุมต้นทุนและค่าใช้จ่ายจะทำให้โรงสีได้เปรียบทางการแข่งขัน หากผู้ประกอบการโรงสีมีความสามารถในการแข่งขัน มีข้อมูลที่ใช้ในการบริหารที่มีประสิทธิภาพ

ดังนั้น การศึกษาเรื่อง ความต้องการของผู้ประกอบการโรงสีข้าวในเขตภาคเหนือต่อการใช้ข้อมูลทางบัญชีบริหาร จะทำให้ทราบความต้องการใช้ข้อมูลทางบัญชีบริหารของผู้ประกอบการทั้ง 4 ด้าน ได้แก่ ด้านการวางแผน ด้านการสั่งการ ด้านการควบคุมและด้านการตัดสินใจ ซึ่งอาจ

ส่งผลให้การบริหารงานประสบความสำเร็จและสามารถบรรลุเป้าหมายที่กำหนดในการประกอบ
ธุรกิจได้

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright© by Chiang Mai University
All rights reserved

บทที่ 3

ระเบียบวิธีการศึกษา

การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาความต้องการของผู้ประกอบการโรงสีข้าวในเขตภาคเหนือต่อการใช้ข้อมูลทางการบัญชีบริหาร ซึ่งได้กำหนดขอบเขตการศึกษา การเก็บรวบรวมข้อมูลเครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้ ดังรายละเอียดต่อไปนี้

3.1 ขอบเขตการศึกษา

3.1.1 ขอบเขตเนื้อหา

ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ได้ศึกษาถึงความต้องการของผู้ประกอบการโรงสีข้าวในเขตภาคเหนือต่อการใช้ข้อมูลทางการบัญชีบริหาร โดยศึกษาเฉพาะข้อมูลทางการบัญชีบริหารที่เกี่ยวกับการวางแผน การสั่งการ การควบคุมและการตัดสินใจ

3.1.2 ขอบเขตประชากร

ประชากรในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ คือ ผู้ประกอบการโรงสีข้าวที่ได้รับหนังสืออนุญาตให้ประกอบการค้าข้าว ปี พ.ศ. 2553 ตาม พ.ร.บ. การค้าข้าว 17 จังหวัดภาคเหนือ ได้แก่ จังหวัด กำแพงเพชร เชียงราย เชียงใหม่ ตาก นครสวรรค์ น่าน พะเยา พิจิตร พิษณุโลก เพชรบูรณ์ แพร่ แม่ฮ่องสอน ลำปาง ลำพูน สุโขทัย อุตรดิตถ์ และอุทัยธานี จำนวนทั้งหมด 409 ราย (กระทรวงพาณิชย์, 2556 : ออนไลน์)

เหตุผลที่เลือกผู้ประกอบการโรงสีข้าวในเขตภาคเหนือเป็นประชากรในการศึกษาค้นคว้านี้ เนื่องจากข้อมูลของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ที่ทำการรวบรวมโดยสำนักสถิติพยากรณ์ สำนักงานสถิติแห่งชาติ พบว่า ในระหว่างปีพ.ศ.2552-2554 จังหวัดที่มีผลผลิตข้าวสูงสุด 10 ลำดับแรกอยู่ในเขตภาคเหนือ (สำนักงานสถิติแห่งชาติ, 2556, ออนไลน์) ซึ่งสอดคล้องกับผลรับจำนำข้าวเปลือกตามโครงการรับจำนำข้าวเปลือกนาปี ปีการผลิต 2556/2557 ที่พบว่า ปริมาณรับจำนำข้าวเปลือกในจังหวัดภาคเหนือมากที่สุด (ศูนย์บริหารจัดการโครงการรับจำนำสินค้าเกษตร กรมการค้าภายใน, 2557, ออนไลน์)

ขนาดตัวอย่างและวิธีการคัดเลือกตัวอย่าง

ในการศึกษาครั้งนี้ กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างจำนวน 202 ราย จากกลุ่มประชากร 409 ราย โดยใช้สูตรคำนวณในการหาจำนวนกลุ่มตัวอย่างของทาโร ยามาเน่ (Taro Yamane, 1973 อ้างถึงใน บุญชม ศรีสะอาด, 2546 : 101)

การคำนวณขนาดของกลุ่มตัวอย่าง

$$\text{สูตร} \quad n = \frac{N}{1+N(e)^2}$$

เมื่อ N คือ ขนาดของประชากร = 409 ราย
 e คือ ความคลาดเคลื่อน = 5%
 n คือ ขนาดกลุ่มตัวอย่าง

คำนวณได้ดังนี้

$$\begin{aligned} n &= \frac{409}{1+409(.05)^2} \\ &= 202.48 = 202 \text{ ราย} \end{aligned}$$

ดังนั้น กลุ่มตัวอย่าง (Sample) ที่ใช้ในการศึกษาทั้งสิ้น ได้แก่ ผู้ประกอบการโรงสีข้าวที่ได้รับหนังสืออนุญาตให้ประกอบการค้าข้าว ปี พ.ศ. 2553 ตาม พ.ร.บ. การค้าข้าว 17 จังหวัดภาคเหนือ จำนวน 202 ราย และใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบชั้นภูมิ (Stratified Random Sampling) โดยประชากรกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามจังหวัด ดังแสดงตารางที่ 1

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright© by Chiang Mai University
All rights reserved

ตารางที่ 1 แสดงประชากรและกลุ่มตัวอย่างผู้ประกอบการค้าข้าว 17 จังหวัดภาคเหนือ

ลำดับที่	จังหวัด	ประชากร	กลุ่มตัวอย่าง	ข้อมูล เก็บได้จริง
1	เชียงใหม่	19	9	7
2	ลำปาง	14	7	5
3	ลำพูน	8	4	2
4	แม่ฮ่องสอน	1	1	0
5	เชียงราย	41	20	14
6	พะเยา	35	17	12
7	แพร่	13	6	3
8	น่าน	1	1	0
9	พิษณุโลก	23	11	8
10	สุโขทัย	13	6	5
11	อุตรดิตถ์	22	11	9
12	ตาก	7	4	3
13	เพชรบูรณ์	26	13	8
14	นครสวรรค์	85	42	38
15	พิจิตร	34	17	14
16	กำแพงเพชร	35	17	15
17	อุทัยธานี	32	16	13
รวม		409	202	156

3.2 วิธีการศึกษา

การเก็บรวบรวมข้อมูล

การศึกษาใช้วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล คือ

ข้อมูลปฐมภูมิ (Primary Data)

ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลจากผู้ประกอบการ โรงสีข้าวในเขตภาคเหนือเกี่ยวกับความต้องการใช้ข้อมูลทางการบัญชีบริหาร โดยการจัดส่งแบบสอบถามทางไปรษณีย์ไปยังกลุ่มตัวอย่างจำนวน 202 ราย โดยใช้แบบสอบถามและมีรายละเอียดการส่งแบบสอบถาม ดังนี้

ผู้ศึกษาใช้วิธีการส่งแบบสอบถามทางไปรษณีย์ไปยังกลุ่มประชากรทั้งหมดจำนวน 202 ราย ในครั้งแรกนี้มีผู้ประกอบการ โรงสีข้าวในเขตภาคเหนือ ตอบแบบสอบถามกลับมาจำนวน 89 ราย คิดเป็นร้อยละ 44.06 ของประชากรทั้งหมด

ครั้งที่สอง ผู้ศึกษาใช้วิธีส่งแบบสอบถามด้วยตัวเองไปยังกลุ่มประชากรที่ยังไม่ตอบกลับในครั้งแรก จำนวน 113 ราย และสามารถเก็บแบบสอบถามจากผู้ประกอบการ โรงสีข้าวในเขตภาคเหนือเพิ่มเติมได้ จำนวนทั้งสิ้น 67 ราย คิดเป็นร้อยละ 33.17 ของประชากรทั้งหมด

จากการเก็บแบบสอบถามจากผู้ประกอบการ โรงสีข้าวในเขตภาคเหนือทั้ง 2 ครั้ง ได้ผู้ตอบแบบสอบถาม จำนวน 156 ราย คิดเป็น ร้อยละ 77.23

3.3 เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา

การสร้างและพัฒนาเครื่องมือ ผู้ศึกษาได้ดำเนินการตามลำดับ ดังนี้

1. ผู้ศึกษาได้ทำการศึกษาจากเอกสาร ตำรา บทความและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง จากนั้นผู้ศึกษาจึงสร้างแบบสอบถามที่จะใช้ในการศึกษา
2. นำผลของการศึกษาตามข้อ 1. มาสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูลคือแบบสอบถาม (Questionnaires) และแบ่งออกเป็น 3 ส่วน คือ

ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามและธุรกิจ เป็นส่วนที่เกี่ยวข้องกับข้อมูลทั่วไปของผู้ประกอบการ โรงสีข้าวในเขตภาคเหนือ โดยครอบคลุม อายุ เพศ ระดับการศึกษาสูงสุด ระยะเวลาในการประกอบกิจการ ทุนจดทะเบียนของกิจการ ยอดขายหรือบริการโดยเฉลี่ยต่อปีของกิจการ

ส่วนที่ 2 ความต้องการใช้ข้อมูลทางการบัญชีบริหารของผู้ประกอบการโรงสีข้าวในเขตภาคเหนือ ได้แก่ ความต้องการใช้ข้อมูลทางการบัญชีบริหารในด้านการวางแผน การสั่งการ การควบคุมและการตัดสินใจ โดยแบบสอบถามเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) ยกตัวอย่างเช่น

ด้านการวางแผน ศึกษาเกี่ยวกับ การวางแผนในการลดต้นทุนในการผลิต การวางแผนในการจัดหาแหล่งเงินทุน การวางแผนด้านการจัดการ ได้แก่ การจัดหาวัตถุดิบ การพัฒนาคุณภาพข้าว การขนส่ง การเก็บรักษาและการตลาด เป็นต้น

ด้านการสั่งการ ศึกษาเกี่ยวกับ การสั่งการตามแผนการดำเนินงาน การสั่งการให้จัดทำรายงานเกี่ยวกับข้อมูลทางบัญชีที่สำคัญ การสั่งการให้ดำเนินการหาสาเหตุการเปลี่ยนแปลงที่ผิดปกติของรายได้ ต้นทุน ค่าใช้จ่าย เป็นต้น

ด้านการควบคุม ศึกษาเกี่ยวกับการควบคุมต้นทุนการผลิต ต้นทุนการแปรรูป การควบคุมคุณภาพและของเสียจากการผลิต การควบคุมค่าใช้จ่ายในการขาย และบริหารการควบคุมเงินทุนหมุนเวียน การควบคุมการทำงาน เป็นต้น

ด้านการตัดสินใจ ศึกษาเกี่ยวกับความต้องการข้อมูลการเงินในการตัดสินใจจัดหาแหล่งเงินทุน การตัดสินใจชำระหนี้ การตัดสินใจขยายธุรกิจ การใช้ข้อมูลต้นทุนเพื่อการตัดสินใจ เป็นต้น

ส่วนที่ 3 ปัญหาและข้อเสนอแนะอื่น ๆ ในเรื่องความต้องการใช้ข้อมูลทางการบัญชีบริหาร

3. กำหนดเนื้อหาของคำถามในแบบสอบถามเพื่อให้ครอบคลุมเรื่องความต้องการของผู้ประกอบการโรงสีข้าวในเขตภาคเหนือต่อการใช้ข้อมูลทางการบัญชีบริหาร โดยใช้ภาษาไม่ซับซ้อนสะดวกต่อการทำความเข้าใจและมีลักษณะที่สามารถตอบข้อเท็จจริงได้ ทบทวนคำถามเพื่อให้คำถามในแบบสอบถามมีเป้าหมายในการถามที่ชัดเจน และครบถ้วนในสิ่งที่ต้องการทราบก่อนจะนำแบบสอบถามไปเก็บข้อมูลจริง

4. ผู้ทำการศึกษาได้นำแบบสอบถามที่สร้างขึ้นมาพิจารณาและตรวจสอบเนื้อหาและความเหมาะสมของภาษาที่ใช้ก่อนที่จะนำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแก้ไขแล้วเสนอต่อผู้ทรงคุณวุฒิทางด้านบัญชีและด้านการวิจัยและประเมินผลเพื่อประเมินความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) ด้านความสอดคล้อง ความถูกต้อง เหมาะสม ความชัดเจน ความครอบคลุม ความครบถ้วนและความเหมาะสมของภาษาที่ใช้
5. ปรับปรุงแบบสอบถามตามข้อเสนอแนะของผู้ทรงคุณวุฒิ
6. การทดสอบแบบสอบถาม ผู้ทำการศึกษาได้นำแบบสอบถามที่สร้างไปเก็บข้อมูล โดยนำแบบสอบถามที่สร้างขึ้นไปทำการทดสอบ (Pre-test) จำนวน 30 ชุด กับผู้ประกอบการโรงสีข้าวในเขตภาคกลาง เพื่อตรวจสอบว่าคำถามสามารถสื่อความหมายตรงตามความต้องการตลอดจนมีความเหมาะสมหรือไม่ มีความยากง่ายเพียงใด จากนั้นจึงนำมาทดสอบความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม โดยใช้สูตรหาค่าสัมประสิทธิ์ Cronbach's Alpha โดยใช้เกณฑ์สัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha Coefficient) ตามวิธีของ Cronbach ซึ่งเกณฑ์การแปลผลความเชื่อมั่น มีดังนี้ (เกียรติสุดา ศรีสุข, หน้า 144)

- 0.00 – 0.20 ความเชื่อมั่นต่ำมากหรือไม่มี
- 0.21 – 0.40 ความเชื่อมั่นต่ำ
- 0.41 – 0.70 ความเชื่อมั่นปานกลาง
- 0.71 – 1.00 ความเชื่อมั่นสูง

ซึ่งแบบสอบถามที่ใช้ในการเก็บข้อมูลแสดงค่าความเชื่อมั่น ดังแสดงในตารางที่ 2

ตารางที่ 2 การวิเคราะห์ความเชื่อมั่น (Reliability)

ความต้องการใช้ข้อมูลทางบัญชี	Cronbach's alpha
1. ความต้องการใช้ข้อมูลทางบัญชีบริหารด้านการวางแผน	.878
2. ความต้องการใช้ข้อมูลทางบัญชีบริหารด้านการสั่งการ	.902
3. ความต้องการใช้ข้อมูลทางบัญชีบริหารด้านการควบคุม	.810
4. ความต้องการใช้ข้อมูลทางบัญชีบริหารด้านการตัดสินใจ	.907
ความต้องการใช้ข้อมูลทางบัญชีบริหารทั้ง 4 ด้าน	.945

จากตารางที่ 2 เมื่อทำการทดสอบค่าความเชื่อมั่น (Reliability) ของแบบสอบถาม พบว่า ความต้องการใช้ข้อมูลทางบัญชีบริหารด้านการวางแผน ด้านการสั่งการ ด้านการควบคุมและด้านการตัดสินใจมีค่าความเชื่อมั่นอยู่ในระดับสูง โดยมีค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาของ Cronbach อยู่ระหว่าง .810 - .907 แสดงว่าแบบสอบถามที่จัดทำขึ้นมานั้นมีความเชื่อมั่นสูง ดังนั้น ค่าความเชื่อมั่นเฉลี่ยโดยรวมทั้ง 4 ด้าน คือ .945 แสดงว่าแบบสอบถามนี้มีความเชื่อมั่นสูง

7. จัดพิมพ์แบบสอบถามฉบับสมบูรณ์เพื่อนำไปเก็บรวบรวมข้อมูล โดยส่งแบบสอบถาม (ภาคผนวก) ไปยังผู้ประกอบการ โรงสีข้าวในเขตภาคเหนือทางไปรษณีย์

3.4 การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้

นำข้อมูลที่ได้จากการตอบแบบสอบถามของผู้ประกอบการ โรงสีข้าวในเขตภาคเหนือ มาทำการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่

แบบสอบถามส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามและธุรกิจ วิเคราะห์โดยใช้สถิติเชิงพรรณนา (Descriptive Statistics) ประกอบด้วย ความถี่ (Frequency) และร้อยละ (Percentage)

แบบสอบถามส่วนที่ 2 ความต้องการใช้ข้อมูลทางการบัญชีบริหาร วิเคราะห์ระดับความต้องการใช้ข้อมูลทางการบัญชีบริหารใช้สถิติเชิงพรรณนา (Descriptive Statistics) ประกอบด้วย ค่าเฉลี่ย (Mean) โดยลักษณะของแบบสอบถามเป็นแบบมาตราประเมินค่า (Likert Rating Scale) ซึ่งแบ่งออกเป็น 5 ระดับ สำหรับการนำเสนอข้อมูลจะนำเสนอในรูปแบบตารางควบคู่กับการบรรยายและสรุปผลการศึกษา โดยกำหนดการให้คะแนนคำตอบของแบบสอบถาม ดังนี้ (กิตติพันธ์ คงสวัสดิ์เกียรติ, 2551 : 69)

คะแนน	ระดับความต้องการ
5	มากที่สุด
4	มาก
3	ปานกลาง
2	น้อย
1	น้อยที่สุด

โดยการวัดระดับความต้องการใช้เกณฑ์ในการแปลความหมายค่าเฉลี่ย (กิตติ
พันธ์ กงสวัสดิ์เกียรติ, 2551 : 69) ดังนี้

ช่วงคะแนนเฉลี่ย	การแปลความหมาย
ค่าเฉลี่ย 4.50 - 5.00 หมายถึง	ความต้องการใช้มากที่สุด
ค่าเฉลี่ย 3.50 - 4.49 หมายถึง	ความต้องการใช้มาก
ค่าเฉลี่ย 2.50 - 3.49 หมายถึง	ความต้องการใช้ปานกลาง
ค่าเฉลี่ย 1.50 - 2.49 หมายถึง	ความต้องการใช้น้อย
ค่าเฉลี่ย 1.00 - 1.49 หมายถึง	ความต้องการใช้น้อยที่สุด

แบบสอบถามส่วนที่ 3 สรุปปัญหาและข้อเสนอแนะที่ได้จากการรวบรวมข้อมูลในส่วนที่ 1 และส่วนที่ 2 เพื่อเป็นประโยชน์ต่อหน่วยงานหรือบุคคลที่เกี่ยวข้องที่จะต้องจัดเตรียมข้อมูลทางบัญชีใช้เป็นแนวทางในการให้ข้อมูลให้ตรงตามความต้องการในการใช้ข้อมูลทางการบัญชีบริหารของผู้ประกอบการ

นอกจากนี้ ผู้ศึกษาได้นำข้อมูลมาทำการวิเคราะห์แจกแจงแบบตารางไขว้ (Crosstabs) เพื่อพิจารณาความสัมพันธ์ของข้อมูลระหว่างความต้องการใช้ข้อมูลทางการบัญชีบริหารกับข้อมูลทางด้านเพศ อายุ ระดับการศึกษา ขนาดของโรงสี ประเภทการจดทะเบียนของกิจการ ระยะเวลาที่ประกอบกิจการโรงสี ทุนจดทะเบียนของกิจการ และการจัดทำบัญชีของธุรกิจ สาเหตุที่ผู้ศึกษาเลือก บัญชีทั้ง 8 ตัว เนื่องจากมีระดับนัยสำคัญทางสถิติเท่ากับ 0.05 ที่ระดับความเชื่อมั่น 95 % ซึ่งแปลว่า เพศ อายุ ระดับการศึกษา ขนาดของโรงสี ประเภทการจดทะเบียนของกิจการ ระยะเวลาที่ประกอบกิจการโรงสี ทุนจดทะเบียนของกิจการ และการจัดทำบัญชีของธุรกิจ มีความสัมพันธ์ต่อความต้องการใช้ข้อมูลทางการบัญชีบริหารของผู้ประกอบการโรงสีข้าวในเขตภาคเหนือ ผู้ศึกษาจึงทำการวิเคราะห์แจกแจงแบบตารางไขว้ (Crosstabs) เพื่อเป็นประโยชน์ต่อผู้ที่สนใจในกิจการโรงสีข้าวต่อไป

บทที่ 4

ผลการศึกษาและการวิเคราะห์ข้อมูล

การศึกษาต้องการของผู้ประกอบการโรงสีข้าวในเขตภาคเหนือต่อการใช้ข้อมูลทางการบัญชีบริหาร ผู้ศึกษาได้ส่งแบบสอบถามไปยังผู้ประกอบการโรงสีข้าวในเขตภาคเหนือ 202 ราย จำนวน 202 ฉบับ โดยสามารถเก็บรวบรวมข้อมูลจากแบบสอบถามได้ 156 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 77.23 โดยข้อมูลที่รวบรวมได้จากแบบสอบถาม ผู้ศึกษาได้นำมาวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติ โดยการคำนวณหาค่าความถี่ (Frequency) ค่าร้อยละ (Percentage) และค่าเฉลี่ย (Mean) ซึ่งได้นำเสนอข้อมูลในรูปแบบตารางประกอบคำบรรยาย ดังรายละเอียดต่อไปนี้

ในการศึกษาความต้องการของผู้ประกอบการโรงสีข้าวในเขตภาคเหนือต่อการใช้ข้อมูลทางการบัญชีบริหารผลการดำเนินการศึกษา ผู้ศึกษาแบ่งออกเป็น 3 ส่วน ดังนี้

ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ประกอบการและธุรกิจ ได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษา สูงสุด ขนาดของโรงสี ประเภทการจดทะเบียนของกิจการ ระยะเวลาที่ประกอบกิจการโรงสี ทุนจดทะเบียนของกิจการ รายงานรวมเฉลี่ยในแต่ละปีของกิจการ การจัดทำบัญชีของธุรกิจและปัญหาการประกอบธุรกิจโรงสีข้าว

ส่วนที่ 2 ความต้องการของผู้ประกอบการโรงสีข้าวในเขตภาคเหนือต่อการใช้ข้อมูลทางการบัญชีบริหาร ได้แก่ ความต้องการใช้ข้อมูลทางการบัญชีบริหารในด้านการวางแผน การสั่งการ การควบคุมและการตัดสินใจ

ส่วนที่ 3 ปัญหาและข้อเสนอแนะในเรื่องความต้องการใช้ข้อมูลทางการบัญชีบริหาร โดยรายละเอียดของผลการดำเนินการวิจัยมีดังต่อไปนี้

ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ประกอบการและธุรกิจ

ในการศึกษาครั้งนี้ทำการเก็บรวบรวมข้อมูลจากผู้ประกอบการโรงสีข้าวในเขตภาคเหนือจำนวน 156 ราย เป็นการรวบรวมข้อมูลทั่วไปของผู้ประกอบการ ได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษาสูงสุด ขนาดของโรงสี ประเภทการจดทะเบียนของกิจการ ระยะเวลาที่ประกอบกิจการ โรงสี ทุนจดทะเบียนของกิจการ รายงานรวมเฉลี่ยในแต่ละปีของกิจการ การจัดทำบัญชีของธุรกิจและปัญหาการประกอบธุรกิจโรงสีข้าว มีรายละเอียดดังต่อไปนี้

ตารางที่ 3 แสดงจำนวนและร้อยละข้อมูลทั่วไปของผู้ประกอบการและธุรกิจ

ข้อมูลทั่วไป (จำนวน 156 คน)	จำนวน	ร้อยละ
เพศ		
ชาย	96	61.5
หญิง	60	38.5
อายุ		
น้อยกว่า 30 ปี	12	7.7
30-40 ปี	28	17.9
41-50 ปี	44	28.2
มากกว่า 50 ปี	72	46.2
ระดับการศึกษาสูงสุด		
ต่ำกว่าปริญญาตรี	52	33.3
ปริญญาตรี	80	51.3
ปริญญาโท หรือสูงกว่า	24	15.4
ขนาดของโรงสี		
ขนาดเล็ก (กำลังการสีไม่เกิน 1-12 เกวียน/ตันข้าวเปลือกต่อวัน)	8	5.1
ขนาดกลาง (กำลังการสี 13-59 เกวียน/ตันข้าวเปลือกต่อวัน)	44	28.2
ขนาดใหญ่ (กำลังการสีมากกว่า 60 เกวียน/ตันข้าวเปลือกต่อวัน)	104	66.7
ประเภทการจดทะเบียนของกิจการ		
เจ้าของคนเดียว	44	28.2
บริษัท	52	33.3

ตารางที่ 3 (ต่อ)

ข้อมูลทั่วไป (จำนวน 156 คน)	จำนวน	ร้อยละ
ประเภทการจดทะเบียนของกิจการ (ต่อ)		
ห้างหุ้นส่วนจำกัด	52	33.3
ห้างหุ้นส่วนสามัญ	8	5.1
ระยะเวลาที่ประกอบกิจการโรงสี		
น้อยกว่า 5 ปี	16	10.3
5-9 ปี	32	20.5
10-14 ปี	16	10.3
15 ปีขึ้นไป	92	59.0
ทุนจดทะเบียนของกิจการ		
ไม่เกิน 10 ล้านบาท	72	46.2
11-50 ล้านบาท	60	38.5
51-100 ล้านบาท	16	10.3
สูงกว่า 100 ล้านบาท	8	5.1
รายได้รวมเฉลี่ยในแต่ละปีของกิจการ		
ไม่เกิน 10 ล้านบาท	64	41.0
11-50 ล้านบาท	44	28.2
51-100 ล้านบาท	12	7.7
สูงกว่า 100 ล้านบาท	36	23.1
การจัดทำบัญชีของธุรกิจจัดทำโดย		
พนักงานบัญชีของโรงสี	48	30.8
สำนักงานบัญชี	76	48.7
จัดทำบัญชีเอง	32	20.5

จากตารางที่ 3 พบว่าผู้ตอบแบบสอบถามเป็นเพศชาย คิดเป็นร้อยละ 61.5 และเพศหญิง คิดเป็นร้อยละ 38.5 มีช่วงอายุมากกว่า 50 ปีมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 46.2 รองลงมาคือ ช่วงอายุ 41-50 ปี คิดเป็นร้อยละ 28.2 30-40 ปีคิดเป็นร้อยละ 17.9 และน้อยกว่า 30 ปี คิดเป็นร้อยละ 7.7 ตามลำดับ สำหรับระดับการศึกษาสูงสุดคือ ระดับปริญญาตรี คิดเป็นร้อยละ 51.3 รองลงมาคือ ต่ำกว่าปริญญา

ตรีคิดเป็นร้อยละ 33.3 ระดับปริญญาโทหรือสูงกว่า คิดเป็นร้อยละ 15.4 ตามลำดับ โดยมีโรงเรียนขนาดใหญ่มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 66.7 รองลงมาคือ โรงเรียนขนาดกลาง คิดเป็นร้อยละ 28.2 โรงเรียนขนาดเล็ก คิดเป็นร้อยละ 5.41 ตามลำดับ มีลักษณะการดำเนินกิจการแบบบริษัทจำกัดและห้างหุ้นส่วนจำกัดเท่ากัน คิดเป็นร้อยละ 33.3 รองลงมาคือ กิจการเจ้าของคนเดียว คิดเป็นร้อยละ 28.2 และห้างหุ้นส่วนสามัญ คิดเป็นร้อยละ 5.1 ตามลำดับ ส่วนใหญ่ดำเนินธุรกิจอยู่ในช่วง 15 ปีขึ้นไป คิดเป็นร้อยละ 59.0 รองลงมาคือ 5-9 ปี คิดเป็นร้อยละ 20.5 น้อยกว่า 5 ปี และ 10-14 ปี เท่ากัน คิดเป็นร้อยละ 10.3 ตามลำดับ โดยกิจการมีทุนจดทะเบียนมากที่สุดอยู่ในช่วงไม่เกิน 10 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 46.2 รองลงมาคือ ช่วง 11-50 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 38.5 ช่วง 51-100 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 10.3 และสูงกว่า 100 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 5.1 ตามลำดับ ส่วนใหญ่ประกอบกิจการโดยแต่ละปีมีรายได้ รวมเฉลี่ยไม่เกิน 10 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 41.0 รองลงมาคือ 11-50 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 28.2 สูงกว่า 100 ล้านบาทขึ้นไป คิดเป็นร้อยละ 23.1 และรายได้เฉลี่ยต่อปี 51-100 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 7.7 ตามลำดับ การจัดทำบัญชีของกิจการจัดทำโดยสำนักงานบัญชีมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 48.7 รองลงมาคือ พนักงานบัญชีของโรงเรียน คิดเป็นร้อยละ 30.8 และจัดทำบัญชีเอง คิดเป็นร้อยละ 20.5

ตารางที่ 4 แสดงจำนวนและร้อยละของปัญหาการประกอบธุรกิจโรงเรียน

ปัญหาการประกอบธุรกิจโรงเรียน (จำนวน 156 คน)	จำนวน	ร้อยละ
ปัญหาด้านการตลาด	112	71.8
ปัญหาด้านการขาดแคลนแรงงาน	80	51.3
ปัญหาด้านต้นทุนการผลิต	60	38.5
ปัญหาด้านนโยบายของรัฐบาล	124	79.5
ปัญหาด้านการขาดแคลนเงินทุนหมุนเวียน	48	30.8
ปัญหาด้านวัตถุดิบ (ไม่เพียงพอ คุณภาพต่ำ)	32	20.5

จากตารางที่ 4 พบว่าผู้ตอบแบบสอบถามมีปัญหาด้านนโยบายของรัฐบาลมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 79.5 รองลงมาคือ ปัญหาด้านการตลาด คิดเป็นร้อยละ 71.8 ปัญหาด้านการขาดแคลนแรงงาน คิดเป็นร้อยละ 51.3 ปัญหาด้านต้นทุนการผลิต คิดเป็นร้อยละ 38.5 ปัญหาด้านการขาดแคลนเงินทุนหมุนเวียน คิดเป็นร้อยละ 30.8 และปัญหาด้านวัตถุดิบ (ไม่เพียงพอ คุณภาพต่ำ) คิดเป็นร้อยละ 20.5 ตามลำดับ

ส่วนที่ 2 ความต้องการของผู้ประกอบการโรงสีข้าวในเขตภาคเหนือต่อการใช้ข้อมูลทางการบัญชีบริหาร

การศึกษาในส่วนนี้เป็นการศึกษาเกี่ยวกับความต้องการใช้ข้อมูลทางบัญชีเพื่อบริหารของผู้ประกอบการโรงสีข้าวในเขตภาคเหนือต่อการใช้ข้อมูลทางการบัญชีบริหารในด้านการวางแผน การตั้งการ การควบคุมและการตัดสินใจ แบ่งเป็น 4 หัวข้อ ได้แก่

- 1) ความต้องการใช้ข้อมูลทางบัญชีเพื่อการวางแผน
- 2) ความต้องการใช้ข้อมูลทางบัญชีเพื่อตั้งการ
- 3) ความต้องการใช้ข้อมูลทางบัญชีเพื่อการควบคุม
- 4) ความต้องการใช้ข้อมูลทางบัญชีเพื่อการตัดสินใจ

ข้อมูลเกี่ยวกับความต้องการใช้ข้อมูลทางบัญชีบริหารทั้ง 4 ด้าน ประกอบด้วย ด้านการวางแผน ด้านการตั้งการ ด้านการควบคุม และด้านการตัดสินใจ แสดงดังตารางที่ 5 – 17

ตารางที่ 5 แสดงข้อมูลความต้องการของผู้ประกอบการโรงสีข้าวในเขตภาคเหนือต่อการใช้ข้อมูลทางการบัญชีบริหารในภาพรวม ได้แก่ ด้านการวางแผน ด้านการตั้งการ ด้านการควบคุมและด้านการตัดสินใจ

ความต้องการ	ค่าเฉลี่ย	ระดับความต้องการ
ด้านการวางแผน	3.70	มาก
ด้านการตั้งการ	3.88	มาก
ด้านการควบคุม	3.87	มาก
ด้านการตัดสินใจ	3.81	มาก
ความต้องการใช้ข้อมูลทางบัญชีเพื่อการบริหาร โดยรวม	3.82	มาก

จากตารางที่ 5 พบว่า โดยรวมผู้ตอบแบบสอบถามมีความต้องการใช้ข้อมูลทางการบัญชีบริหารอยู่ในระดับมาก โดยด้านการตั้งการมากที่สุด มีค่าเฉลี่ย 3.88 รองลงมาคือ ด้านการควบคุม มีค่าเฉลี่ย 3.87 ด้านการตัดสินใจ มีค่าเฉลี่ย 3.81 และด้านการวางแผน มีค่าเฉลี่ย 3.70 ตามลำดับ

ตารางที่ 6 แสดงค่าเฉลี่ยความต้องการของผู้ประกอบการ โรงสีข้าวในเขตภาคเหนือต่อการใช้ข้อมูล
ทางการบัญชีบริหารด้านการวางแผน

ความต้องการใช้ ข้อมูลทางการบัญชี บริหาร ด้านการวางแผน	ระดับความต้องการใช้ข้อมูลทางการบัญชีบริหาร					ค่าเฉลี่ย แปลผล
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด	
	จำนวน (ร้อยละ)	จำนวน (ร้อยละ)	จำนวน (ร้อยละ)	จำนวน (ร้อยละ)	จำนวน (ร้อยละ)	
1.1 ความต้องการ ข้อมูลด้านสภาพ คล่องของธุรกิจเพื่อ ป้องกันการขาด สภาพคล่อง	28 (17.9)	60 (38.5)	52 (33.3)	4 (2.6)	12 (7.7)	3.56 มาก
1.2 ความต้องการ ข้อมูลในการกำหนด เป้าหมายด้าน การเงิน เช่น เป้าหมายด้านกำไร หรือผลตอบแทน	28 (17.9)	80 (51.3)	40 (25.6)	8 (5.1)	0 (0.0)	3.82 มาก
1.3 ความต้องการ ข้อมูลการวางแผน การจัดหาเงินลงทุน และการกำหนด งบประมาณ การใช้จ่ายเงิน	28 (17.9)	68 (43.6)	44 (28.2)	16 (10.3)	0 (0.0)	3.69 มาก

ตารางที่ 6 (ต่อ)

ความต้องการใช้ ข้อมูลทางการบัญชี บริหาร ด้านการวางแผน	ระดับความต้องการใช้ข้อมูลทางการบัญชีบริหาร					
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด	ค่าเฉลี่ย แปลผล
	จำนวน (ร้อยละ)	จำนวน (ร้อยละ)	จำนวน (ร้อยละ)	จำนวน (ร้อยละ)	จำนวน (ร้อยละ)	
1.4 ความต้องการ ข้อมูลเกี่ยวกับ ประมาณการ ล่วงหน้าว่าจะขาย สินค้าเมื่อไร จำนวนเท่าไร	44 (28.2)	52 (33.3)	52 (33.3)	8 (5.1)	0 (0.0)	3.85 มาก
1.5 ความต้องการ ข้อมูลการประมาณ การเกี่ยวกับรายได้ และค่าใช้จ่ายใน การผลิต	28 (17.9)	80 (51.3)	36 (23.1)	12 (7.7)	0 (0.0)	3.79 มาก
1.6 ความต้องการ ข้อมูลการประมาณ การเกี่ยวกับเงินสด ที่จะได้รับและที่ จะจ่าย	24 (15.4)	80 (51.3)	36 (23.1)	12 (7.7)	4 (2.6)	3.69 (มาก)
1.7 ความต้องการ ข้อมูลการตรวจนับ สินค้าคงเหลือ ประจำปีและการ จัดซื้อวัตถุดิบเพื่อ การวางแผนการผลิต	20 (12.8)	76 (48.7)	44 (28.2)	12 (7.7)	4 (2.6)	3.62 มาก

ตารางที่ 6 (ต่อ)

ความต้องการใช้ ข้อมูลทางการบัญชี บริหาร ด้านการวางแผน	ระดับความต้องการใช้ข้อมูลทางการบัญชีบริหาร					ค่าเฉลี่ย แปลผล
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด	
	จำนวน (ร้อยละ)	จำนวน (ร้อยละ)	จำนวน (ร้อยละ)	จำนวน (ร้อยละ)	จำนวน (ร้อยละ)	
1.8 ความต้องการ ข้อมูลเพื่อวางแผนการผลิตตาม คำสั่งซื้อของลูกค้า ประมาณการยอดขายหรือตาราง การผลิต	28 (17.9)	76 (48.7)	44 (28.2)	8 (5.1)	0 (0.0)	3.79 มาก
1.9 ความต้องการ ข้อมูลด้านบุคลากร และแรงงานเพื่อการ วางแผนการทดแทน การวิเคราะห์การ ออกจากงานของ แรงงาน รวมทั้งการ วิเคราะห์ผลกระทบ ต่อเนื่องที่จะเกิดจาก การทดแทนแรงงาน คนด้วยเครื่องจักร	32 (20.5)	32 (20.5)	84 (53.8)	8 (5.1)	0 (0.0)	3.56 มาก
ความต้องการใช้ข้อมูลทางการบัญชีเพื่อการบริหาร ด้านการวางแผนโดยเฉลี่ย						3.70 มาก

จากตารางที่ 6 พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามซึ่งเป็นผู้ประกอบการโรงสีข้าวในเขตภาคเหนือมีความ
ต้องการใช้ข้อมูลทางการบัญชีบริหาร ด้านการวางแผน โดยรวมอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ย 3.70
โดยความต้องการใช้ข้อมูลทางการบัญชีบริหารทุกข้ออยู่ในระดับมาก ได้แก่ ข้อมูลเกี่ยวกับ

การประมาณการล่วงหน้าว่าจะขายสินค้าเมื่อไร จำนวนเท่าไร ค่าเฉลี่ย 3.85 รองลงมาคือ ข้อมูลในการกำหนดเป้าหมายด้านการเงิน เช่น เป้าหมายด้านกำไร หรือผลตอบแทน ค่าเฉลี่ย 3.82 ข้อมูลการประมาณการเกี่ยวกับรายได้และค่าใช้จ่ายในการผลิต ข้อมูลเพื่อวางแผน การผลิตตามคำสั่งซื้อของลูกค้าประมาณการยอดขายหรือตารางการผลิต มีค่าเฉลี่ยเท่ากันคือ 3.79 ข้อมูลการวางแผนการจัดหาเงินลงทุนและการกำหนดงบประมาณค่าใช้จ่ายเงิน ข้อมูลการประมาณการเกี่ยวกับเงินสดที่จะได้รับและที่จะจ่าย มีค่าเฉลี่ยเท่ากันคือ 3.69 ข้อมูลการตรวจนับสินค้าคงเหลือประจำปีและการจัดซื้อวัตถุดิบเพื่อการผลิต ค่าเฉลี่ย 3.62 ข้อมูลด้านสภาพคล่องของธุรกิจ เพื่อป้องกันการขาดสภาพคล่อง ข้อมูลด้านบุคลากรและแรงงานเพื่อการวางแผนการทดแทน การวิเคราะห์การออกจากงานของแรงงาน รวมทั้งการวิเคราะห์ผลกระทบต่อเนื่องที่จะเกิดจากการทดแทนแรงงานคนด้วยเครื่องจักรมีค่าเฉลี่ยเท่ากันคือ 3.52 ตามลำดับ

ตารางที่ 7 แสดงค่าเฉลี่ยความต้องการของผู้ประกอบการ โรงสีข้าวในเขตภาคเหนือต่อการใช้ข้อมูลทางการบัญชีบริหาร ด้านการตั้งการ

ความต้องการใช้ข้อมูลทางการบัญชีบริหารด้านการตั้งการ	ระดับความต้องการใช้ข้อมูลทางการบัญชีบริหาร					ค่าเฉลี่ยแปลผล
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด	
	จำนวน (ร้อยละ)	จำนวน (ร้อยละ)	จำนวน (ร้อยละ)	จำนวน (ร้อยละ)	จำนวน (ร้อยละ)	
2.1 ความต้องการข้อมูลสาเหตุการลดลงของรายได้ การเพิ่มขึ้นของต้นทุน และค่าใช้จ่ายต่างๆ เพื่อตั้งการให้ดำเนินการแก้ไขให้ทันท่วงที	28 (17.9)	84 (53.8)	32 (20.5)	12 (7.7)	0 (0.0)	3.82 มาก
2.2 ความต้องการข้อมูลแผนการดำเนินงานเพื่อตั้งการให้ดำเนินการตามแผนการลดต้นทุนลดค่าใช้จ่าย	40 (25.6)	68 (43.6)	40 (25.6)	4 (2.6)	4 (2.6)	3.87 มาก

ตารางที่ 7 (ต่อ)

ความต้องการใช้ ข้อมูลทางการบัญชี บริหาร ด้านการสั่งการ	ระดับความต้องการใช้ข้อมูลทางการบัญชีบริหาร					ค่าเฉลี่ย แปลผล
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด	
	จำนวน (ร้อยละ)	จำนวน (ร้อยละ)	จำนวน (ร้อยละ)	จำนวน (ร้อยละ)	จำนวน (ร้อยละ)	
2.3 ความต้องการ ข้อมูลด้านต้นทุน ข้อมูลด้านการขาย เพื่อสั่งการให้จัดทำ รายงานและนำเสนอ รายงานเกี่ยวกับ ข้อมูลทางบัญชีที่ สำคัญ เพื่อตอบ สนองต่อการ บริหารงานที่ทันเวลา	40 (25.6)	72 (46.2)	40 (25.6)	0 (0.0)	4 (2.6)	3.92 มาก
2.4 ความต้องการ ข้อมูลการผลิตเพื่อ สั่งการให้ผลิตสินค้า ตามความต้องการ ของตลาดและผลิต ให้ทันเวลา	36 (23.1)	80 (51.3)	36 (23.1)	0 (0.0)	4 (2.6)	3.92 มาก
ความต้องการใช้ข้อมูลทางบัญชีเพื่อการบริหาร ด้านการสั่งการโดยเฉลี่ย						3.88 มาก

จากตารางที่ 7 พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามซึ่งเป็นผู้ประกอบการโรงสีข้าวในเขตภาคเหนือมีความต้องการใช้ข้อมูลทางการบัญชีบริหาร ด้านการสั่งการ โดยรวมอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ย 3.88 โดยความต้องการใช้ข้อมูลทางการบัญชีบริหารทุกข้ออยู่ในระดับมาก ได้แก่ ข้อมูลด้านต้นทุน ข้อมูลด้านการขาย เพื่อสั่งการให้จัดทำรายงานและนำเสนอรายงานเกี่ยวกับข้อมูลทางบัญชีที่สำคัญ เพื่อตอบสนองต่อการบริหารงานที่ทันเวลา ข้อมูลการผลิตเพื่อสั่งการให้ผลิตสินค้าตามความ

ต้องการของตลาดและผลิตให้ทันเวลา มีค่าเฉลี่ยเท่ากับคือ 3.92 รองลงมาคือ ข้อมูลแผนการดำเนินงาน เพื่อสั่งการให้ดำเนินการตามแผนการลดต้นทุนลดค่าใช้จ่าย ค่าเฉลี่ย 3.87 และข้อมูลสาเหตุการลดลงของรายได้ การเพิ่มขึ้นของต้นทุน และค่าใช้จ่ายต่างๆ เพื่อสั่งการให้ดำเนินการแก้ไขให้ทันท่วงที ค่าเฉลี่ย 3.82 ตามลำดับ

ตารางที่ 8 แสดงค่าเฉลี่ยความต้องการของผู้ประกอบการ โรงสีข้าวในเขตภาคเหนือต่อการใช้ข้อมูลทางการบัญชีบริหาร ด้านการควบคุม

ความต้องการใช้ข้อมูลทางการบัญชีบริหารด้านการควบคุม	ระดับความต้องการใช้ข้อมูลทางการบัญชีบริหาร					ค่าเฉลี่ยแปลผล
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด	
	จำนวน (ร้อยละ)	จำนวน (ร้อยละ)	จำนวน (ร้อยละ)	จำนวน (ร้อยละ)	จำนวน (ร้อยละ)	
3.1 ความต้องการข้อมูลเพื่อควบคุมต้นทุนและค่าใช้จ่ายดำเนินงานให้เป็นไปตามที่กำหนดไว้	60 (35.8)	52 (33.3)	36 (23.1)	4 (2.6)	4 (2.6)	4.03 มาก
3.2 ความต้องการข้อมูลเพื่อควบคุมเงินสดรับ เงินสดจ่ายของกิจการ	52 (33.3)	56 (35.9)	32 (20.5)	12 (7.7)	4 (2.6)	3.90 มาก
3.3 ความต้องการข้อมูลเพื่อควบคุมจำนวนเงินและระยะเวลาการให้สินเชื่อแก่ลูกค้า รวมทั้งสินเชื่อที่ได้จากเจ้าหนี้หรือผู้ขาย	44 (28.2)	52 (33.3)	48 (30.8)	8 (5.1)	4 (2.6)	3.79 มาก

ตารางที่ 8 (ต่อ)

ความต้องการใช้ ข้อมูลทางการบัญชี บริหารด้านการ ควบคุม	ระดับความต้องการใช้ข้อมูลทางการบัญชีบริหาร					
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด	ค่าเฉลี่ย แปลผล
	จำนวน (ร้อยละ)	จำนวน (ร้อยละ)	จำนวน (ร้อยละ)	จำนวน (ร้อยละ)	จำนวน (ร้อยละ)	
3.4 ความต้องการ ข้อมูลเพื่อควบคุม สินค้าคงคลังให้ เหมาะสม ทั้งในด้าน การจัดซื้อและด้าน การผลิตเพื่อจำหน่าย	32 (20.5)	64 (41.0)	48 (30.8)	8 (5.1)	4 (2.6)	3.72 มาก
3.5 ความต้องการ ข้อมูลเพื่อควบคุม งบประมาณในการ จัดซื้อเครื่องจักรหรือ เทคโนโลยีใหม่ๆ ในการผลิต	44 (28.2)	52 (33.3)	48 (30.8)	8 (5.1)	4 (2.6)	3.79 มาก
3.6 ความต้องการ ข้อมูลเพื่อควบคุม คุณภาพของสินค้า ที่ผลิตและการ ตรวจสอบคุณภาพ ก่อนการส่งมอบ	68 (43.6)	44 (28.2)	32 (20.5)	8 (5.1)	4 (2.6)	4.05 มาก
3.7 ความต้องการ ข้อมูลการปฏิบัติงาน ของพนักงาน	44 (28.2)	64 (41.0)	28 (17.9)	16 (10.3)	4 (2.6)	3.82 มาก
ความต้องการใช้ข้อมูลทางบัญชีเพื่อการบริหาร ด้านการควบคุมโดยเฉลี่ย						3.87 มาก

จากตารางที่ 8 พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามซึ่งเป็นผู้ประกอบการโรงสีข้าวในเขตภาคเหนือมีความต้องการใช้ข้อมูลทางการบัญชีบริหารด้านการควบคุม โดยรวมอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ย 3.87 โดยความต้องการใช้ข้อมูลทางการบัญชีบริหารทุกข้ออยู่ในระดับมาก ได้แก่ ข้อมูลเพื่อควบคุมคุณภาพของสินค้าที่ผลิตและการตรวจสอบคุณภาพก่อนการส่งมอบ ค่าเฉลี่ย 4.05 รองลงมาคือ ข้อมูลเพื่อควบคุมต้นทุนและค่าใช้จ่ายดำเนินงานให้เป็นไปตามที่กำหนดไว้ ค่าเฉลี่ย 4.03 ข้อมูลเพื่อควบคุมเงินสดรับ เงินสดจ่ายของกิจการ ค่าเฉลี่ย 3.90 ข้อมูลการปฏิบัติงานของพนักงาน ค่าเฉลี่ย 3.82 ข้อมูลเพื่อควบคุมจำนวนเงินและระยะเวลาการให้สินเชื่อแก่ลูกค้ารวมทั้งสินเชื่อที่ได้จากเจ้าหนี้หรือผู้ขาย ข้อมูลเพื่อควบคุมงบประมาณในการจัดซื้อเครื่องจักรหรือเทคโนโลยีใหม่ ๆ ในการผลิต มีค่าเฉลี่ยเท่ากับคือ 3.79 และข้อมูลเพื่อควบคุมสินค้าคงคลังให้เหมาะสมทั้งในด้านการจัดซื้อและด้านการผลิตเพื่อจำหน่าย ค่าเฉลี่ย 3.72 ตามลำดับ

ตารางที่ 9 แสดงค่าเฉลี่ยความต้องการของผู้ประกอบการโรงสีข้าวในเขตภาคเหนือต่อการใช้ข้อมูลทางการบัญชีบริหาร ด้านการตัดสินใจ

ความต้องการใช้ ข้อมูลทางการบัญชี บริหาร ด้านการตัดสินใจ	ระดับความต้องการใช้ข้อมูลทางการบัญชีบริหาร					ค่าเฉลี่ย แปลผล
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด	
	จำนวน (ร้อยละ)	จำนวน (ร้อยละ)	จำนวน (ร้อยละ)	จำนวน (ร้อยละ)	จำนวน (ร้อยละ)	
4.1 ความต้องการ ข้อมูลเกี่ยวกับ จุดคุ้มทุน เพื่อการ ตัดสินใจในการผลิต สินค้า	76 (48.7)	44 (28.2)	28 (17.9)	4 (2.6)	4 (2.6)	4.18 มาก
4.2 ความต้องการ ข้อมูลด้านผลผลิต เพื่อตัดสินใจ วางแผนให้ สอดคล้องกับ ความต้องการของตลาด	52 (33.3)	72 (46.2)	24 (15.4)	4 (2.6)	4 (2.6)	4.05 มาก

ตารางที่ 9 (ต่อ)

ความต้องการใช้ ข้อมูลทางการบัญชี บริหารด้านการ ตัดสินใจ	ระดับความต้องการใช้ข้อมูลทางการบัญชีบริหาร					
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด	ค่าเฉลี่ย แปลผล
	จำนวน (ร้อยละ)	จำนวน (ร้อยละ)	จำนวน (ร้อยละ)	จำนวน (ร้อยละ)	จำนวน (ร้อยละ)	
4.3 ความต้องการ ข้อมูลตัดสินใจด้าน การเงิน การจัดหา แหล่งเงินทุนเช่น การกู้ยืมเงินจาก ธนาคาร	36 (23.1)	44 (28.2)	60 (38.5)	12 (7.7)	4 (2.6)	3.62 มาก
4.4 ความต้องการข้อมูล เพื่อวิเคราะห์ต้นทุน และผลตอบแทนของ การลงทุนในกิจการ	48 (30.8)	80 (51.3)	20 (12.8)	4 (2.6)	4 (2.6)	4.05 มาก
4.5 ความต้องการ ข้อมูลตัดสินใจด้าน การผลิต เช่น การยอมรับคำสั่งซื้อ พิเศษ การตัดสินใจ ผลิตเองหรือซื้อ จากบุคคลภายนอก	24 (15.4)	68 (43.6)	44 (28.2)	12 (7.7)	8 (5.1)	3.56 มาก
4.6 ความต้องการข้อมูล บุคลากร เพื่อตัดสินใจ ด้านการเพิ่ม/ลด พนักงานและบุคลากร ในการทำงาน	16 (10.3)	60 (38.5)	64 (41.0)	8 (5.1)	8 (5.1)	3.44 ปานกลาง
ความต้องการใช้ข้อมูลทางการบัญชีเพื่อการบริหาร ด้านการตัดสินใจโดยเฉลี่ย						3.81 มาก

จากตารางที่ 9 พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามซึ่งเป็นผู้ประกอบการโรงสีข้าวในเขตภาคเหนือมีความต้องการใช้ข้อมูลทางการบัญชีบริหารด้านการตัดสินใจโดยรวมอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ย 3.81 โดยความต้องการใช้ข้อมูลทางการบัญชีบริหารในระดับมาก ได้แก่ ข้อมูลเกี่ยวกับจุดคุ้มทุนเพื่อการตัดสินใจในการผลิตสินค้า ค่าเฉลี่ย 4.18 รองลงมาคือ ข้อมูลด้านผลผลิตเพื่อตัดสินใจวางแผนให้สอดคล้องกับความต้องการของตลาด ข้อมูลเพื่อวิเคราะห์ต้นทุนและผลตอบแทนของการลงทุนในกิจการ มีค่าเฉลี่ยเท่ากันคือ 4.05 ข้อมูลตัดสินใจด้านการเงิน การจัดหาแหล่งเงินทุน เช่น การกู้ยืมเงินจากธนาคาร ค่าเฉลี่ย 3.62 และข้อมูลตัดสินใจด้านการผลิต เช่น การยอมรับคำสั่งซื้อพิเศษการตัดสินใจผลิตเองหรือซื้อจากบุคคลภายนอก ค่าเฉลี่ย 3.56 ตามลำดับ ส่วนความต้องการใช้ข้อมูลทางการบัญชีบริหารในระดับปานกลาง ได้แก่ ข้อมูลบุคลากรเพื่อตัดสินใจด้านการเพิ่ม/ลดพนักงานและบุคลากรในการทำงาน ค่าเฉลี่ย 3.44 ตามลำดับ

ตารางที่ 10 ความต้องการใช้ข้อมูลทางการบัญชีบริหารของผู้ประกอบการโรงสีข้าวในเขตภาคเหนือ จำแนกตามเพศ

เพศ	ความต้องการใช้ข้อมูลทางการบัญชีบริหารของผู้ประกอบการ				
	การวางแผน	การสั่งการ	การควบคุม	การตัดสินใจ	รวม
	ค่าเฉลี่ย (แปลผล)	ค่าเฉลี่ย (แปลผล)	ค่าเฉลี่ย (แปลผล)	ค่าเฉลี่ย (แปลผล)	ค่าเฉลี่ย (แปลผล)
ชาย	3.61 (มาก)	3.77 (มาก)	3.81 (มาก)	3.72 (มาก)	3.73 (มาก)
หญิง	3.85 (มาก)	4.06 (มาก)	3.96 (มาก)	3.96 (มาก)	3.96 (มาก)

จากตารางที่ 10 พบว่า ผู้ประกอบการโรงสีข้าวในเขตภาคเหนือ มีความต้องการใช้ข้อมูลทางการบัญชีบริหาร จำแนกตามเพศ โดยเพศชายมีความต้องการใช้ข้อมูลทางการบัญชีบริหาร โดยรวมอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ย 3.73 ซึ่งมีความต้องการด้านการควบคุมมากที่สุด มีค่าเฉลี่ย 3.81 รองลงมาคือ การควบคุม ค่าเฉลี่ย 3.77 การตัดสินใจ ค่าเฉลี่ย 3.72 และการวางแผน ค่าเฉลี่ย 3.61 ตามลำดับ

โดยเพศหญิงมีความต้องการใช้ข้อมูลทางการบัญชีบริหาร โดยรวมอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ย 3.96 ซึ่งมีความต้องการด้านการสั่งการมากที่สุด มีค่าเฉลี่ย 4.06 รองลงมาคือ การควบคุม การตัดสินใจ มีค่าเฉลี่ยเท่ากันคือ 3.96 และการวางแผน ค่าเฉลี่ย 3.85 ตามลำดับ

ตารางที่ 11 ความต้องการใช้ข้อมูลทางการบัญชีบริหารของผู้ประกอบการโรงสีข้าวในเขตภาคเหนือ จำแนกตามอายุ

อายุ	ความต้องการใช้ข้อมูลทางการบัญชีบริหารของผู้ประกอบการ				
	การวางแผน	การสั่งการ	การควบคุม	การตัดสินใจ	รวม
	ค่าเฉลี่ย (แปลผล)	ค่าเฉลี่ย (แปลผล)	ค่าเฉลี่ย (แปลผล)	ค่าเฉลี่ย (แปลผล)	ค่าเฉลี่ย (แปลผล)
น้อยกว่า 30 ปี	4.11 (มาก)	3.75 (มาก)	3.61 (มาก)	3.77 (มาก)	3.81 (มาก)
30-40 ปี	3.71 (มาก)	3.85 (มาก)	3.79 (มาก)	3.69 (มาก)	3.76 (มาก)
41-50 ปี	4.04 (มาก)	4.38 (มาก)	4.27 (มาก)	4.22 (มาก)	4.23 (มาก)
มากกว่า 50 ปี	3.43 (ปานกลาง)	3.61 (มาก)	3.69 (มาก)	3.62 (มาก)	3.59 (มาก)

จากตารางที่ 11 พบว่า ผู้ประกอบการโรงสีข้าวในเขตภาคเหนือ มีความต้องการใช้ข้อมูลทางการบัญชีบริหาร จำแนกตามอายุ โดยอายุน้อยกว่า 30 ปี มีความต้องการใช้ข้อมูลทางการบัญชีบริหาร โดยรวมอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ย 3.81 ซึ่งมีความต้องการด้านการวางแผนมากที่สุด มีค่าเฉลี่ย 4.11 รองลงมาคือ การตัดสินใจ ค่าเฉลี่ย 3.77 การสั่งการ ค่าเฉลี่ย 3.75 และการควบคุม ค่าเฉลี่ย 3.61 ตามลำดับ

โดยอายุ 30-40 ปี มีความต้องการใช้ข้อมูลทางการบัญชีบริหาร โดยรวมอยู่ในระดับมากมีค่าเฉลี่ย 3.76 ซึ่งมีความต้องการด้านการสั่งการมากที่สุด มีค่าเฉลี่ย 3.85 รองลงมาคือ การควบคุมค่าเฉลี่ย 3.79 การวางแผน ค่าเฉลี่ย 3.71 และการตัดสินใจ ค่าเฉลี่ย 3.69 ตามลำดับ

โดยอายุ 41-50 ปี มีความต้องการใช้ข้อมูลทางการบัญชีบริหาร โดยรวมอยู่ในระดับมากมีค่าเฉลี่ย 4.23 ซึ่งมีความต้องการด้านการสั่งการมากที่สุด ค่าเฉลี่ย 4.38 รองลงมาคือ การควบคุม ค่าเฉลี่ย 4.27 ด้านการตัดสินใจ ค่าเฉลี่ย 4.22 และการวางแผน ค่าเฉลี่ย 4.04 ตามลำดับ

โดยอายุมากกว่า 50 ปี มีความต้องการใช้ข้อมูลทางการบัญชีบริหาร โดยรวมอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ย 3.59 ซึ่งมีความต้องการด้านการควบคุมมากที่สุด ค่าเฉลี่ย 3.69 รองลงมาคือ ด้านการตัดสินใจ ค่าเฉลี่ย 3.62 การตั้งการ ค่าเฉลี่ย 3.61 และการวางแผน ค่าเฉลี่ย 3.43 ตามลำดับ

ตารางที่ 12 ความต้องการใช้ข้อมูลทางการบัญชีบริหารของผู้ประกอบการ โรงสีข้าวในเขตภาคเหนือ จำแนกตามระดับการศึกษา

ระดับการศึกษา	ความต้องการใช้ข้อมูลทางการบัญชีบริหารของผู้ประกอบการ				
	การวางแผน	การตั้งการ	การควบคุม	การตัดสินใจ	รวม
	ค่าเฉลี่ย (แปลผล)	ค่าเฉลี่ย (แปลผล)	ค่าเฉลี่ย (แปลผล)	ค่าเฉลี่ย (แปลผล)	ค่าเฉลี่ย (แปลผล)
ต่ำกว่าปริญญาตรี	3.40 (ปานกลาง)	3.61 (มาก)	3.75 (มาก)	3.53 (มาก)	3.57 (มาก)
ปริญญาตรี	3.89 (มาก)	4.03 (มาก)	3.92 (มาก)	3.95 (มาก)	3.95 (มาก)
ปริญญาโท หรือสูงกว่า	3.75 (มาก)	3.95 (มาก)	3.95 (มาก)	3.94 (มาก)	3.90 (มาก)

จากตารางที่ 12 พบว่า ผู้ประกอบการ โรงสีข้าวในเขตภาคเหนือ มีความต้องการใช้ข้อมูลทางการบัญชีบริหาร จำแนกตามระดับการศึกษา โดยระดับต่ำกว่าปริญญาตรี มีความต้องการใช้ข้อมูลทางการบัญชีบริหาร โดยรวมอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ย 3.57 ซึ่งมีความต้องการด้านการควบคุมมากที่สุดมีค่าเฉลี่ย 3.75 รองลงมาคือ การตั้งการ ค่าเฉลี่ย 3.61 การตัดสินใจ ค่าเฉลี่ย 3.53 และการวางแผน ค่าเฉลี่ย 3.40 ตามลำดับ

โดยระดับปริญญาตรี มีความต้องการใช้ข้อมูลทางการบัญชีบริหาร โดยรวมอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ย 3.95 ซึ่งมีความต้องการด้านการตั้งการมากที่สุด มีค่าเฉลี่ย 4.03 รองลงมาคือ การตัดสินใจ ค่าเฉลี่ย 3.95 การควบคุม ค่าเฉลี่ย 3.92 และการวางแผน ค่าเฉลี่ย 3.89 ตามลำดับ

โดยระดับปริญญาโท หรือสูงกว่ามีความต้องการใช้ข้อมูลทางการบัญชีบริหาร โดยรวมอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ย 3.90 ซึ่งมีความต้องการด้านการตั้งการ การควบคุมมากที่สุด มีค่าเฉลี่ยเท่ากันคือ 3.95 รองลงมาคือ การตัดสินใจ ค่าเฉลี่ย 3.94 และการวางแผน ค่าเฉลี่ย 3.75 ตามลำดับ

ตารางที่ 13 ความต้องการใช้ข้อมูลทางการบัญชีบริหารของผู้ประกอบการ โรงสีข้าวในเขต
ภาคเหนือ จำแนกตามขนาดของโรงสี

ขนาดของโรงสี	ความต้องการใช้ข้อมูลทางการบัญชีบริหารของผู้ประกอบการ				
	การวางแผน	การสั่งการ	การควบคุม	การตัดสินใจ	รวม
	ค่าเฉลี่ย (แปลผล)	ค่าเฉลี่ย (แปลผล)	ค่าเฉลี่ย (แปลผล)	ค่าเฉลี่ย (แปลผล)	ค่าเฉลี่ย (แปลผล)
ขนาดเล็ก	2.94 (ปานกลาง)	3.00 (ปานกลาง)	3.00 (ปานกลาง)	2.91 (ปานกลาง)	2.96 (ปานกลาง)
ขนาดกลาง	3.49 (ปานกลาง)	3.77 (มาก)	3.76 (มาก)	3.80 (มาก)	3.70 (มาก)
ขนาดใหญ่	3.85 (มาก)	4.00 (มาก)	3.98 (มาก)	3.89 (มาก)	3.93 (มาก)

จากตารางที่ 10 พบว่า ผู้ประกอบการ โรงสีข้าวในเขตภาคเหนือ มีความต้องการใช้ข้อมูลทางการบัญชีบริหาร จำแนกตามขนาดของโรงสี โดยโรงสีขนาดเล็กมีความต้องการใช้ข้อมูลทางการบัญชีบริหารโดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง มีค่าเฉลี่ย 2.96 ซึ่งมีความต้องการด้านการสั่งการ การควบคุมมากที่สุด มีค่าเฉลี่ยเท่ากันคือ 3.00 รองลงมาคือ การวางแผน ค่าเฉลี่ย 2.94 และการตัดสินใจ ค่าเฉลี่ย 2.91 ตามลำดับ

โดยโรงสีขนาดกลางมีความต้องการใช้ข้อมูลทางการบัญชีบริหารโดยรวมอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ย 3.70 ซึ่งมีความต้องการด้านการตัดสินใจมากที่สุด ค่าเฉลี่ย 3.80 รองลงมาคือ ด้านการสั่งการ ค่าเฉลี่ย 3.77 การควบคุมค่าเฉลี่ย 3.76 และการวางแผน ค่าเฉลี่ย 3.49 ตามลำดับ

โดยโรงสีขนาดใหญ่มีความต้องการใช้ข้อมูลทางการบัญชีบริหารโดยรวมอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ย 3.93 ซึ่งมีความต้องการด้านการสั่งการมากที่สุด ค่าเฉลี่ย 4.00 รองลงมาคือ การควบคุม ค่าเฉลี่ย 3.98 ด้านการตัดสินใจ ค่าเฉลี่ย 3.89 และการวางแผน ค่าเฉลี่ย 3.85 ตามลำดับ

ตารางที่ 14 ความต้องการใช้ข้อมูลทางการบัญชีบริหารของผู้ประกอบการ โรงสีข้าวในเขตภาคเหนือ จำแนกตามประเภทการจดทะเบียนของกิจการ

ประเภทการจดทะเบียนของกิจการ	ความต้องการใช้ข้อมูลทางการบัญชีบริหารของผู้ประกอบการ				
	การวางแผน	การสั่งการ	การควบคุม	การตัดสินใจ	รวม
	ค่าเฉลี่ย (แปลผล)	ค่าเฉลี่ย (แปลผล)	ค่าเฉลี่ย (แปลผล)	ค่าเฉลี่ย (แปลผล)	ค่าเฉลี่ย (แปลผล)
เจ้าของคนเดียว	3.41 (ปานกลาง)	3.63 (มาก)	3.54 (มาก)	3.71 (มาก)	3.57 (มาก)
บริษัท	3.92 (มาก)	4.11 (มาก)	4.10 (มาก)	3.94 (มาก)	4.02 (มาก)
ห้างหุ้นส่วนจำกัด	3.72 (มาก)	3.84 (มาก)	3.86 (มาก)	3.75 (ปานกลาง)	3.79 (มาก)
ห้างหุ้นส่วนสามัญ	3.83 (มาก)	4.00 (มาก)	4.14 (มาก)	3.91 (มาก)	3.97 (มาก)

จากตารางที่ 11 พบว่า ผู้ประกอบการ โรงสีข้าวในเขตภาคเหนือ มีความต้องการใช้ข้อมูลทางการบัญชีบริหาร จำแนกตามประเภทการจดทะเบียนของกิจการ โดยกิจการประเภทเจ้าของคนเดียว มีความต้องการใช้ข้อมูลทางการบัญชีบริหารโดยรวมอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ย 3.57 ซึ่งมีความต้องการด้านการตัดสินใจมากที่สุด มีค่าเฉลี่ย 3.71 รองลงมาคือ การสั่งการ ค่าเฉลี่ย 3.63 การควบคุม ค่าเฉลี่ย 3.54 และการวางแผน ค่าเฉลี่ย 3.41 ตามลำดับ

โดยกิจการประเภทบริษัท มีความต้องการใช้ข้อมูลทางการบัญชีบริหารโดยรวมอยู่ในระดับมากมีค่าเฉลี่ย 4.02 ซึ่งมีความต้องการด้านการสั่งการมากที่สุด มีค่าเฉลี่ย 4.11 รองลงมาคือ การควบคุม ค่าเฉลี่ย 4.10 การตัดสินใจค่าเฉลี่ย 3.94 และการวางแผน ค่าเฉลี่ย 3.92 ตามลำดับ

โดยกิจการประเภทห้างหุ้นส่วนจำกัด มีความต้องการใช้ข้อมูลทางการบัญชีบริหาร โดยรวมอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ย 3.79 ซึ่งมีความต้องการด้านการควบคุมมากที่สุด มีค่าเฉลี่ย 3.86 รองลงมาคือ การสั่งการ ค่าเฉลี่ย 3.84 การตัดสินใจค่าเฉลี่ย 3.75 และการวางแผน ค่าเฉลี่ย 3.72 ตามลำดับ

โดยกิจการประเภทห้างหุ้นส่วนสามัญ มีความต้องการใช้ข้อมูลทางการบัญชีบริหาร โดยรวมอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ย 3.97 ซึ่งมีความต้องการด้านการควบคุมมากที่สุด มีค่าเฉลี่ย 4.14 รองลงมาคือ การตั้งการ ค่าเฉลี่ย 4.00 การตัดสินใจค่าเฉลี่ย 3.91 และการวางแผน ค่าเฉลี่ย 3.83 ตามลำดับ

ตารางที่ 15 ความต้องการใช้ข้อมูลทางการบัญชีบริหารของผู้ประกอบการ โรงสีข้าวในเขตภาคเหนือ จำแนกตามระยะเวลาที่ประกอบกิจการ โรงสี

ระยะเวลา ที่ประกอบกิจการ โรงสี	ความต้องการใช้ข้อมูลทางการบัญชีบริหารของผู้ประกอบการ				
	การวางแผน	การตั้งการ	การควบคุม	การตัดสินใจ	รวม
	ค่าเฉลี่ย (แปลผล)	ค่าเฉลี่ย (แปลผล)	ค่าเฉลี่ย (แปลผล)	ค่าเฉลี่ย (แปลผล)	ค่าเฉลี่ย (แปลผล)
น้อยกว่า 5 ปี	3.66 (มาก)	3.87 (มาก)	3.75 (มาก)	3.87 (มาก)	3.79 (มาก)
5-9 ปี	3.97 (มาก)	4.28 (มาก)	4.41 (มาก)	4.31 (มาก)	4.24 (มาก)
10-14 ปี	4.27 (มาก)	4.31 (มาก)	4.50 (มากที่สุด)	4.08 (มาก)	4.29 (มาก)
15 ปีขึ้นไป	3.52 (มาก)	3.67 (มาก)	3.59 (มาก)	3.58 (มาก)	3.59 (มาก)

จากตารางที่ 12 พบว่า ผู้ประกอบการ โรงสีข้าวในเขตภาคเหนือ มีความต้องการใช้ข้อมูลทางการบัญชีบริหาร จำแนกตามระยะเวลาที่ประกอบกิจการ โรงสี โดยระยะเวลาที่ประกอบกิจการน้อยกว่า 5 ปี มีความต้องการใช้ข้อมูลทางการบัญชีบริหาร โดยรวมอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ย 3.79 ซึ่งมีความต้องการด้านการตั้งการ การตัดสินใจมากที่สุด มีค่าเฉลี่ยเท่ากันคือ 3.87 รองลงมาคือ การควบคุม ค่าเฉลี่ย 3.75 และการวางแผน ค่าเฉลี่ย 3.66 ตามลำดับ

โดยระยะเวลาที่ประกอบกิจการ 5-9 ปี มีความต้องการใช้ข้อมูลทางการบัญชีบริหาร โดยรวมอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ย 4.24 ซึ่งมีความต้องการด้านการควบคุมมากที่สุด มีค่าเฉลี่ย 4.41 รองลงมาคือ การตัดสินใจค่าเฉลี่ย 4.31 ด้านการตั้งการ ค่าเฉลี่ย 4.28 และการวางแผน ค่าเฉลี่ย 3.97 ตามลำดับ

โดยระยะเวลาที่ประกอบกิจการน้อยกว่า 10-14 ปี มีความต้องการใช้ข้อมูลทางการบัญชีบริหาร โดยรวมอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ย 4.29 ซึ่งมีความต้องการด้านการควบคุมมากที่สุด มีค่าเฉลี่ย 4.50 รองลงมาคือ การตั้งการ ค่าเฉลี่ย 4.31 การวางแผน ค่าเฉลี่ย 4.27 และการตัดสินใจค่าเฉลี่ย 4.08 ตามลำดับ

โดยระยะเวลาที่ประกอบกิจการ 15 ปีขึ้นไป มีความต้องการใช้ข้อมูลทางการบัญชีบริหาร โดยรวมอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ย 4.59 ซึ่งมีความต้องการด้านการตั้งการมากที่สุด มีค่าเฉลี่ย 3.67 รองลงมาคือ การควบคุม ค่าเฉลี่ย 3.59 การตัดสินใจ ค่าเฉลี่ย 3.58 และการวางแผน ค่าเฉลี่ย 3.52 ตามลำดับ

ตารางที่ 16 ความต้องการใช้ข้อมูลทางการบัญชีบริหารของผู้ประกอบการ โรงสีข้าวในเขตภาคเหนือ จำแนกตามทุนจดทะเบียนของกิจการ

ทุนจดทะเบียน ของกิจการ	ความต้องการใช้ข้อมูลทางการบัญชีบริหารของผู้ประกอบการ				
	การวางแผน	การตั้งการ	การควบคุม	การตัดสินใจ	รวม
	ค่าเฉลี่ย (แปลผล)	ค่าเฉลี่ย (แปลผล)	ค่าเฉลี่ย (แปลผล)	ค่าเฉลี่ย (แปลผล)	ค่าเฉลี่ย (แปลผล)
ไม่เกิน 10 ล้านบาท	3.57 (มาก)	3.70 (มาก)	3.76 (มาก)	3.74 (มาก)	3.69 (มาก)
11-50 ล้านบาท	3.77 (มาก)	3.95 (มาก)	3.88 (มาก)	3.92 (มาก)	3.88 (มาก)
51-100 ล้านบาท	3.72 (มาก)	4.00 (มาก)	3.75 (มาก)	3.58 (มาก)	3.76 (มาก)
สูงกว่า 100 ล้านบาท	4.44 (มาก)	4.75 (มากที่สุด)	5.00 (มากที่สุด)	4.16 (มาก)	4.59 (มากที่สุด)

จากตารางที่ 13 พบว่า ผู้ประกอบการโรงสีข้าวในเขตภาคเหนือ มีความต้องการใช้ข้อมูลทางการบัญชีบริหาร จำแนกตามทุนจดทะเบียนของกิจการ โดยกิจการทุนจดทะเบียนไม่เกิน 10 ล้านบาท มีความต้องการใช้ข้อมูลทางการบัญชีบริหาร โดยรวมอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ย 3.69 ซึ่งมีความต้องการด้านการควบคุมมากที่สุด มีค่าเฉลี่ย 3.76 รองลงมาคือ การตัดสินใจ ค่าเฉลี่ย 3.74 การตั้งการ ค่าเฉลี่ย 3.70 และการวางแผน ค่าเฉลี่ย 3.57 ตามลำดับ

โดยกิจการทุนจดทะเบียน 11-50 ล้านบาท มีความต้องการใช้ข้อมูลทางการบัญชีบริหาร โดยรวมอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ย 3.88 ซึ่งมีความต้องการด้านการสั่งการมากที่สุด มีค่าเฉลี่ย 3.95 รองลงมาคือ การตัดสินใจ ค่าเฉลี่ย 3.92 การควบคุม ค่าเฉลี่ย 3.88 และการวางแผน ค่าเฉลี่ย 3.77 ตามลำดับ

โดยกิจการทุนจดทะเบียน 51-100 ล้านบาท มีความต้องการใช้ข้อมูลทางการบัญชีบริหาร โดยรวมอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ย 3.76 ซึ่งมีความต้องการด้านการสั่งการมากที่สุด มีค่าเฉลี่ย 4.00 รองลงมาคือ การควบคุม ค่าเฉลี่ย 3.75 การวางแผน ค่าเฉลี่ย 3.72 และการตัดสินใจ ค่าเฉลี่ย 3.58 ตามลำดับ

โดยกิจการทุนจดทะเบียนสูงกว่า 100 ล้านบาท มีความต้องการใช้ข้อมูลทางการบัญชีบริหาร โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด มีค่าเฉลี่ย 4.59 ซึ่งมีความต้องการด้านการควบคุมมากที่สุด มีค่าเฉลี่ย 5.00 รองลงมาคือ การสั่งการ ค่าเฉลี่ย 4.75 การวางแผน ค่าเฉลี่ย 4.44 และการตัดสินใจ ค่าเฉลี่ย 4.16 ตามลำดับ

ตารางที่ 17 ความต้องการใช้ข้อมูลทางการบัญชีบริหารของผู้ประกอบการ โรงสีข้าวในเขตภาคเหนือ จำแนกตามการจัดทำบัญชีของธุรกิจ

การจัดทำบัญชี ของธุรกิจ	ความต้องการใช้ข้อมูลทางการบัญชีบริหารของผู้ประกอบการ				
	การวางแผน	การสั่งการ	การควบคุม	การตัดสินใจ	รวม
	ค่าเฉลี่ย (แปลผล)	ค่าเฉลี่ย (แปลผล)	ค่าเฉลี่ย (แปลผล)	ค่าเฉลี่ย (แปลผล)	ค่าเฉลี่ย (แปลผล)
พนักงานบัญชีของ โรงสี	4.00 (มาก)	4.22 (มาก)	4.30 (มาก)	4.26 (มาก)	4.20 (มาก)
สำนักงานบัญชี	3.66 (มาก)	3.89 (มาก)	3.87 (มาก)	3.78 (มาก)	3.80 (มาก)
จัดทำบัญชีเอง	3.38 (ปานกลาง)	3.34 (ปานกลาง)	3.19 (ปานกลาง)	3.22 (ปานกลาง)	3.28 (ปานกลาง)

จากตารางที่ 17 พบว่า ผู้ประกอบการโรงสีข้าวในเขตภาคเหนือ มีความต้องการใช้ข้อมูลทางการบัญชีบริหาร จำแนกตามการจัดทำบัญชีของธุรกิจ โดยกิจการที่จัดทำบัญชีโดยพนักงานบัญชีของโรงสี มีความต้องการใช้ข้อมูลทางการบัญชีบริหาร โดยรวมอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ย 4.20 ซึ่งมี

ความต้องการด้านการควบคุมมากที่สุด มีค่าเฉลี่ย 4.30 รองลงมาคือ การตัดสินใจ ค่าเฉลี่ย 4.26 การสั่งการ ค่าเฉลี่ย 4.22 และการวางแผน ค่าเฉลี่ย 4.00 ตามลำดับ

โดยกิจการที่จัดทำบัญชีโดยสำนักงานบัญชี มีความต้องการใช้ข้อมูลทางการบัญชีบริหาร โดยรวมอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ย 3.80 ซึ่งมีความต้องการด้านการสั่งการมากที่สุด มีค่าเฉลี่ย 3.89 รองลงมาคือ การควบคุม ค่าเฉลี่ย 3.87 การตัดสินใจ ค่าเฉลี่ย 3.78 และการวางแผน ค่าเฉลี่ย 3.66 ตามลำดับ

โดยกิจการที่จัดทำบัญชีเอง มีความต้องการใช้ข้อมูลทางการบัญชีบริหาร โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง มีค่าเฉลี่ย 3.28 ซึ่งมีความต้องการด้านการวางแผนมากที่สุด มีค่าเฉลี่ย 3.38 รองลงมาคือ สั่งการ ค่าเฉลี่ย 3.34 การตัดสินใจ ค่าเฉลี่ย 3.22 และการควบคุม ค่าเฉลี่ย 3.19 ตามลำดับ

ส่วนที่ 3 ปัญหาและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับความต้องการใช้ข้อมูลทางการบัญชีบริหาร

การแสดงความคิดเห็นของผู้ตอบแบบสอบถามเกี่ยวกับข้อเสนอแนะ ข้อมูลทางบัญชีเพื่อการบริหาร ที่ผู้ประกอบการโรงสีข้าวต้องการใช้ในการบริหารงานปรากฏ ดังตารางที่ 18

ตารางที่ 18 แสดงค่าร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถามปลายเปิด

ผู้ตอบ/ไม่ตอบแบบสอบถามปลายเปิด	จำนวน	ร้อยละ
ตอบแบบสอบถามปลายเปิด	9	5.77
ไม่ตอบแบบสอบถามปลายเปิด	147	94.23
รวม	156	100

จากตารางที่ 18 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลพบว่า ผู้ประกอบการที่ตอบแบบสอบถามทั้งหมดจำนวน 156 ฉบับ มีผู้ประกอบการซึ่งตอบแบบสอบถามปลายเปิดเกี่ยวกับปัญหาและข้อเสนอแนะ จำนวน 9 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 5.77 ส่วนที่เหลือเป็นผู้ไม่ตอบแบบสอบถามปลายเปิด จำนวน 147 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 94.23

โดยปัญหาและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับความต้องการใช้ข้อมูลทางการบัญชีบริหารที่ผู้ประกอบการได้ตอบแบบสอบถาม สามารถสรุปได้ดังนี้

ปัญหา

- 1) ได้รับความข้อมูลทางการบัญชีล่าช้าในบางครั้ง ซึ่งอาจจะทำให้ไม่สามารถตอบสนองความต้องการใช้ได้ทันเวลา
- 2) ไม่ทราบราคาตลาดล่วงหน้าและนโยบายที่แน่ชัดของรัฐบาลต่อราคาข้าว
- 3) ในการขายข้าวต้องผ่านนายหน้าและขั้นตอนการขนส่งหลายขั้นตอน เช่น การตรวจสอบ การออกเช็ค การส่งมอบ การตรวจสอบเอกสารรายละเอียดสินค้า ประกอบกับสถานที่เก็บและโรงสีอยู่ห่างกันมาก จึงทำให้ได้รับข้อมูลเพื่อมาจัดทำบัญชีและงบการเงินช้า
- 4) ข้อมูลทางการตลาดน้อย นโยบายแต่ละรัฐบาลไม่เป็นไปตามทางแนวเดียวกัน เปลี่ยนรัฐบาลก็เปลี่ยนนโยบายการตลาด บุคลากรที่ให้ข้อมูลต่าง ๆ มีน้อยและไม่มีความรู้เพียงพอ
- 5) ขณะนี้ไม่ทราบข้อมูลข้าวของรัฐบาลว่ามีมากน้อยแค่ไหน และจะเทขายออกสู่ตลาดเมื่อไร
- 6) ผู้บริหารไม่เข้าใจหลักการบัญชี แต่ก็ทำบัญชีเองภายในครอบครัว
- 7) ขาดบุคลากรที่มีคุณภาพ ขาดเทคโนโลยี
- 8) พนักงานที่เรียนจบบัญชีปริญญาตรี เมื่อเริ่มทำงานแล้วมักจะผลงานไม่ดี
- 9) ขาดเสรีทางการค้า
- 10) มีความต้องการแบบฟอร์มการลงบัญชีรับ-จ่าย และสต็อกสินค้าที่ห้างร้านต่าง ๆ ทำแบบแน่นอนถูกต้อง

ข้อเสนอแนะ

- 1) ข้อมูลที่ได้สามารถนำมาช่วยวางแผนในการดำเนินงานได้เป็นอย่างดี
- 2) อยากรู้ได้ผู้ที่มีความชำนาญการด้านบัญชีโดยเฉพาะมาช่วยงาน
- 3) การให้นักศึกษาที่อยู่ปี 4 ก่อนจบปริญญาตรีเข้าฝึกงานกับบริษัทบัญชีโดยตรงอย่างน้อย 1 เทอมก่อนจบปริญญาตรี
- 4) นโยบายควรไปในทางเดียวกัน การเพิ่มข้อมูลต่าง ๆ ให้กว้างขวางมากกว่านี้และการตลาดควรมีประชาสัมพันธ์ที่เพิ่มมากขึ้น
- 5) การเปิดเสรีการค้า ไม่จำกัดขอบเขตทางการค้า

- 6) อยากให้รัฐบาลขายข้าวในสต็อกออกให้ต่างประเทศ ไม่อยากให้รัฐบาลขายตลาดภายในประเทศ เพราะรัฐบาลขายถูกมาก ๆ ซึ่งทางโรงสีไม่สามารถสู้ขายแข่งกับรัฐบาลได้

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright© by Chiang Mai University
All rights reserved

บทที่ 5

สรุปผลการศึกษา อภิปรายผล ข้อค้นพบและข้อเสนอแนะ

การศึกษาครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาความต้องการของผู้ประกอบการ โรงสีข้าวในเขตภาคเหนือ ต่อการใช้ข้อมูลทางการบัญชีบริหาร

แนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาครั้งนี้ คือ การศึกษาความต้องการใช้ข้อมูลทางการบัญชีบริหารจากหน้าที่ของผู้บริหารกับความต้องการข้อมูลทางบัญชีบริหาร ซึ่งได้แก่ การวางแผน การสั่งการ การควบคุมและการตัดสินใจ

ผู้ศึกษาได้นำหน้าที่ของผู้บริหารกับความต้องการใช้ข้อมูลทางบัญชีบริหารมาเป็นกรอบแนวคิดในการศึกษา ซึ่งประกอบด้วย 4 ด้าน ได้แก่ ด้านการวางแผน ด้านการสั่งการ ด้านการควบคุมและด้านการตัดสินใจ ซึ่งศึกษาจากแนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับการบัญชีบริหาร ข้อมูลทางการบัญชีบริหาร งานวิจัยและการค้นคว้าแบบอิสระในอดีต

วิธีการศึกษาในครั้งนี้ทำการศึกษาและรวบรวมข้อมูลจากข้อมูลปฐมภูมิ (Primary Data) โดยใช้แบบสอบถามเพื่อถามผู้ประกอบการ โรงสีข้าวในเขตภาคเหนือ จำนวน 202 ราย สามารถเก็บข้อมูลแบบสอบถามได้ 156 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 77.23 โดยข้อมูลที่รวบรวมได้จากแบบสอบถาม ผู้ศึกษาได้นำมาวิเคราะห์โดยใช้สถิติเชิงพรรณนา (Descriptive Statistics) ได้แก่ ความถี่ (Frequency) ร้อยละ (Percentage) ค่าเฉลี่ย (Mean) และการวิเคราะห์เชิงเนื้อหา (Contents Analysis)

5.1 สรุปผลการศึกษา

จากการศึกษาถึงความต้องการของผู้ประกอบการ โรงสีข้าวในเขตภาคเหนือต่อการใช้ข้อมูลทางการบัญชีบริหาร สามารถสรุปผลการศึกษาได้ดังนี้

ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามและธุรกิจ

จากการศึกษา พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามเป็นเพศชาย คิดเป็นร้อยละ 61.5 และเพศหญิง คิดเป็นร้อยละ 38.5 มีช่วงอายุมากกว่า 50 ปีมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 46.2 รองลงมาคือช่วงอายุ 41-50 ปี คิดเป็นร้อยละ 28.2 30-40 ปีคิดเป็นร้อยละ 17.9 และน้อยกว่า 30 ปี คิดเป็นร้อยละ 7.7 ตามลำดับ สำหรับระดับการศึกษาสูงสุดคือ ระดับปริญญาตรี คิดเป็นร้อยละ 51.3 รองลงมาคือ ต่ำกว่าปริญญาตรี คิดเป็นร้อยละ 33.3 ระดับปริญญาโทหรือสูงกว่า คิดเป็นร้อยละ 15.4 ตามลำดับ โดยมีโรงเรียนขนาดใหญ่มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 66.7 รองลงมาคือ โรงเรียนขนาดกลาง คิดเป็นร้อยละ 28.2 โรงเรียนขนาดเล็ก คิดเป็นร้อยละ 5.41 ตามลำดับ มีลักษณะการดำเนินกิจการแบบบริษัทจำกัดและห้างหุ้นส่วนจำกัดเท่ากัน คิดเป็นร้อยละ 33.3 รองลงมาคือ กิจการเจ้าของคนเดียว คิดเป็นร้อยละ 28.2 และห้างหุ้นส่วนสามัญ คิดเป็นร้อยละ 5.1 ตามลำดับ ส่วนใหญ่ดำเนินธุรกิจอยู่ในช่วง 15 ปีขึ้นไป คิดเป็นร้อยละ 59.0 รองลงมาคือ 5-9 ปี คิดเป็นร้อยละ 20.5 น้อยกว่า 5 ปี และ 10-14 ปีเท่ากันคิดเป็นร้อยละ 10.3 ตามลำดับ โดยกิจการมีทุนจดทะเบียนมากที่สุดในช่วงไม่เกิน 10 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 46.2 รองลงมาคือช่วง 11-50 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 38.5 ช่วง 51-100 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 10.3 และสูงกว่า 100 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 5.1 ตามลำดับ ส่วนใหญ่ประกอบกิจการ โดยแต่ละปีมีรายได้ รวมเฉลี่ยไม่เกิน 10 ล้านบาทคิดเป็นร้อยละ 41.0 รองลงมาคือ 11-50 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 28.2 สูงกว่า 100 ล้านบาทขึ้นไป คิดเป็นร้อยละ 23.1 และรายได้เฉลี่ยต่อปี 51-100 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 7.7 ตามลำดับ การจัดทำบัญชีของกิจการจัดทำโดยสำนักงานบัญชีมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 48.7 รองลงมาคือ พนักงานบัญชีของโรงเรียน คิดเป็นร้อยละ 30.8 และจัดทำบัญชีเอง คิดเป็นร้อยละ 20.5

ส่วนที่ 2 ความต้องการของผู้ประกอบการโรงเรียนในเขตภาคเหนือต่อการใช้ข้อมูลทางการบัญชีบริหาร

ข้อมูลเกี่ยวกับความต้องการใช้ข้อมูลทางบัญชีบริหารทั้ง 4 ด้าน ประกอบด้วย ด้านการวางแผน ด้านการสั่งการ ด้านการควบคุม และด้านการตัดสินใจ

จากการศึกษาพบว่า โดยรวมผู้ตอบแบบสอบถามมีความต้องการ ใช้ข้อมูลทางการบัญชีบริหารอยู่ในระดับมาก โดยด้านการสั่งการมากที่สุด มีค่าเฉลี่ย 3.88 รองลงมาคือ ด้านการควบคุมมีค่าเฉลี่ย 3.87 ด้านการตัดสินใจ มีค่าเฉลี่ย 3.81 และด้านการวางแผน มีค่าเฉลี่ย 3.70 ตามลำดับ

ผู้ตอบแบบสอบถามซึ่งเป็นผู้ประกอบการโรงสีข้าวในเขตภาคเหนือ มีความต้องการใช้ข้อมูลทางการบัญชีบริหาร ด้านการวางแผน โดยรวมอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ย 3.70 โดยความต้องการใช้ข้อมูลทางการบัญชีบริหารทุกข้ออยู่ในระดับมาก ได้แก่ ข้อมูลเกี่ยวกับการประมาณการล่วงหน้าว่าจะขายสินค้าเมื่อไร จำนวนเท่าไร ค่าเฉลี่ย 3.85 รองลงมาคือ ข้อมูลในการกำหนดเป้าหมายด้านการเงิน เช่น เป้าหมายด้านกำไร หรือผลตอบแทน ค่าเฉลี่ย 3.82 ข้อมูลการประมาณการเกี่ยวกับรายได้และค่าใช้จ่ายในการผลิต ข้อมูลเพื่อวางแผน การผลิตตามคำสั่งซื้อของลูกค้าประมาณการยอดขายหรือตารางการผลิต มีค่าเฉลี่ยเท่ากันคือ 3.79 ข้อมูลการวางแผน การจัดหาเงินลงทุนและการกำหนดงบประมาณค่าใช้จ่ายเงิน ข้อมูลการประมาณการเกี่ยวกับเงินสดที่จะได้รับและที่จะจ่าย มีค่าเฉลี่ยเท่ากันคือ 3.69 ข้อมูลการตรวจนับสินค้าคงเหลือประจำปีและการจัดซื้อวัตถุดิบเพื่อการวางแผนการผลิต ค่าเฉลี่ย 3.62 ข้อมูลด้านสภาพคล่องของธุรกิจ เพื่อป้องกันการขาดสภาพคล่อง ข้อมูลด้านบุคลากรและแรงงานเพื่อการวางแผนการทดแทน การวิเคราะห์การออกจากงานของแรงงาน รวมทั้งการวิเคราะห์ผลกระทบต่อเนื่องที่จะเกิดจากการทดแทนแรงงานคนด้วยเครื่องจักรมีค่าเฉลี่ยเท่ากันคือ 3.52 ตามลำดับ

ผู้ตอบแบบสอบถามซึ่งเป็นผู้ประกอบการโรงสีข้าวในเขตภาคเหนือ มีความต้องการใช้ข้อมูลทางการบัญชีบริหาร ด้านการตั้งการ โดยรวมอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ย 3.88 โดยความต้องการใช้ข้อมูลทางการบัญชีบริหารทุกข้ออยู่ในระดับมาก ได้แก่ ข้อมูลด้านต้นทุน ข้อมูลด้านการขายเพื่อตั้งการให้จัดทำรายงานและนำเสนอรายงานเกี่ยวกับข้อมูลทางบัญชีที่สำคัญ เพื่อตอบสนองต่อการบริหารงานที่ทันเวลา ข้อมูลการผลิตเพื่อตั้งการให้ผลิตสินค้าตามความต้องการของตลาดและผลิตให้ทันเวลา มีค่าเฉลี่ยเท่ากันคือ 3.92 รองลงมาคือ ข้อมูลแผนการดำเนินงานเพื่อตั้งการให้ดำเนินการตามแผนการลดต้นทุนลดค่าใช้จ่าย ค่าเฉลี่ย 3.87 และข้อมูลสาเหตุการลดลงของรายได้ การเพิ่มขึ้นของต้นทุน และค่าใช้จ่ายต่างๆ เพื่อตั้งการให้ดำเนินการแก้ไขให้ทันท่วงที ค่าเฉลี่ย 3.82 ตามลำดับ

ผู้ตอบแบบสอบถามซึ่งเป็นผู้ประกอบการโรงสีข้าวในเขตภาคเหนือ มีความต้องการใช้ข้อมูลทางการบัญชีบริหารด้านการควบคุมโดยรวมอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ย 3.87 โดยความต้องการใช้ข้อมูลทางการบัญชีบริหารทุกข้ออยู่ในระดับมาก ได้แก่ ข้อมูลเพื่อควบคุมคุณภาพของสินค้าที่ผลิต และการตรวจสอบคุณภาพก่อนการส่งมอบ ค่าเฉลี่ย 4.05 รองลงมาคือ ข้อมูลเพื่อควบคุมต้นทุนและค่าใช้จ่ายดำเนินงานให้เป็นไปตามที่กำหนดไว้ ค่าเฉลี่ย 4.03 ข้อมูลเพื่อควบคุมเงินสดรับ เงินสดจ่ายของกิจการ ค่าเฉลี่ย 3.90 ข้อมูลการปฏิบัติงานของพนักงานค่าเฉลี่ย 3.82 ข้อมูลเพื่อควบคุมจำนวน

เงินและระยะเวลาการให้สินเชื่อแก่ลูกค้ารวมทั้งสินเชื่อที่ได้จากเจ้าหนี้หรือผู้ขาย ข้อมูลเพื่อควบคุมงบประมาณในการจัดซื้อเครื่องจักรหรือเทคโนโลยีใหม่ ๆ ในการผลิต มีค่าเฉลี่ยเท่ากับคือ 3.79 และข้อมูลเพื่อควบคุมสินค้าคงคลังให้เหมาะสมทั้งในด้านการจัดซื้อและด้านการผลิตเพื่อจำหน่าย ค่าเฉลี่ย 3.72 ตามลำดับ

ผู้ตอบแบบสอบถามซึ่งเป็นผู้ประกอบการ โรงสีข้าวในเขตภาคเหนือ มีความต้องการใช้ข้อมูลทางการบัญชีบริหารด้านการตัดสินใจโดยรวมอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ย 3.81 โดยความต้องการใช้ข้อมูลทางการบัญชีบริหารในระดับมาก ได้แก่ ข้อมูลเกี่ยวกับจุดคุ้มทุน เพื่อการตัดสินใจในการผลิตสินค้า ค่าเฉลี่ย 4.18 รองลงมาคือ ข้อมูลด้านผลผลิตเพื่อตัดสินใจวางแผนให้สอดคล้องกับความต้องการของตลาด ข้อมูลเพื่อวิเคราะห์ต้นทุนและผลตอบแทนของการลงทุนในกิจการ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับคือ 4.05 ข้อมูลตัดสินใจด้านการเงิน การจัดหาแหล่งเงินทุน เช่น การกู้ยืมเงินจากธนาคาร ค่าเฉลี่ย 3.62 และข้อมูลตัดสินใจด้านการผลิต เช่น การยอมรับคำสั่งซื้อพิเศษ การตัดสินใจผลิตเองหรือซื้อจากบุคคลภายนอก ค่าเฉลี่ย 3.56 ตามลำดับ ส่วนความต้องการใช้ข้อมูลทางการบัญชีบริหารในระดับปานกลาง ได้แก่ ข้อมูลบุคลากรเพื่อตัดสินใจด้านการเพิ่ม/ลดพนักงานและบุคลากรในการทำงาน ค่าเฉลี่ย 3.44 ตามลำดับ

เมื่อจำแนกความต้องการใช้ข้อมูลทางการบัญชีบริหารของผู้ประกอบการ โรงสีข้าวในเขตภาคเหนือตามเพศ อายุ ระดับการศึกษา ขนาดโรงสี ประเภทการจดทะเบียนของกิจการ ระยะเวลาที่ประกอบกิจการ โรงสี ทุนจดทะเบียนของกิจการ และการจัดทำบัญชีของธุรกิจ พบว่า เพศชายมีความต้องการใช้ข้อมูลทางการบัญชีบริหาร โดยรวมอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ย 3.73 เพศหญิงมีความต้องการใช้ข้อมูลทางการบัญชีบริหารโดยรวมอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ย 3.96 หากจำแนกตามอายุพบว่าอายุน้อยกว่า 30 ปี มีความต้องการใช้ข้อมูลทางการบัญชีบริหาร โดยรวมอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ย 3.81 อายุ 30-40 ปี มีความต้องการใช้ข้อมูลทางการบัญชีบริหาร โดยรวม อยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ย 3.76 อายุ 41-50 ปี มีความต้องการใช้ข้อมูลทางการบัญชีบริหาร โดยรวม อยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ย 4.23 และอายุมากกว่า 50 ปี มีความต้องการใช้ข้อมูลทางการบัญชีบริหาร โดยรวมอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ย 3.59 จำแนกตามระดับการศึกษา โดยระดับต่ำกว่าปริญญาตรีมีความต้องการใช้ข้อมูลทางการบัญชีบริหาร โดยรวมอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ย 3.57 ระดับปริญญาตรี มีความต้องการใช้ข้อมูลทางการบัญชีบริหาร โดยรวมอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ย 3.95 ระดับปริญญาโทหรือสูงกว่ามีความต้องการใช้ข้อมูลทางการบัญชีบริหาร โดยรวมอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ย 3.90

สำหรับโรงเรียนขนาดเล็กมีความต้องการใช้ข้อมูลทางการบัญชีบริหารโดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง มีค่าเฉลี่ย 2.96 โรงเรียนขนาดกลางมีความต้องการใช้ข้อมูลทางการบัญชีบริหารโดยรวมอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ย 3.70 โรงเรียนขนาดใหญ่มีความต้องการใช้ข้อมูลทางการบัญชีบริหารโดยรวมอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ย 3.93 จำแนกตามประเภทการจดทะเบียนของกิจการ โดยกิจการประเภทเจ้าของคนเดียว มีความต้องการใช้ข้อมูลทางการบัญชีบริหารโดยรวมอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ย 3.57 บริษัท มีความต้องการใช้ข้อมูลทางการบัญชีบริหารโดยรวมอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ย 4.02 ห้างหุ้นส่วนจำกัด มีความต้องการใช้ข้อมูลทางการบัญชีบริหาร โดยรวมอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ย 3.79 และห้างหุ้นส่วนสามัญ มีความต้องการใช้ข้อมูลทางการบัญชีบริหาร โดยรวมอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ย 3.97 จำแนกตามระยะเวลาที่ประกอบกิจการ โรงเรียน โดยระยะเวลาที่ประกอบกิจการน้อยกว่า 5 ปี มีความต้องการใช้ข้อมูลทางการบัญชีบริหาร โดยรวมอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ย 3.79 ระยะเวลาที่ประกอบกิจการ 5-9 ปี มีความต้องการใช้ข้อมูลทางการบัญชีบริหาร โดยรวมอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ย 4.24 ระยะเวลาที่ประกอบกิจการน้อยกว่า 10-14 ปี มีความต้องการใช้ข้อมูลทางการบัญชีบริหาร โดยรวมอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ย 4.29 ระยะเวลาที่ประกอบกิจการ 15 ปีขึ้นไป มีความต้องการใช้ข้อมูลทางการบัญชีบริหาร โดยรวมอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ย 4.59 จำแนกตามทุนจดทะเบียนของกิจการ โดยกิจการทุนจดทะเบียนไม่เกิน 10 ล้านบาท มีความต้องการใช้ข้อมูลทางการบัญชีบริหาร โดยรวมอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ย 3.69 กิจการทุนจดทะเบียน 11-50 ล้านบาท มีความต้องการใช้ข้อมูลทางการบัญชีบริหาร โดยรวมอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ย 3.88 โดยกิจการทุนจดทะเบียน 51-100 ล้านบาท มีความต้องการใช้ข้อมูลทางการบัญชีบริหาร โดยรวมอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ย 3.76 โดยกิจการทุนจดทะเบียนสูงกว่า 100 ล้านบาท มีความต้องการใช้ข้อมูลทางการบัญชีบริหาร โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด มีค่าเฉลี่ย 4.59 จำแนกตามการจัดทำบัญชีของธุรกิจ โดยกิจการที่จัดทำบัญชีโดยพนักงานบัญชีของโรงเรียน มีความต้องการใช้ข้อมูลทางการบัญชีบริหาร โดยรวมอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ย 4.20 กิจการที่จัดทำบัญชีโดยสำนักงานบัญชี มีความต้องการใช้ข้อมูลทางการบัญชีบริหาร โดยรวมอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ย 3.80 กิจการที่จัดทำบัญชีเอง มีความต้องการใช้ข้อมูลทางการบัญชีบริหาร โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง มีค่าเฉลี่ย 3.28

ส่วนที่ 3 ปัญหาและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับความต้องการใช้ข้อมูลทางการบัญชีบริหาร

โดยปัญหาและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับความต้องการใช้ข้อมูลทางการบัญชีบริหารที่ผู้ประกอบการได้ตอบแบบสอบถาม สามารถสรุปได้ดังนี้

ปัญหา

1. ได้รับข้อมูลทางการบัญชีล่าช้าในบางครั้ง ซึ่งอาจจะทำให้ไม่สามารถตอบสนองความต้องการใช้ได้ทันเวลา
2. ไม่ทราบราคาตลาดล่วงหน้า และนโยบายที่แน่ชัดของรัฐบาลต่อราคาข้าว
3. ในการขายข้าวต้องผ่านนายหน้าและขั้นตอนการขนส่งหลายขั้นตอน เช่น การตรวจสอบ การออกเช็ค การส่งมอบ การตรวจสอบเอกสารรายละเอียดสินค้า ประกอบกับสถานที่เก็บและโรงสีอยู่ห่างกันมาก จึงทำให้ได้รับข้อมูลเพื่อมาจัดทำบัญชีและงบการเงินช้า
4. ข้อมูลทางการตลาดน้อย นโยบายแต่ละรัฐบาลไม่เป็นไปตามทางแนวเดียวกัน เปลี่ยนรัฐบาลก็เปลี่ยนนโยบายการตลาด บุคลากรที่ให้ข้อมูลต่างๆ มีน้อยและไม่มีความรู้เพียงพอ
5. ไม่ทราบข้อมูลข้าวของรัฐบาลว่ามีมากน้อยแค่ไหน และจะเทขายออกสู่ตลาดเมื่อไร
6. ผู้บริหารไม่เข้าใจหลักการบัญชี ทำบัญชีเองภายในครอบครัว
7. ขาดบุคลากรที่มีคุณภาพ ขาดเทคโนโลยี
8. พนักงานที่เรียนจบบัญชีปริญญาตรี เมื่อเริ่มทำงานแล้วมักจะผลงานไม่ดี
9. ขาดเสรีทางการค้า
10. มีความต้องการแบบฟอร์มการลงบัญชีรับ-จ่าย และสต็อกสินค้าที่ห้างร้านต่าง ๆ ที่ถูกต้อง

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อมูลที่ได้สามารถนำมาช่วยวางแผนในการดำเนินงานได้เป็นอย่างดี
2. ต้องการผู้ที่มีความชำนาญการด้านบัญชี โดยเฉพาะมาช่วยงาน
3. ควรการให้นักศึกษาที่อยู่ปี 4 ก่อนจบปริญญาตรีเข้าฝึกงานกับบริษัทบัญชี โดยตรงอย่างน้อย 1 เทอมก่อนจบปริญญาตรี
4. นโยบายต่างๆ ควรไปในทางเดียวกัน การเพิ่มข้อมูลต่างๆ ให้กว้างขวางมากกว่านี้และการตลาดควรมีประชาสัมพันธ์ที่เพิ่มมากขึ้น
5. การเปิดเสรีการค้า ไม่จำกัดขอบเขตทางการค้า

6. ต้องการให้รัฐบาลขายข้าวในสต็อกออกให้ต่างประเทศ ไม่ต้องการให้รัฐบาลขายตลาดภายในประเทศ เพราะรัฐบาลขายถูกมาก ๆ ซึ่งทางโรงสีไม่สามารถสู้ขายแข่งกับรัฐบาลได้

5.2 อภิปรายผล

จากการศึกษาถึงความต้องการของผู้ประกอบการ โรงสีข้าวในเขตภาคเหนือต่อการใช้ข้อมูลทางการบัญชีบริหาร โดยใช้แนวคิดเกี่ยวกับหน้าที่ของผู้บริหารกับความต้องการใช้ข้อมูลทางการบัญชีบริหาร ได้ดังนี้

ด้านการวางแผน จากการศึกษาพบว่า ความต้องการใช้ข้อมูลทางการบัญชีบริหาร ด้านการวางแผน อยู่ในระดับมาก โดยมีความต้องการใช้ข้อมูลการประมาณการล่วงหน้าว่าจะขายสินค้าเมื่อไร จำนวนเท่าไร การกำหนดเป้าหมายด้านการเงิน เช่น เป้าหมายด้านกำไรหรือผลตอบแทนการประมาณการเกี่ยวกับรายได้และค่าใช้จ่ายในการผลิต ซึ่งสอดคล้องกับ วิมลพรรณ เลาหเจริญยศ (2553) ที่กล่าวว่า ผู้บริหารของธุรกิจเกษตรกรรมหรือสหกรณ์ ถ้าพูด มีความต้องการ ในการใช้ข้อมูลทางการบัญชีด้านการวางแผน โดยรวมอยู่ในระดับมาก โดยมีความต้องการใช้ข้อมูลทางการบัญชีในการวางแผนการบริหารสินค้าคงคลัง และวางแผนกำหนดเป้าหมายด้านการเงิน และสอดคล้องของ สมเจตต์ บันแก้ว (2556) ที่กล่าวว่าผู้บริหารที่มีความต้องการข้อมูลในการวางแผนกำหนดเป้าหมายการเงินสูงที่สุด เนื่องจากวัตถุประสงค์ของผู้ประกอบการคือการทำกำไร และผลตอบแทนให้มากที่สุด ข้อมูลทางการบัญชีเพื่อการบริหารด้านการวางแผนที่ดีจะส่งผลให้ประสบความสำเร็จได้รับกำไรและผลตอบแทนได้ นอกจากนี้ยังสอดคล้องกับแนวคิดของ กชกร เถลิมาภิญญา (2552: 2) ที่ได้กล่าวว่า การวิเคราะห์จุดเสมอตัว (Break-Even Point Analysis) เป็นเทคนิคในการตัดสินใจของฝ่ายบริหารเทคนิคหนึ่งในการวางแผนและควบคุมการดำเนินงานของธุรกิจตลอดจน การกำหนดนโยบายทางการตลาด โดยอาศัยความสัมพันธ์ระหว่างต้นทุน ปริมาณและกำไร เพื่อคำนวณหาจำนวนหน่วยของสินค้าที่ขายหรือปริมาณยอดขายที่จะทำให้ยอดขายหรือรายได้ของกิจการเท่ากับต้นทุนที่เกิดขึ้นทั้งหมดพอดี ซึ่งก็หมายถึงจุดเสมอตัวหรือจุดคุ้มทุนนั่นเอง ณ จุดนี้ธุรกิจไม่มีกำไรและไม่ขาดทุน

ด้านการสั่งการ จากการศึกษาพบว่า ความต้องการใช้ข้อมูลทางการบัญชีบริหาร ด้านการสั่งการ อยู่ในระดับมาก โดยมีความต้องการใช้ข้อมูลทางการบัญชีบริหารในการสั่งการ ได้แก่ ข้อมูลด้านต้นทุน ข้อมูลด้านการขาย เพื่อสั่งการให้จัดทำรายงานและนำเสนอรายงานเกี่ยวกับข้อมูลทางบัญชีที่สำคัญเพื่อตอบสนองต่อการบริหารงานที่ทันเวลา ข้อมูลการผลิตเพื่อสั่งการให้ผลิตสินค้าตามความต้องการของตลาดและผลิตให้ทันเวลา ข้อมูลแผนการดำเนินงานเพื่อสั่งการให้ดำเนินการตามแผน การลดต้นทุนลดค่าใช้จ่าย ซึ่งสอดคล้องกับ วิมลพรรณ เลหาเจริญยศ (2553) ที่กล่าวว่า ผู้บริหารของธุรกิจเกษตรในเขตสวนอุตสาหกรรมศรีสะเกษพัฒนา ลำพูน มีความต้องการในการใช้ข้อมูลทางบัญชีด้านการสั่งการให้องค์กรดำเนินงานตามแนวทางที่กำหนดเพื่อให้บรรลุตามเป้าหมายที่วางไว้ และสอดคล้องกับสมเจตต์ ปันแก้ว (2556) ที่กล่าวว่า ด้านการสั่งการ ผู้ประกอบการมีความต้องการใช้ข้อมูลทางบัญชีบริหารในระดับมาก นอกจากนี้ยังสอดคล้องกับแนวคิดของ วริยา ปานปรุง (2550: 5) ที่กล่าวว่า ในการบริหารงานของผู้บริหาร ขบวนการที่จะช่วยให้กิจการประสบความสำเร็จและสามารถบรรลุเป้าหมาย ได้แก่ การสั่งการและการจูงใจ (Directing and Motivation) คือ อำนาจหน้าที่ที่ฝ่ายบริหารดูแลผู้ใต้บังคับบัญชา เพื่อให้ทำงานในหน้าที่ที่เหมาะสมกับความรู้ความสามารถ การมอบหมายงานควรระบุถึงขอบเขตของหน้าที่และความรับผิดชอบให้ชัดเจน รวมทั้งการสร้างแรงจูงใจให้บุคคลต่าง ๆ ในองค์กรในการทำงานร่วมกัน เพื่อให้มีความพร้อมและความสามารถที่จะเสนอข้อมูลแก่ผู้บริหารในระดับต่าง ๆ ได้รวดเร็ว ถูกต้อง ทันต่อความต้องการของผู้บริหาร

ด้านการควบคุม จากการศึกษาพบว่า ความต้องการใช้ข้อมูลทางการบัญชีบริหารด้านการควบคุมอยู่ในระดับมาก โดยมีความต้องการใช้ข้อมูลทางการบัญชีบริหารเพื่อควบคุมคุณภาพของสินค้าที่ผลิตและการตรวจสอบคุณภาพก่อนการส่งมอบ ข้อมูลเพื่อควบคุมต้นทุนและค่าใช้จ่ายดำเนินงานให้เป็นไปตามที่กำหนดไว้ ข้อมูลเพื่อควบคุมงบประมาณในการจัดซื้อเครื่องจักรหรือเทคโนโลยีใหม่ ๆ ในการผลิต และข้อมูลเพื่อควบคุมสินค้าคงคลังให้เหมาะสมทั้งในด้านการจัดซื้อและด้านการผลิตเพื่อจำหน่าย ซึ่งสอดคล้องกับ วิมลพรรณ เลหาเจริญยศ (2553) ที่กล่าวว่า ผู้บริหารของธุรกิจเกษตรในเขตสวนอุตสาหกรรมศรีสะเกษพัฒนา ลำพูน มีความต้องการในการใช้ข้อมูลทางบัญชี ด้านการควบคุมโดยรวมอยู่ในระดับมาก โดยมีความต้องการใช้ข้อมูลทางบัญชีเพื่อควบคุมสินค้าคงคลังให้เหมาะสมทั้งด้านการจัดซื้อและผลิตสินค้า และความต้องการในการใช้ข้อมูลทางบัญชี เพื่อควบคุมการสั่งซื้อและต้นทุนในการสั่งซื้อ มากที่สุด และสอดคล้องกับ อุบลวรรณ เลิศนอก (2550) กล่าวถึง การจัดหาวัตถุดิบ การพัฒนาคุณภาพข้าว การขนส่งและการเก็บ

รักษา การบรรจุหีบห่อและระบบตลาดแรงงาน เป็นอีกปัจจัยหนึ่งที่มีความสำคัญต่อประสิทธิภาพการผลิตของโรงสี

ด้านการตัดสินใจ จากการศึกษาพบว่าความต้องการใช้ข้อมูลทางการบัญชีบริหารด้านการตัดสินใจ โดยรวมอยู่ในระดับมาก โดยมีต้องการใช้ข้อมูลทางการบัญชีบริหารในการวิเคราะห์จุดคุ้มทุน เพื่อการตัดสินใจในการผลิตสินค้า เพื่อตัดสินใจวางแผนให้สอดคล้องกับความต้องการของตลาด วิเคราะห์ต้นทุนและผลตอบแทนของการลงทุนใน ตัดสินใจทางการเงิน การจัดหาแหล่งเงินทุน เช่น การกู้ยืมเงินจากธนาคาร และข้อมูลตัดสินใจด้านการผลิต เช่น การยอมรับคำสั่งซื้อพิเศษการตัดสินใจผลิตเองหรือซื้อจากบุคคลภายนอก ซึ่งสอดคล้องกับ จุติพร สิริอรุณรุ่งโรจน์ (2546) ที่กล่าวว่า ข้อมูลทางการบัญชีที่ผู้บริหารใช้ในการตัดสินใจมากที่สุดในการกำหนดราคาขาย คือ ใช้ข้อมูลกำไร ข้อมูลทางการบัญชีที่ผู้บริหารใช้ในการตัดสินใจเพิ่มกำลังการผลิตมากที่สุด คือ ปริมาณความต้องการสินค้าและรายได้เพิ่มขึ้น ข้อมูลทางการบัญชีที่ผู้บริหารต้องการใช้มากที่สุด คือ ประมาณการยอดขาย ข้อมูลทางการบัญชีที่ผู้บริหารใช้ในการตัดสินใจรับคำสั่งซื้อพิเศษมากที่สุด คือ ต้นทุนการผลิตเองในการตัดสินใจผลิตสินค้าหรือซื้อจากบุคคลภายนอก และสอดคล้องกับ วิมลพรรณ เลาหเจริญยศ (2553) ที่กล่าวว่า ผู้บริหารของธุรกิจขนาดเล็กในเขตสวนอุตสาหกรรมศรีนครินทร์ ลำพูน มีความต้องการใช้ข้อมูลทางบัญชีเพื่อตัดสินใจเกี่ยวกับการวางแผนการผลิตเพื่อให้สอดคล้องกับปริมาณคำสั่งซื้อของลูกค้าและความต้องการของตลาดมากที่สุด และสอดคล้องกับเพราพิลาส ประสิทธิ์บุรีรักษ์และสุทธิศักดิ์ ประสิทธิ์บุรีรักษ์ (2554) กล่าวว่า ผู้บริหารมีความคิดเห็นต่อการใช้ข้อมูลทางบัญชีประกอบการตัดสินใจเกี่ยวกับการจัดหาแหล่งเงินทุนและสภาพคล่องอยู่ 2 ระดับ คือ เห็นด้วยอย่างยิ่ง และเห็นด้วย ข้อมูลจากงบดุล ผู้บริหารให้ความสำคัญกับเงินสดมากที่สุดและใช้เป็นข้อมูลในการตัดสินใจเป็นอันดับหนึ่ง นอกจากนี้ยังสอดคล้องกับแนวคิดของ กชกร เกลิมกาญจนา (2552: 2) กล่าวว่า “จุดคุ้มทุน” (Break Even Point) ช่วยให้ผู้บริหารสามารถตัดสินใจได้ ผู้บริหารอาจใช้จุดคุ้มทุนเป็นพื้นฐานในการตัดสินใจเกี่ยวกับการกำหนดราคาขาย ปริมาณขายและกำไรได้

นอกจากนั้นแล้ว จากการศึกษายังพบว่า ผู้ประกอบการโรงสีข้าว เพศชายและเพศหญิงมีความต้องการใช้ข้อมูลทางการบัญชีบริหาร โดยรวมอยู่ในระดับมาก ซึ่งสอดคล้องกับสมเจตต์ ปันแก้ว (2556) บางด้านที่ศึกษาความต้องการใช้ข้อมูลทางบัญชีบริหารของผู้ประกอบการธุรกิจก่อสร้างพบว่า เพศชายและเพศหญิงมีความต้องการใช้ข้อมูลทางการบัญชีบริหารในระดับมาก แต่ยกเว้นใน

ด้านการควบคุมทั้งเพศหญิงและเพศชายมีความต้องการในระดับปานกลาง และเมื่อจำแนกตามอายุ พบว่า ผู้ประกอบการที่มีอายุ 41-50 ปี มีความต้องการใช้ข้อมูลทางการบัญชีบริหารมากที่สุด

เมื่อจำแนกตามระดับการศึกษา พบว่า ผู้ประกอบการที่มีระดับการศึกษาต่ำกว่าปริญญาตรี ระดับปริญญาตรี ระดับปริญญาโทหรือสูงกว่า มีความต้องการใช้ข้อมูลทางการบัญชีบริหาร โดยรวมอยู่ในระดับมาก โดยระดับปริญญาตรี มีความต้องการใช้ข้อมูลทางการบัญชีบริหารมากที่สุดซึ่งสอดคล้องกับวิมลพรรณ เลหาเจริญยศ (2553) ศึกษาความต้องการใช้ข้อมูลทางบัญชีของบริหารของธุรกิจขนาดเล็กในเขตสวนอุตสาหกรรมหรืออำเภอสหพัฒน์ ลำพูน พบว่า ผู้ประกอบการที่มีระดับการศึกษาต่ำกว่าปริญญาตรี ระดับปริญญาตรี ระดับปริญญาโทหรือสูงกว่า มีความต้องการใช้ข้อมูลทางการบัญชีบริหาร โดยรวมอยู่ในระดับมาก โดยระดับปริญญาตรี มีความต้องการใช้ข้อมูลทางการบัญชีบริหารมากที่สุดเช่นกัน ซึ่งจะสังเกตได้ว่า ผู้บริหารไม่ว่าจะสำเร็จการศึกษาสูงสุดในระดับใด ต่างมีความต้องการใช้ข้อมูลทางการบัญชีบริหารในระดับมาก

เมื่อจำแนกตามระยะเวลาที่ประกอบกิจการ โรงสี พบว่า ระยะเวลาที่ประกอบกิจการน้อยกว่า 5 ปี ระยะเวลาที่ประกอบกิจการ 5-9 ปี ประกอบกิจการ 10-14 ปี ระยะเวลาที่ประกอบกิจการ 15 ปี ขึ้นไป มีความต้องการใช้ข้อมูลทางการบัญชีบริหาร โดยรวมอยู่ในระดับมาก โดยระยะเวลาที่ประกอบกิจการ โรงสีระหว่าง 10-14 ปี มีความต้องการใช้ข้อมูลทางการบัญชีบริหารมากที่สุด ซึ่งสอดคล้องกับ สมเจตต์ ปันแก้ว (2556) ทำการศึกษาแล้วพบว่า ระยะเวลาที่ประกอบกิจการต่างกันมีความต้องการใช้ข้อมูลการบัญชีบริหารในระดับมากเช่นกัน โดยจะเห็นได้ว่า ผู้ประกอบการส่วนใหญ่ไม่ว่าจะมีระยะเวลาที่ประกอบกิจการมากหรือน้อย ต่างมีความต้องการใช้ข้อมูลทางการบัญชีบริหารในระดับมาก

เมื่อจำแนกตามทุนจดทะเบียนของกิจการ พบว่า ผู้ประกอบการที่มีทุนจดทะเบียนไม่เกิน 10 ล้านบาท ทุนจดทะเบียน 11-50 ล้านบาท ทุนจดทะเบียน 51-100 ล้านบาท และทุนจดทะเบียนสูงกว่า 100 ล้านบาท มีความต้องการใช้ข้อมูลทางการบัญชีบริหาร โดยรวมอยู่ในระดับมาก โดยกิจการทุนจดทะเบียนสูงกว่า 100 ล้านบาท มีความต้องการใช้ข้อมูลทางการบัญชีบริหารมากที่สุด ซึ่งสอดคล้องกับสมเจตต์ ปันแก้ว (2556) ทำการศึกษาแล้ว พบว่า ทุนจดทะเบียนของกิจการต่างกันมีความต้องการใช้ข้อมูลการบัญชีบริหารภาพรวมในระดับมาก

จากการวิเคราะห์ในภาพรวมจะเห็นได้ว่า ในการบริหารงานผู้บริหารต้องเผชิญกับประเด็นปัญหาที่ต้องตัดสินใจมากมาย ทั้งนี้ สมณึก เอื้อจิระพงษ์พันธ์ (2551: 247) กล่าวว่า ข้อมูลจึงเป็นสิ่งจำเป็นในการบริหารงาน และจากงานวิจัยในหลายๆ ชิ้นพบว่า ผู้บริหาร ผู้ประกอบการหรือนักธุรกิจ มีความต้องการใช้ข้อมูลทางการบัญชีบริหาร ซึ่งสอดคล้องกับผลการศึกษาในครั้งใหม่ที่พบว่า ความต้องการใช้ข้อมูลทางการบัญชีบริหารของผู้ประกอบการ โรงสีข้าวอยู่ในระดับมากในทุกด้าน โดยด้านการสั่งการมากที่สุด รองลงมาคือ ด้านการควบคุม ด้านการตัดสินใจ และด้านการวางแผน หรือเมื่อจำแนกตามขนาดโรงสี ประเภทการจดทะเบียนของกิจการ การจัดทำบัญชีของกิจการก็มีความต้องการใช้ข้อมูลทางบัญชีในระดับมากเช่นกัน โดยโรงสีขนาดใหญ่มีความต้องการใช้ข้อมูลทางการบัญชีบริหารมากที่สุด กิจการประเภทบริษัท มีความต้องการใช้ข้อมูลทางการบัญชีบริหารมากที่สุด และกิจการที่จัดทำบัญชีโดยพนักงานบัญชีของโรงสี มีความต้องการใช้ข้อมูลทางการบัญชีบริหารมากที่สุด

5.3 ข้อค้นพบ

ความต้องการของผู้ประกอบการ โรงสีข้าวในเขตภาคเหนือต่อการใช้ข้อมูลทางการบัญชีบริหารทั้ง 4 ด้าน ประกอบด้วย ด้านการวางแผน ด้านการสั่งการ ด้านการควบคุมและด้านการตัดสินใจ พบว่า โดยรวมผู้ตอบแบบสอบถามมีความต้องการใช้ข้อมูลทางการบัญชีบริหารอยู่ในระดับมาก โดยด้านการสั่งการมากที่สุด รองลงมาคือ ด้านการควบคุม ด้านการตัดสินใจและด้านการวางแผน

ความต้องการใช้ข้อมูลทางการบัญชีบริหาร ด้านการวางแผน โดยรวมอยู่ในระดับมาก โดยความต้องการใช้ข้อมูลทางการบัญชีบริหารทุกข้ออยู่ในระดับมาก ได้แก่ ข้อมูลเกี่ยวกับการประมาณการล่วงหน้าว่าจะขายสินค้าเมื่อไร จำนวนเท่าไร รองลงมาคือ ข้อมูลในการกำหนดเป้าหมายด้านการเงิน เช่น เป้าหมายด้านกำไร หรือผลตอบแทน ข้อมูลการประมาณการเกี่ยวกับรายได้และค่าใช้จ่ายในการผลิต ข้อมูลเพื่อวางแผน การผลิตตามคำสั่งซื้อของลูกค้าประมาณการ ยอดขายหรือตารางการผลิต ข้อมูลการวางแผน การจัดหาเงินลงทุนและการกำหนดงบประมาณการใช้จ่ายเงิน ข้อมูลการประมาณการเกี่ยวกับเงินสดที่จะได้รับและที่จะจ่าย ข้อมูลการตรวจนับสินค้าคงเหลือประจำปีและการจัดซื้อวัตถุดิบเพื่อการวางแผนการผลิต ข้อมูลด้านสภาพคล่องของธุรกิจ เพื่อป้องกันการขาดสภาพคล่อง ข้อมูลด้านบุคลากรและแรงงานเพื่อการวางแผนการทดแทน การวิเคราะห์การออกจากงานของแรงงาน รวมทั้งการวิเคราะห์ผลกระทบต่อเนื่องที่จะเกิดจากการทดแทนแรงงานคนด้วยเครื่องจักร ตามลำดับ

ความต้องการใช้ข้อมูลทางการบัญชีบริหาร ด้านการสั่งการ โดยรวมอยู่ในระดับมาก โดยความต้องการใช้ข้อมูลทางการบัญชีบริหารทุกข้ออยู่ในระดับมาก ได้แก่ ข้อมูลด้านต้นทุน ข้อมูลด้านการขายเพื่อสั่งการให้จัดทำรายงานและนำเสนอรายงานเกี่ยวกับข้อมูลทางบัญชีที่สำคัญเพื่อตอบสนองต่อการบริหารงานที่ทันเวลา ข้อมูลการผลิตเพื่อสั่งการให้ผลิตสินค้าตามความต้องการของตลาด และผลิตให้ทันเวลา รองลงมาคือ ข้อมูลแผนการดำเนินงานเพื่อสั่งการให้ดำเนินการตามแผนการผลิตต้นทุนลดค่าใช้จ่าย และข้อมูลสาเหตุการลดลงของรายได้ การเพิ่มขึ้นของต้นทุนและค่าใช้จ่ายต่างๆ เพื่อสั่งการให้ดำเนินการแก้ไขให้ทันท่วงที ตามลำดับ

ความต้องการใช้ข้อมูลทางการบัญชีบริหาร ด้านการควบคุม โดยรวมอยู่ในระดับมาก โดยความต้องการใช้ข้อมูลทางการบัญชีบริหารทุกข้ออยู่ในระดับมาก ได้แก่ ข้อมูลเพื่อควบคุมคุณภาพของสินค้าที่ผลิตและการตรวจสอบคุณภาพก่อนการส่งมอบ รองลงมาคือ ข้อมูลเพื่อควบคุมต้นทุนและค่าใช้จ่ายดำเนินงานให้เป็นไปตามที่กำหนดไว้ ข้อมูลเพื่อควบคุมเงินสดรับ เงินสดจ่ายของกิจการ ข้อมูลการปฏิบัติงานของพนักงาน ข้อมูลเพื่อควบคุมจำนวนเงินและระยะเวลาการให้สินเชื่อแก่ลูกค้ารวมทั้งสินเชื่อที่ได้จากเจ้าหนี้หรือผู้ขาย ข้อมูลเพื่อควบคุมงบประมาณในการจัดซื้อเครื่องจักรหรือเทคโนโลยีใหม่ๆ ในการผลิต และข้อมูลเพื่อควบคุมสินค้าคงคลังให้เหมาะสมทั้งในด้านการจัดซื้อและด้านการผลิตเพื่อจำหน่าย ตามลำดับ

ความต้องการใช้ข้อมูลทางการบัญชีบริหาร ด้านการตัดสินใจ โดยรวมอยู่ในระดับมาก โดยความต้องการใช้ข้อมูลทางการบัญชีบริหารในระดับมาก ได้แก่ ข้อมูลเกี่ยวกับจุดคุ้มทุนเพื่อการตัดสินใจในการผลิตสินค้า รองลงมาคือ ข้อมูลด้านผลผลิตเพื่อตัดสินใจวางแผนให้สอดคล้องกับความต้องการของตลาด ข้อมูลเพื่อวิเคราะห์ต้นทุนและผลตอบแทนของการลงทุนในกิจการ ข้อมูลตัดสินใจด้านการเงิน การจัดหาแหล่งเงินทุน เช่น การกู้ยืมเงินจากธนาคาร และข้อมูลตัดสินใจด้านการผลิต เช่น การยอมรับคำสั่งซื้อพิเศษ การตัดสินใจผลิตเองหรือซื้อจากบุคคลภายนอก ตามลำดับ ส่วนความต้องการใช้ข้อมูลทางการบัญชีบริหารในระดับปานกลาง ได้แก่ ข้อมูลบุคลากรเพื่อตัดสินใจด้านการเพิ่ม/ลดพนักงานและบุคลากรในการทำงาน

ความต้องการใช้ข้อมูลทางการบัญชีบริหารของผู้ประกอบการโรงสีข้าวในเขตภาคเหนือ ตามเพศ อายุ ระดับการศึกษา ขนาดโรงสี ประเภทการจดทะเบียนของกิจการ ระยะเวลาที่ประกอบกิจการ โรงสี ทุนจดทะเบียนของกิจการและการจัดทำบัญชีของธุรกิจ พบว่า เพศชายและเพศหญิง ผู้ที่มีการศึกษาระดับต่ำกว่าปริญญา ระดับปริญญาตรี ระดับปริญญาโท หรือสูงกว่า มีความต้องการใช้

ข้อมูลทางการบัญชีบริหาร โดยรวมอยู่ในระดับมาก ในขณะที่โรงเรียนขนาดเล็กมีความต้องการใช้ข้อมูลทางการบัญชีบริหาร โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง โรงเรียนขนาดกลางและโรงเรียนขนาดใหญ่มีความต้องการใช้ข้อมูลทางการบัญชีบริหาร โดยรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้กิจการประเภทเจ้าของคนเดียว บริษัท ห้างหุ้นส่วนจำกัด และห้างหุ้นส่วนสามัญ กิจการ โรงเรียนที่มีระยะเวลาที่ประกอบกิจการน้อยกว่า 5 ปี ระยะเวลาที่ประกอบกิจการ 5-9 ปี ประกอบกิจการ 10-14 ปี ระยะเวลาที่ประกอบกิจการ 15 ปีขึ้นไป โรงเรียนที่มีทุนจดทะเบียนของกิจการ โดยกิจการทุนจดทะเบียนไม่เกิน 10 ล้านบาท กิจการทุนจดทะเบียน 11-50 ล้านบาท กิจการทุนจดทะเบียน 51-100 ล้านบาท กิจการทุนจดทะเบียนสูงกว่า 100 ล้านบาท และเมื่อจำแนกตามการจัดทำบัญชีของธุรกิจ โดยกิจการที่จัดทำบัญชีโดยพนักงานบัญชีของโรงเรียน กิจการที่จัดทำบัญชีโดยสำนักงานบัญชี กิจการที่จัดทำบัญชีเองมีความต้องการใช้ข้อมูลทางการบัญชีบริหาร โดยรวมอยู่ในระดับมาก

จากผลการศึกษาในครั้งนี้ จะพบว่า ผู้ประกอบการ โรงเรียนข่าวในเขตภาคเหนือมีความต้องการใช้ข้อมูลทางการบัญชีบริหาร โดยรวมทุกด้านอยู่ในระดับมาก อาจเป็นเพราะผู้ประกอบการ โรงเรียนข่าวต้องการใช้ข้อมูลทางบัญชีที่สำคัญเพื่อการบริหารงานที่ทันเวลา การดำเนินการตามแผนเพื่อการลดต้นทุนลดค่าใช้จ่าย การหาสาเหตุการลดลงของรายได้ การเพิ่มขึ้นของต้นทุนและค่าใช้จ่ายต่างๆ เพื่อสั่งการให้ดำเนินการแก้ไขให้ทันท่วงที ซึ่งในสภาพแวดล้อมทางธุรกิจ ประกอบไปด้วยกิจกรรมทางธุรกิจที่สามารถแบ่งได้เป็นกิจกรรมต่างๆ มากมายให้ได้มาซึ่งผลประโยชน์ทางธุรกิจสูงสุด ไม่ว่าจะเป็นการลงทุน การจัดหาเงินและการดำเนินงานขององค์กร ประกอบกับสภาพการแข่งขันในตลาดส่งออกข่าวในปัจจุบันซึ่งทวีความรุนแรงมากขึ้น ผู้ประกอบการจึงต้องมีการวางแผน การสั่งการการควบคุมและการตัดสินใจที่ดีและถูกต้องในการดำเนินกิจการ ข้อมูลทางบัญชีจึงเป็นข้อมูลที่มีความสำคัญมากในการบริหาร เพื่อช่วยให้ผู้ประกอบการสามารถบริหารงานให้ประสบความสำเร็จและมีประสิทธิภาพพร้อมทำกำไรให้ได้สูงสุด

5.4 ข้อเสนอแนะ

จากการศึกษาจากการศึกษาความต้องการของผู้ประกอบการ โรงเรียนข่าวในเขตภาคเหนือต่อการใช้อินformation การบัญชีบริหาร มีข้อเสนอแนะดังนี้

- 5.4.1 การให้ความรู้และทักษะการใช้ข้อมูลทางบัญชีเพื่อการบริหาร จากการศึกษ พบว่า ผู้ประกอบการ โรงเรียนข่าวในเขตภาคเหนือ มีความต้องการการใช้ข้อมูลทางการบัญชี

บริหารในระดับมากในทุกด้าน ทั้งด้านการวางแผน ด้านการสั่งการ ด้านการควบคุม และด้านการตัดสินใจ ดังนั้นสมาคมโรงสีข้าวไทยควรมีการอบรมให้ความรู้แก่ผู้ประกอบการโรงสีข้าว เพื่อให้เข้าใจในการจัดทำบัญชีเพื่อการบริหารและการนำข้อมูลทางบัญชีไปใช้ในการบริหารกิจการ ตลอดจนอาจมีการจัดทำโปรแกรมสำเร็จรูปทางบัญชีเพื่อการบริหาร เพื่อให้แต่ละกิจการได้ใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางบัญชีเพื่อการบริหารร่วมกันเพื่อความรวดเร็วในการได้รับข้อมูลทางการบัญชีบริหาร ซึ่งจะส่งผลดีต่อการบริหารงาน

- 5.4.2 ปัญหาการประกอบธุรกิจโรงสีข้าว จากการศึกษาพบว่า ผู้ประกอบการมีปัญหาด้านนโยบายของรัฐมากที่สุด รองลงมาคือ ปัญหาด้านการตลาด ปัญหาด้านการขาดแคลนแรงงาน ปัญหาด้านต้นทุนการผลิต ดังนั้น ภาครัฐควรมีการจัดทำยุทธศาสตร์ข้าวที่เน้นการค้าข้าว หรือมีนโยบายการขับเคลื่อนทางการเกษตรที่ชัดเจน เพื่อให้ภาคการเกษตรสามารถดำเนินการไปได้อย่างยั่งยืน สนับสนุนกระบวนการผลิต หรือการจัดการที่ช่วยลดต้นทุนหรือเพิ่มประสิทธิภาพในการผลิตข้าวไทย ตลอดจนเพิ่มศักยภาพและขีดความสามารถด้านการบริหาร การจัดการของผู้ประกอบการโรงสี ตลอดจนเทคโนโลยีการสื่อสาร ข้อมูลข่าวสารต่าง ๆ ให้ครอบคลุมและทั่วถึง

5.5 ข้อเสนอแนะในการศึกษาครั้งต่อไป

- 5.5.1 การศึกษาครั้งนี้เป็นการศึกษาความต้องการของผู้ประกอบการโรงสีข้าวในเขตภาคเหนือต่อการใช้ข้อมูลทางการบัญชีบริหาร ซึ่งเป็นการศึกษาเฉพาะพื้นที่ในเขตภาคเหนือเท่านั้น โดยใช้แนวคิดหน้าที่ของผู้บริหารกับความต้องการข้อมูลทางการบัญชีบริหาร มาเป็นตัววัดผลความต้องการของผู้ประกอบการ ในการศึกษาครั้งต่อไป ผู้ศึกษาอาจจะศึกษาเพิ่มเติม โดยอาจจะกำหนดพื้นที่ในการศึกษาเพิ่มขึ้นหรือกำหนดพื้นที่ทั้งประเทศไทย รวมถึงอาจเพิ่มทฤษฎีทางการบัญชีบริหารอื่นมาเป็นตัววัดผลความต้องการใช้ข้อมูลของผู้ประกอบการ เป็นต้น
- 5.5.2 จากการศึกษาเกี่ยวกับความต้องการของผู้ประกอบการโรงสีข้าวในเขตภาคเหนือต่อการใช้ข้อมูลทางการบัญชีบริหารในครั้งต่อไป ผู้สนใจอาจมีการศึกษาความต้องการใช้ข้อมูลทางบัญชีเพื่อการบริหาร สำหรับการประกอบธุรกิจอื่น ๆ รวมถึงความรู้ความสามารถของพนักงานบัญชีเพื่อให้ตอบสนองต่อข้อเสนอแนะและความต้องการของผู้ประกอบการโรงสีข้าว

เอกสารอ้างอิง

- กชกร เฉลิมกาญจนา. 2548. การบัญชีบริหาร. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- _____. 2552. การบัญชีบริหาร (การบัญชีต้นทุน 2). พิมพ์ครั้งที่ 4. กรุงเทพฯ : วิ.พรินท์.
- กนกอร เพ็ญรุ่งศศิธร. 2557. “ต่างชาติยกไทยผู้ส่งออกข้าวรายใหญ่โลก.” สยามทาวน์ยูเอส. [ระบบออนไลน์]. แหล่งที่มา <http://www.siamtownus.com/New-1310000243-1.aspx> (5 มกราคม 2557).
- กรมการค้าภายใน ศูนย์บริหารจัดการโครงการรับจำนำสินค้าเกษตร. 2557. “ผลการรับจำนำข้าวปี 54-57.” [ระบบออนไลน์]. แหล่งที่มา <http://www.thairicemillers.com> (10 มีนาคม 2557).
- กระทรวงพาณิชย์. 2556. “รายชื่อผู้ได้รับหนังสืออนุญาตให้ประกอบการค้าข้าว ปี พ.ศ. 2553 ตาม พ.ร.บ. การค้าข้าวภาคเหนือ”. [ระบบออนไลน์]. แหล่งที่มา http://www2.moc.go.th/main.php?filename=index_design4 (5 ธันวาคม 2556).
- กิตติพันธ์ คงสวัสดิ์เกียรติ. 2551. การวิจัยธุรกิจ. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์ เพียร์สัน เอ็ดดูเคชั่น อิน โด ไชนา.
- เกียรติสุดา ศรีสุข. 2552. ระเบียบวิธีวิจัย. เชียงใหม่: โรงพิมพ์กongsang.
- จตุพร สิทธิอรุณรุ่งโรจน์. 2546. ความต้องการใช้ข้อมูลทางการบัญชีของธุรกิจอุตสาหกรรมขนาดใหญ่ในเขตจังหวัดลพบุรี. การค้นคว้าแบบอิสระบริหารธุรกิจบัณฑิต มหาวิทยาลัย เชียงใหม่.
- ฉัตรชาย สุภจารีรัตน์. 2535. เครื่องเกี่ยวนวด. ภาควิชาเกษตรลวิธาน คณะเกษตรศาสตร์ บางพระ : สถาบันเทคโนโลยีราชมงคลลพบุรี.
- นรากร นาเมืองรักษ์. 2552. กิจกรรมการจัดการธุรกิจโรงสีข้าวในเขตอำเภอเมือง จังหวัดร้อยเอ็ด. วิทยานิพนธ์ มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม.
- บุญชม ศรีสะอาด. 2546. การวิจัยเบื้องต้น. (พิมพ์ครั้งที่7). กรุงเทพฯ: สุวีริยาสาสน์.
- เบญจมาศ อภิสัทธีภิญโญ. 2555. การบัญชีบริหาร. กรุงเทพฯ: ซีเอ็ดดูเคชั่น.
- ประชาชาติธุรกิจ. 2557. “อวสานโครงการจำนำข้าว เงินหมดหน้าตัก-ทุจริตจีทูจี "พาณิชย์" โละส ต้อกขายถูก”. [ระบบออนไลน์]. แหล่งที่มา http://www.prachachat.net/news_detail.php?newsid=1390194626 (10 กุมภาพันธ์ 2557).

- ประชาชาติธุรกิจ. 2558. พาณิชย์เผยส่งออกข้าวไทยปี 57 สูงสุดเป็นประวัติการณ์. [ระบบออนไลน์]. แหล่งที่มา <http://www.prachachat.net> (19 มีนาคม 2558)
- เพราพิลาส ประสิทธิ์บุรีรักษ์ และสุทธิศักดิ์ ประสิทธิ์ บุรีรักษ์. 2554. การใช้ข้อมูลทางการบัญชีเพื่อการตัดสินใจทางการเงินของผู้บริหารธุรกิจที่ได้รับการส่งเสริมการลงทุนจากสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุน (BOD) ในจังหวัดเชียงใหม่. งานวิจัยมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลล้านนา.
- เมธสิทธิ์ พูลดี. 2550. การบัญชีบริหาร. กรุงเทพฯ :บริษัท ทริปเพิ้ล เอ็ดดูเคชั่น จำกัด.
- วริยา ปานปรุง. 2550. การบัญชีเพื่อการจัดการ. พิมพ์ครั้งที่ 3. กรุงเทพฯ : ออฟเซ็ท เพรส จำกัด.
- วิมลพรรณ เลาหเจริญยศ. 2553. ความต้องการใช้ข้อมูลทางบัญชีของผู้บริหารของธุรกิจในเขตสวนอุตสาหกรรมศรีสุพรรณบุรี ลำพูน. การค้นคว้าแบบอิสระบริหารธุรกิจบัณฑิต มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- สมาคมผู้ส่งออกข้าวไทย. 2557. “ข้อมูลเกี่ยวกับข้าว.” [ระบบออนไลน์]. แหล่งที่มา http://www.Thairiceexporters.or.th/rice_profile.htm (4 มกราคม 2557).
- _____. 2558. “ข้าวไทย” กลับมาทวงแชมป์ส่งออก. [ระบบออนไลน์]. แหล่งที่มา www.Thairiceexporters.or.th (25 มกราคม 2558).
- สมเจตต์ ปันแก้ว. 2556. ความต้องการใช้ข้อมูลทางบัญชีบริหารของผู้ประกอบการธุรกิจก่อสร้างในอำเภอเมืองเชียงใหม่. การค้นคว้าแบบอิสระบัญชีมหาบัณฑิต บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- สมนึก เอื้อจิระพงษ์พันธ์. 2551. หลักการบัญชีบริหาร. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์แมคกรอ-ฮิล.
- _____. 2552. การบัญชีบริหาร. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์แมคกรอ-ฮิล.
- สุนัย จุลพงศธร. 2550. ฉีกหน้ากากระงมธุรกิจ (โรงสี) ชุมชน. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์สยาม.
- สำนักงานสถิติแห่งชาติ. 2556. “จังหวัดที่มีผลผลิตข้าวมากที่สุด 10 ลำดับ พ.ศ. 2552 – 2554”. [ระบบออนไลน์]. แหล่งที่มา http://vclass.mgt.psu.ac.th/~465-302/2006-2/Assignment-02/BPA_29_05_1/cultivated_area&product.htm#พื้นที่ปลูกข้าว (2 ธันวาคม 2556).
- สำนักวิจัยและพัฒนาข้าว. 2557. กระบวนการผลิตและผลิตภัณฑ์จากข้าว. [ระบบออนไลน์]. แหล่งที่มา http://www.arda.or.th/kasetinfo/rice/rice_product/rice-product4_1.html (10 ก.ค.2557)
- อนุรักษ์ ทองสุโขวงศ์. 2555. การบัญชีต้นทุนเพื่อการบริหาร. ขอนแก่น: โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยขอนแก่น.

อรอนงค์ ชัยวิกุล. 2550. ข้าว : วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.

อุบลวรรณ เลิศนอก. 2550. ประสิทธิภาพการผลิตของโรงสีข้าวในจังหวัดนครราชสีมา. วิทยานิพนธ์ปริญญาเศรษฐศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาเศรษฐศาสตร์ธุรกิจ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยขอนแก่น.

อัมมาร สยามวาลา และวิโรจน์ ณ ระนอง. 2533. ประมวลความรู้เรื่องข้าว. กรุงเทพมหานคร: สถาบันวิจัยเพื่อการพัฒนาประเทศไทย.

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright© by Chiang Mai University
All rights reserved

ภาคผนวก

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright© by Chiang Mai University
All rights reserved

แบบสอบถาม

เรื่อง ความต้องการของผู้ประกอบการโรงสีข้าวในเขตภาคเหนือต่อการใช้ข้อมูลทางการบัญชี บริหาร

คำชี้แจง

แบบสอบถามชุดนี้ เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาค้นคว้าอิสระตามหลักสูตรปริญญา
มหาบัณฑิต สาขาวิชาการบัญชี มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ โดยข้อมูลจากแบบสอบถามนี้จะนำไปใช้
เพื่อพัฒนาระบบข้อมูลทางการบัญชีบริหารและเพื่อการศึกษาเท่านั้น จึงใคร่ขอความกรุณาจากท่าน
โปรดกรอกข้อมูลและข้อคิดเห็นตามความเป็นจริง ขอขอบพระคุณทุกท่านที่กรุณาเสียสละเวลาใน
การตอบแบบสอบถามมา ณ โอกาสนี้

วัตถุประสงค์

เพื่อศึกษาความต้องการของผู้ประกอบการโรงสีข้าวในเขตภาคเหนือต่อการใช้ข้อมูลทางการ
บัญชีบริหาร

ผู้ตอบแบบสอบถาม คือ ผู้ประกอบการโรงสีข้าวในเขตภาคเหนือ

นางสาวศุภลักษณ์

สมโภชน์

นักศึกษาระดับปริญญาโท สาขาวิชาการบัญชี

มหาวิทยาลัยเชียงใหม่

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright © by Chiang Mai University
All rights reserved

แบบสอบถามนี้แบ่งเป็น 3 ส่วน ดังนี้

ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ประกอบการและธุรกิจ

ส่วนที่ 2 ความต้องการของผู้ประกอบการโรงสีข้าวในเขตภาคเหนือต่อการใช้ข้อมูล
ทางการบัญชีบริหาร

ส่วนที่ 3 ปัญหาและข้อเสนอแนะในเรื่องความต้องการใช้ข้อมูลทางการบัญชีบริหาร

ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ประกอบการและธุรกิจ

คำชี้แจง กรุณาทำเครื่องหมาย (✓) ในช่อง หน้าคำตอบที่ท่านต้องการ หรือเติมข้อความในช่องว่าง

1. เพศ

ชาย

หญิง

2. อายุ

น้อยกว่า 30 ปี

30-40 ปี

41-50 ปี

มากกว่า 50 ปี

3. ระดับการศึกษาสูงสุด

ต่ำกว่าปริญญาตรี

ปริญญาตรี

ปริญญาโท หรือสูงกว่า

4. ขนาดของโรงสี

ขนาดเล็ก (กำลังการสีไม่เกิน 1-12 เกลียน/ตันข้าวเปลือกต่อวัน)

ขนาดกลาง (กำลังการสี 13-59 เกลียน/ตันข้าวเปลือกต่อวัน)

ขนาดใหญ่ (กำลังการสีมากกว่า 60 เกลียน/ตันข้าวเปลือกต่อวัน)

5. ประเภทการจดทะเบียนของกิจการ

เจ้าของคนเดียว

บริษัท

ห้างหุ้นส่วนจำกัด

ห้างหุ้นส่วนสามัญ

6. ระยะเวลาที่ประกอบกิจการ โรงสี

น้อยกว่า 5 ปี

5-9 ปี

10-14 ปี

15 ปีขึ้นไป

7. ทุนจดทะเบียนของกิจการ

ไม่เกิน 10 ล้านบาท

11-50 ล้านบาท

51-100 ล้านบาท

สูงกว่า 100 ล้านบาท

8. รายได้รวมเฉลี่ยในแต่ละปีของกิจการ

ไม่เกิน 10 ล้านบาท

11-50 ล้านบาท

51-100 ล้านบาท

สูงกว่า 100 ล้านบาท

9. การจัดทำบัญชีของธุรกิจจัดทำโดย

พนักงานบัญชีของโรงสี

สำนักงานบัญชี

อื่น ๆ (โปรดระบุ).....

10. การประกอบธุรกิจโรงสีข้าวของท่านมีปัญหาใดบ้าง (ตอบได้หลายข้อ)

- ปัญหาด้านการตลาด
- ปัญหาด้านการขาดแคลนแรงงาน
- ปัญหาด้านต้นทุนการผลิต
- ปัญหาด้านนโยบายของรัฐบาล
- ปัญหาด้านการขาดแคลนเงินทุนหมุนเวียน
- ปัญหาด้านวัตถุดิบ (ไม่เพียงพอ คุณภาพต่ำ)
- อื่น ๆ (โปรดระบุ).....

ส่วนที่ 2 ความต้องการของผู้ประกอบการโรงสีข้าวในเขตภาคเหนือต่อการใช้ข้อมูลทางการบัญชีบริหาร

คำชี้แจง กรุณาทำเครื่องหมาย (✓) ลงในช่องระดับความคิดเห็น ที่ตรงกับความเห็นของท่านตามระดับความต้องการในการใช้ข้อมูล โดยเลือกเพียงระดับเดียวเท่านั้น

หัวข้อ	ระดับความต้องการ				
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
ด้านการวางแผน					
1. ท่านต้องการข้อมูลด้านสภาพคล่องของธุรกิจ เพื่อป้องกันการขาดสภาพคล่อง					
2. ท่านต้องการข้อมูลในการกำหนดเป้าหมายด้านการเงิน เช่น เป้าหมาย ด้านกำไร หรือผลตอบแทน					
3. ท่านต้องการข้อมูลการวางแผนการจัดหาเงินลงทุนและการกำหนดงบประมาณการใช้จ่ายเงิน					
4. ท่านต้องการข้อมูลเกี่ยวกับการประมาณการล่วงหน้าว่าจะขายสินค้าเมื่อไร จำนวนเท่าไร					
5. ท่านต้องการข้อมูลการประมาณการเกี่ยวกับรายได้และค่าใช้จ่ายในการผลิต					
6. ท่านต้องการข้อมูลการประมาณการเกี่ยวกับเงินสดที่จะได้รับและที่จะจ่าย					

หัวข้อ	ระดับความต้องการ				
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
7. ท่านต้องการข้อมูลการตรวจนับสินค้าคงเหลือประจำปี และการจัดซื้อวัตถุดิบเพื่อการวางแผนการผลิต					
8. ท่านต้องการข้อมูลเพื่อวางแผนการผลิตตามคำสั่งซื้อของลูกค้า ประมาณการยอดขาย หรือตารางการผลิต					
9. ท่านต้องการข้อมูลด้านบุคลากรและแรงงาน เพื่อการวางแผน การทดแทน การวิเคราะห์การออกจากงานของแรงงาน รวมทั้งการวิเคราะห์ผลกระทบต่อเนื่องที่จะเกิดจากการทดแทนแรงงานคนด้วยเครื่องจักร					
ด้านการสั่งการ					
10. ท่านต้องการข้อมูลสาเหตุการลดลงของรายได้ การเพิ่มขึ้นของต้นทุน และค่าใช้จ่ายต่าง ๆ เพื่อสั่งการให้ดำเนินการแก้ไขให้ทันท่วงที					
11. ท่านต้องการข้อมูลแผนการดำเนินงาน เพื่อสั่งการให้ดำเนินการตามแผนการลดต้นทุน ลดค่าใช้จ่าย					
12. ท่านต้องการข้อมูลด้านต้นทุน ข้อมูลด้านการขาย เพื่อสั่งการให้จัดทำรายงานและนำเสนอรายงานเกี่ยวกับข้อมูลทางบัญชีที่สำคัญ เพื่อตอบสนองต่อการบริหารงานที่ทันเวลา					
13. ท่านต้องการข้อมูลการผลิตเพื่อสั่งการให้ผลิตสินค้าตามความต้องการของตลาดและผลิตให้ทันเวลา					
ด้านการควบคุม					
14. ท่านต้องการข้อมูลเพื่อควบคุมต้นทุนและค่าใช้จ่าย ดำเนินงานให้เป็นไปตามที่กำหนดไว้					
15. ท่านต้องการข้อมูลเพื่อควบคุมเงินสดรับ เงินสดจ่าย ของกิจการ					

หัวข้อ	ระดับความต้องการ				
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
16. ท่านต้องการข้อมูลเพื่อควบคุมจำนวนเงิน และระยะเวลา การให้สินเชื่อแก่ลูกค้ารวมทั้งสินเชื่อที่ได้จากเจ้าหนี้หรือผู้ขาย					
17. ท่านต้องการข้อมูลเพื่อควบคุมสินค้าคงคลังให้เหมาะสม ทั้งในด้านการจัดซื้อและด้านการผลิตเพื่อจำหน่าย					
18. ท่านต้องการข้อมูลเพื่อควบคุมงบประมาณในการจัดซื้อเครื่องจักรหรือเทคโนโลยีใหม่ ๆ ในการผลิต					
19. ท่านต้องการข้อมูลเพื่อควบคุมคุณภาพของสินค้าที่ผลิต และการตรวจสอบคุณภาพก่อนการส่งมอบ					
20. ท่านต้องการข้อมูลการปฏิบัติงานของพนักงาน					
ด้านการตัดสินใจ					
21. ท่านต้องการข้อมูลเกี่ยวกับจุดคุ้มทุน เพื่อการตัดสินใจในการผลิตสินค้า					
22. ท่านต้องการข้อมูลด้านผลผลิต เพื่อตัดสินใจวางแผนให้สอดคล้องกับความต้องการของตลาด					
23. ท่านต้องการข้อมูลตัดสินใจด้านการเงิน การจัดหาแหล่งเงินทุน เช่น การกู้ยืมเงินจากธนาคาร					
24. ท่านต้องการข้อมูลเพื่อวิเคราะห์ต้นทุนและผลตอบแทนของการลงทุนในกิจการ					
25. ท่านต้องการข้อมูลตัดสินใจด้านการผลิต เช่น การยอมรับคำสั่งซื้อพิเศษ การตัดสินใจผลิตเองหรือซื้อจากบุคคลภายนอก					
26. ท่านต้องการข้อมูลบุคลากร เพื่อตัดสินใจด้านการเพิ่ม/ลดพนักงานและบุคลากรในการทำงาน					

ส่วนที่ 3 ปัญหาและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับความต้องการใช้ข้อมูลทางการบัญชีบริหาร

คำชี้แจง กรุณาแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับความต้องการใช้ข้อมูลทางการบัญชี โดยตอบข้อความลงในช่องว่างด้านล่าง

ปัญหา

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

ข้อเสนอแนะ

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright© by Chiang Mai University
All rights reserved

ประวัติผู้เขียน

ชื่อ-นามสกุล	นางสาวสุภลักษณ์ สมโภชน์
วัน เดือน ปีเกิด	18 ธันวาคม พ.ศ. 2529
ประวัติการศึกษา	พ.ศ. 2550-2552 บริหารธุรกิจบัณฑิต (การบัญชี) มหาวิทยาลัยราชภัฏกำแพงเพชร จังหวัดกำแพงเพชร
ประวัติการทำงาน	พ.ศ. 2552-ปัจจุบัน พนักงานมหาวิทยาลัย ตำแหน่งนักตรวจสอบภายใน หน่วยตรวจสอบภายใน มหาวิทยาลัยราชภัฏกำแพงเพชร
ทุนการศึกษา	ระหว่างปีการศึกษา 2555-2556 ได้รับทุน สนับสนุนการศึกษาของข้าราชการและบุคลากร มหาวิทยาลัย ราชภัฏกำแพงเพชร

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright © by Chiang Mai University
rights reserved